

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

**ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ &
ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

**«Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός των Μαθητών
της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Δήμου Καλλιθέας
σε Σχέση και με το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο»**

Φοιτήτρια: Καμάργιου Χρυσάνθη

ΑΜ 9812

Τριμελής Επιτροπή: Θεοδωροπούλου Ελένη

Κουτρούμπα Κων/να

Σαϊτη Άννα

ΑΘΗΝΑ, 2002

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η αρχική μου σκέψη όταν ξεκίνησα αυτή τη πτυχιακή μελέτη ήταν να εξετασθεί η άποψη και γνώμη των μαθητών των γυμνασίων της Καλλιθέας για το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, το οποίο βρίσκεται στη περιοχή τους. Με τη πάροδο του χρόνου, η αρχική μου αυτή σκέψη διαφοροποιήθηκε ως ένα βαθμό, προστέθηκαν και αφαιρέθηκαν παράμετροι του αρχικού στόχου, για να καταλήξει στη μορφή που τη παραδίδω σήμερα.

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι να διερευνηθεί ο επαγγελματικός προσανατολισμός που δέχονται οι μαθητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Δήμου Καλλιθέας, σε συνάρτηση και με το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Ολοκληρώνοντας την πτυχιακή αυτή μελέτη, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους ανθρώπους εκείνους που με κάθε τρόπο με βοήθησαν για να φτάσω ως εδώ. Αρχικά, ένα μεγάλο ευχαριστώ οφείλω να πω στους καθηγητές της τριμελούς μου επιτροπής. Με τη συνεχή επιστημονική τους καθοδήγηση, με τις συμβουλές και τις επισημάνσεις τους, αλλά και με τη συμπαράσταση και ενθάρρυνσή τους, οι κυρίες Θεοδωροπούλου, Κουτρούμπα και Σαϊτη συνέβαλαν ουσιαστικά στην ολοκλήρωση της συγκεκριμένης μελέτης.

Παράλληλα, ευχαριστώ οφείλω και σε όλους τους μαθητές που με υπομονή και επιμέλεια συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια της έρευνας καθώς και τους διευθυντές του 5^{ου} και 10ου Γυμνασίου Καλλιθέας, κύριο Νασόπουλο και κυρία Γεωργιάδου αντίστοιχα, αλλά και τους καθηγητές των παραπάνω σχολείων που μου διέθεσαν τις διδακτικές τους ώρες. Σπουδαία υπήρξε και η συνεργασία μου με τον επιστημονικό υπεύθυνο του Σωματείου «Θησέας», κύριο Κρασανάκη, την κοινωνική λειτουργό του «Συμβούλευτικού Κέντρου Οικογένειας», κυρία Μπουλμέτη και τον Πρύτανη του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου κύριο Καραμπατζό και τους ευχαριστώ για αυτό.

Κλείνοντας, θέλω να αφιερώσω τη πτυχιακή μου μελέτη στους γονείς μου (Σταύρο και Στέλλα), στον αδερφό μου Δημοσθένη και γενικά στους κοντινούς μου εκείνους ανθρώπους που στάθηκαν δίπλα μου σε κάθε αναποδιά, μοιράστηκαν το άγχος και την αγωνία μου, αλλά και τη χαρά και την ικανοποίησή μου.

Έχοντας υπόψη μου ότι η επιτυχία της δουλείας μου δεν κρίνεται μόνο από το αποτέλεσμα που βρίσκεται αποτυπωμένο στις επόμενες σελίδες, ελπίζω να φάνηκα αντάξια των προσδοκιών των καθηγητών μου και των δικών μου ανθρώπων.

(Ιούλιος 2002)

Επίσημη Επιτροπή για την αξιολόγηση της προσπάθειας της Δημοκρατίας στην προώη της Καλλιθέας
προς την ανάπτυξη και το Καροκόπειο Πανεπιστήμιο
προς την ανάπτυξη της Καλλιθέας

Πρότυπο Α' Απογευματικού Επαγγελματικού Σχολείου Επαγγελματικής Κατηγορίας	1
1. Βασικό Πρόγραμμα από Καλλιθέα	16
1.1. Επαγγελματικό Πρόγραμμα	21
1.2. Οικονομική στήριξη στην απασχόληση	30

Κανόνιο Ζ' Επικεφαλής Έργων	35
1. Επικεφαλής Έργων	35
2. Επικεφαλής Έργων	36
3. Επικεφαλής Έργων	40
4. Επικεφαλής Έργων	82
5. Επικεφαλής Έργων	104

Κανόνιο Η' Συμπληρωματικού Προγράμματος	109
1. Συμπληρωματικό Πρόγραμμα	111
2. Συμπληρωματικό Πρόγραμμα	114

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ
Πρόλογος	1
Περιεχόμενα	3
Εισαγωγή	4
Κεφάλαιο 1^ο : Περιγραφή της εξέλιξης του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου των τοπικών φορέων στη περιοχή της Καλλιθέας	7
1.1 Η Ελληνική Εκπαίδευση και το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο	7
1.2 Τοπικοί φορείς του δήμου Καλλιθέας	9
Κεφάλαιο 2^ο: Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός	16
2.1 Η Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στη Καλλιθέα	16
2.2 Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός	21
2.3 Οικογένεια και επαγγελματικός προσανατολισμός	30
Κεφάλαιο 3^ο: Εμπειρική Έρευνα	35
3.1 Σκοπός της Έρευνας	35
3.2 Μεθοδολογία της Έρευνας	36
3.3 Κατανομές Συχνοτήτων	40
3.4 Συσχετίσεις Μεταβλητών	82
3.5 Ανάλυση Αποτελεσμάτων	104
Κεφάλαιο 4^ο: Συμπεράσματα- Προτάσεις	109
4.1 Συμπεράσματα	109
4.2 Προτάσεις	111
Βιβλιογραφία	114
Παράρτημα 1: Ερωτηματολόγιο	114
Παράρτημα 2: Συννεφεύξεις	114

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Είναι γεγονός αναμφισβήτητο, ότι στη σύγχρονη κοινωνία της γνώσης και της πληροφορίας, ο συνδυασμός γενικών και ειδικών γνώσεων που θα οδηγήσουν με μεγαλύτερη επιτυχία στην επαγγελματική αποκατάσταση των νέων, αποτελεί αδήριτη αναγκαιότητα.

Ο ρόλος τόσο του σχολείου όσο και της οικογένειας στον επαγγελματικό προσανατολισμό των μαθητών είναι σημαντικότατος. Ο σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός ενθαρρύνει και στηρίζει το μαθητή, ώστε να σχεδιάσει ο ίδιος τη σταδιοδρομία του και να κάνει πιο εύκολα, αλλά και πιο εύστοχα τις επαγγελματικές του επιλογές. Παράλληλα, και η οικογένεια ενθαρρύνει και βοηθά το νέο σημαντικά στις επιλογές του σχετικά με την επαγγελματική του σταδιοδρομία.

Παράλληλα με τα παραπάνω, πρέπει να σημειωθεί ότι η σχέση κάθε Πανεπιστημίου τόσο με τα σχολεία όσο και με άλλους φορείς της τοπικής κοινωνίας στην οποία λειτουργεί, ποικίλλει ανά περίπτωση και σηματοδοτεί μια αμφίδρομη πορεία συνεργασίας, σημαντικότατη για τη μελλοντική πορεία και ανάπτυξη τόσο των τοπικών κοινωνιών όσο και του Πανεπιστημιακού θεσμού.

Σκοπός της παρούσας μελέτης- έρευνας είναι να διερευνηθεί:

α. Κατά πόσο ο επαγγελματικός προσανατολισμός που οι μαθητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του δήμου Καλλιθέας δέχονται, τους βοηθά να γνωρίσουν το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο ως τοπικό φορέα της περιοχής τους.

β. Αν θα ενδιέφερε τους μαθητές των Γυμνασίων της Καλλιθέας να εισαχθούν σε κάποιο από τα τμήματα του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου.

γ. Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν τους μαθητές στις μελλοντικές επαγγελματικές τους επιλογές.

δ. Σε ποιο βαθμό το οικογενειακό και κοινωνικό υπόβαθρο επηρεάζει τους μαθητές Γυμνασίου σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού.

Η εργασία αυτή χωρίζεται σε δύο μέρη: το ένα είναι η Βιβλιογραφική Ανασκόπηση σχετικά με το θέμα και το άλλο η Έρευνα Πεδίου.

Το πρώτο μέρος χωρίζεται σε δύο επιμέρους κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο ονομάζεται: «Περιγραφή της εξέλιξης του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου και των τοπικών φορέων στην περιοχή της Καλλιθέας». Στο κεφάλαιο αυτό, αρχικά λαμβάνει χώρα μια σύντομη αλλά κατατοπιστική αναφορά στην Ελληνική Εκπαίδευση και το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο. Ειδικότερα, μετά από μια αναφορά στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας μας και τους τομείς της εκπαίδευσης που αυτό περιλαμβάνει, δίνεται έμφαση στο τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για να καταλήξει σε μια ιστορική ανασκόπηση της εξέλιξης του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου. Στην συνέχεια παρουσιάζονται οι Τοπικοί φορείς του Δήμου Καλλιθέας, με μια ιδιαίτερη έμφαση στο «Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογένειας» και στο «Σωματείο Θησέας» με τους οποίους είναι δυνατόν να υπάρξει συνεργασία σε κάποια επίπεδα με το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.¹

Το δεύτερο κεφάλαιο της Βιβλιογραφικής Ανασκόπησης ονομάζεται «Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και Σχολικός Επαγγελματικό Προσανατολισμός». Στην πρώτη ενότητα του κεφαλαίου αυτού, με τίτλο «Η Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στην Καλλιθέα» δίνεται έμφαση στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, και ειδικότερα στη περιοχή της Καλλιθέας. Στη συνέχεια διερευνάται ο ρόλος του σχολείου και της οικογένειας στο καθορισμό των επαγγελματικών επιλογών των μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, μέσα από τις ενότητες: *Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Οικογένεια και Επαγγελματική Καθοδήγηση* αντίστοιχα.

Η Έρευνα Πεδίου, όπως προαναφέρθηκε, αποτελεί το δεύτερο μέρος αυτής της εργασίας. Αφού αναφερθούν ο στόχος και η μεθοδολογία παρουσιάζονται και ερμηνεύονται τα αποτελέσματα της έρευνας με αναλυτικά σχεδιαγράμματα και πίνακες ποσοστών. Η έρευνα ασχολείται με τις επιμέρους παραμέτρους:

α. Πώς οι μαθητές των Γυμνασίων της Καλλιθέας αντιμετωπίζουν πιθανή συνεργασία με το Χαροκόπειο ΑΕΙ.

β. Αν τους ενδιαφέρει να ενημερωθούν για αυτό ή ακόμη και να εισαχθούν σε αυτό.

¹ Στα πλαίσια της έρευνας εντάχθηκαν συνεντεύξεις με τους επιστημονικούς υπεύθυνους των δύο οργανισμών του Δήμου Καλλιθέας, δηλαδή του «Σωματείου Θησέας» και του «Συμβουλευτικού Κέντρου Οικογένειας» καθώς και με το Πρύτανη του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου. Οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα Απρίλιος 2002 έως Μάιος 2002. Το πλάνο των παραπάνω συνεντεύξεων καθώς και το πλάνο του πλήρες ερωτηματολογίου βρίσκονται στα Παραρτήματα 2 και 1 αντίστοιχα.

γ. Λαμβάνει χώρα ανάλυση των επιλογών των μαθητών για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία σε συνδυασμό με μια παιδοψυχολογική και κοινωνιολογική προσέγγιση.

Εν τέλει, μέσω των συμπερασμάτων που θα προκύψουν παρουσιάζονται κάποιες γενικές διαπιστώσεις και προτάσεις σε σχέση με τις υποενότητες και τα θέματα που πραγματεύεται η εργασία και παρουσιάστηκαν παραπάνω.

Η προτεραιότητα της εργασίας στην παιδεία είναι να διασφαλίζεται η ανάπτυξη της φυσικής, πνευματικής και κοινωνικής περιοχής της παιδικής ηλικίας, μεταξύ άλλων, με την επίτευξη της ανάπτυξης της λογοτεχνίας, της μαθησιακής δραστηριότητας, της ανάπτυξης της ανθρωπιότητας και της ανάπτυξης της πολιτιστικής (Σετρ, 2000, Παραγόντες, 1993, Σετρ, 1991).

Η προτεραιότητα εκπαίδευσης περιλαμβάνει την ανάπτυξη των τεχνητικών δραστηριοτήτων. Η προτεραιότητα της γραπτής λογοτεχνίας είναι να γίνεται αρχετύπος της γραπτής λογοτεχνίας, με την ανάπτυξη της διάλογης μεταξύ της γραπτής λογοτεχνίας και της γραπτής λογοτεχνίας (ΔΙΑΖΩΜΑ, 2000, πάρτο 10).

Η διαπραγμάτευση περιλαμβάνει τη γνωστική, τη λόγια καθώς την πολιτική, την πολιτική παιδείας, την πολιτική παιδείας και την πολιτική παιδείας, ανάπτυξης παιδικού περιβάλλοντος. Η προτεραιότητα της γνωστικής είναι στη λόγια την προστήρα, ανάπτυξη της γνωστικής λόγιας περιβάλλοντος.

Έτσι, Ελλάς, στην προπονητική περιβάλλοντος είναι αναπτυγμένη και περιεκτική, ειδικότερα κατά τη γερμανική το 1976, με βάση το νόμο 309/1976 (πάρτο 11 παρ. 2 πάρτο 26 παρ. 2) προμηθεύει, γενίτης η καθίσταντη της περιβάλλοντος περιβάλλοντος, πολιτική των γειτονών της δημόσιας και δικτυακή συρρίκνευση των επιλογών της περιβάλλοντος.⁷

Η προτεραιότητα περιβάλλοντος περιεκτικής είναι η περιβάλλοντος περιβάλλοντος (ΕΠ) και τη Τεραποντική Επιδιόρθωση Ιεράπετρα (ΤΕΠ). Ο προτίτλος των περιπτώσεων είναι το φέρεται της περιεκτικής περιβάλλοντος, εποιητικής περιβάλλοντος, και η αγγειαρή των

Κεφάλαιο 1^ο: Περιγραφή της εξέλιξης του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου και τοπικών φορέων στην περιοχή της Καλλιθέας.

1.1 Η Ελληνική Εκπαίδευση και το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, με βάση την ισχύουσα εκπαιδευτική νομοθεσία, αποτελείται από μια σειρά, ιεραρχημένων, σχολικών και εκπαιδευτικών μονάδων. Η διαβάθμιση αυτή περιλαμβάνει τις τρεις βασικές βαθμίδες σπουδών: την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, τη δευτεροβάθμια και την τριτοβάθμια (Σαϊτη, 2000, Παγκάκης, 1993, Σαϊτης 1991).

Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση, περιλαμβάνει τα νηπιαγωγεία και τα δημοτικά σχολεία. Η εγγραφή στα νηπιαγωγεία είναι προαιρετική και μπορεί να γίνει εφόσον το νήπιο έχει συμπληρώσει το 4ο έτος της ηλικίας του, ενώ η εγγραφή στο δημοτικό είναι υποχρεωτική και γίνεται στο 6^ο έτος της ηλικία του παιδιού και η φοίτηση είναι 6 χρόνια (Ν.2327/95, άρθρο 10).

Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση περιλαμβάνει τα γυμνάσια, τα λύκεια κάθε τύπου και τα τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια. Η φοίτηση στα γυμνάσια και στα λύκεια είναι τριετής, ενώ στα νυχτερινά λύκεια τετραετής.

Στην Ελλάδα, η υποχρεωτική εκπαίδευση είναι εννιαετής και περιλαμβάνει τα δημοτικά και τα γυμνάσια. Το 1976, με βάση το νόμο 309/1976 (άρθρο 11 παρ. 2 και άρθρο 26 παρ. 2) εφαρμόζεται επίσημα η καθέρωση της εννιάχρονης υποχρεωτικής φοίτησης των μαθητών στα δημόσια και ιδιωτικά σχολεία του ελλαδικού χώρου.²

Η τριτοβάθμια εκπαίδευση, περιλαμβάνει τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ) και τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ). Ο αριθμός των εισακτέων σε όλο το φάσμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι περιορισμένος και η εγγραφή των

² «Η φοίτησις εις τα δημοτικά σχολεία είναι εξαιτής υποχρεωτική και περιλαμβάνει τας τάξεις Α', Β', Γ', Δ', Ε', ΣΤ'» (αρθ.11, παρ 2). «Η φοίτησις εις το Γυμνάσιον είναι τριετής υποχρεωτική και περιλαμβάνει τας τάξεις Α', Β', Γ'. Οι συμπληρώσαντες το ίσον έτος της ηλικίας των και μη ολοκληρώσαντες τη φοίτησίν των εις Γυμνάσιον, δεν υπόκεινται εις την υποχρέωσην περαιτέρω φοίτησιν εις αυτό» (αρθ. 26, παρ. 2).

σπουδαστών γίνεται με εξετάσεις. Τα ιδρύματα αυτά είναι αυτοδιοικούμενα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Η εκπαιδευτική πολιτική για το τριτοβάθμιο πανεπιστημιακό επίπεδο καθορίζεται με τις διατάξεις του ν. 2083/1992. Με το νόμο αυτό δεν γίνεται ριζική μεταβολή και αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τα ΑΕΙ, αλλά κατάργηση, τροποποίηση και συμπλήρωση ορισμένων διατάξεων του ν. 1268/1982. Με το νόμο του 1992, τα ΑΕΙ της χώρας μας με κριτήριο το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού τους, αυξήθηκαν ποσοτικά. Παράλληλα, εμπλουτίστηκαν με πληθώρα νέων γνωστικών αντικειμένων, ιδρύθηκαν σε αυτά νέα τμήματα και «...τελικά έχουν γίνει μεγάλοι κοινωνικοί οργανισμοί» (Παγκάκης 1993: 146).

Το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο είναι το 18^ο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Τέρμα της χώρας μας. Ιδρύθηκε με το άρθρο 9 του Ν. 1894/90 όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 του Ν. 1966/91. Η Διοικούσα Επιτροπή του Πανεπιστημίου, σε συνεδρίασή της υπ' αριθμό 29/17.6.93 κατάρτισε τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Ιδρύματος, οποίος δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 764 τ. Β/ 30.9.1993 (Οδηγός Σπουδών, 1998).

Έτσι πραγματοποιήθηκε το όραμα του Παναγή Χαροκόπου³ και παράλληλα δόθηκε η δυνατότητα για την πλήρη αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων των διαθετών, αφενός μεν Παναγή Χαροκόπου και αφετέρου δε Σπύρου Χαροκόπου και Ευανθίας Χαροκόπου- Πετρούτση, σύμφωνα με τη βούλησή τους.

Ο σχεδιασμός και η όλη ανάπτυξη του Πανεπιστημίου στηρίζεται σε διεθνή πρότυπα και σε επιστημονική μελέτη που εκπονήθηκε με εντολή του Υπουργείου Παιδείας.

Η εκπαίδευση που παρέχεται σήμερα στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, καλύπτει όλους τους τομείς των επιστημών της Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας, της Διαιτολογίας- Διατροφής και της Γεωγραφίας. Συνδυάζει την θεωρητική διδασκαλία με

³ Ο Π. Χαροκόπος γεννήθηκε στη Κεφαλονιά το 1835 και πέθανε στην Αθήνα το 1911. Επί πολλά έτη διέμενε στη Ρουμανία. Το 1899 επέστρεψε οριστικά στην Ελλάδα. Στα πλαίσια της πλούσιας κοινωνικής του δράσης, ενδιαφέρθηκε για την εκπαίδευση στον τομέα της Οικιακής Οικονομίας. Με τη διαθήκη του μερίμνησε για την ίδρυση και χρηματοδότηση Σχολής για την παραγωγή επιστημονικού δυναμικού στην Οικιακή Οικονομία. Για το σκοπό αυτό αγόρασε το 1906 οικόπεδο 20.000 τ.μ. στην Καλλιθέα, επί του οποίου αντιγέρθη (1915-1920) εκπαιδευτήριο, με τη φροντίδα του αδερφού του Σπ. Χαροκόπου. Στο κτιριακό αυτό συγκρότημα στεγάστηκε το 1929 η «Χαροκόπειος Ανωτάτη Σχολή», η οποία έπαψε να λειτουργεί το 1990 με την ίδρυση του Χαροκόπειου ΑΕΙ. Περισσότερες πληροφορίες για το Π. Χαροκόπο βλέπε Γεωργιτσογιάννη Ευαγγελία, «Παναγής Α. Χαροκόπος: Η ζωή και το έργο του», Εκδόσεις Νέα Σύνορα-Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα 2000.

την εργαστηριακή άσκηση και πηγάζει από τη ερευνητική εμπειρία, ενώ παράλληλα συσχετίζεται με τα προβλήματα και τις προοπτικές της ελληνικής κοινωνίας.

Ταυτόχρονα, καλλιεργείται στο Πανεπιστήμιο η βασική και προσανατολισμένη έρευνα, με σκοπό την προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και τη βελτίωση της οικονομικής, πολιτιστικής και κοινωνικής ανάπτυξης της χώρας.

Στο Πανεπιστήμιο λειτουργησαν σε πρώτη φάση δύο τμήματα τετραετούς φοίτησης: το τμήμα Οικιακής Οικονομίας, που στη συνέχεια (1999-2000), μετονομάστηκε σε τμήμα Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας και το τμήμα Διαιτολογίας. Από το 2000 λειτουργεί και τρίτο τμήμα, το τμήμα Γεωγραφίας, τετραετούς φοίτησης και αυτό.

Το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο εδρεύει και λειτουργεί στις ιδιόκτητες εγκαταστάσεις του στη Καλλιθέα (κληροδότημα Π. Χαροκόπου).

1.2 Τοπικοί φορείς του Δήμου Καλλιθέας.

Ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης προβλέπεται από το σύνταγμα της χώρας μας. Σήμερα στη χώρα μας λειτουργούν οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης βαθμίδας αλλά και δεύτερου βαθμού. Συγκεκριμένα, πρόσφατα, με το Ν. 2218/94 και 2240/94 οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις μετατράπηκαν σε τοπικές αυτοδιοικήσεις δευτέρου βαθμού (Φαναριώτης, 1999).

Τον πρώτο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελούν οι δήμοι και οι κοινότητες. Οι δήμοι και οι κοινότητες είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και αποτελούν τα βασικά κύτταρα της τοπικής διοίκησης. Οφείλουν να εξασφαλίσουν την παροχή υπηρεσιών τοπικής κοινής ωφελείας, των οποίων έχουν και τη διαχείριση. Σκοπός των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης δευτέρου βαθμού, των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, είναι η οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της περιφέρειάς τους με την ενεργό συμμετοχή των πολιτών στη διοίκηση των υποθέσεων νομαρχιακού ενδιαφέροντος (Ανδρονόπουλος- Μαθιουδάκι, 1991).

Στη προσπάθεια μιας ανασκόπησης για το Δήμο Καλλιθέας, παρατηρούνται τα εξής (Πηγή: Δήμος Καλλιθέας) :

1885: Η Καλλιθέα γίνεται οικισμός (προάστιο της Αθήνας), με το όνομα "Καλλιθέα", με Βασιλικό Διάταγμα που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ, τεύχος Α', αριθμός 3 της 12^{ης} Ιανουαρίου.

1925: Η Καλλιθέα γίνεται κοινότητα με Προεδρικό Διάταγμα, που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ, τεύχος Α', αριθμός 48 της 27^{ης} Φεβρουαρίου.

1926: Αποσπάται από το Νέο Φάληρο ο συνοικισμός των Τζιτζιφιών και προσαρτάται στην Κοινότητα της Καλλιθέας με Π.Δ. που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ, τεύχος Α', αριθμός 234 της 15^{ης} Ιουλίου.

1933: Η Καλλιθέα έγινε Δήμος, με Π.Δ. που φέρει την υπογραφή του Αλέξανδρου Ζαΐμη, που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ, τεύχος Α', αριθμός 109 της 7^{ης} Μαΐου.

Ο δήμος Καλλιθέας είναι το δεύτερο υπερτοπικό εμπορικό κέντρο της Αθήνας. Σ' αυτόν συγκεντρώνονται ένας μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών και συνεπώς έχει όλα τα χαρακτηριστικά μιας μεγαλούπολης.

Πολιτισμός

Στον τομέα του πολιτισμού ο Δήμος έχει κάνει μια πολύ καλή προσπάθεια ξεκινώντας με την ίδρυση του «Πολιτιστικού Οργανισμού Δήμου Καλλιθέας». Αντός ο οργανισμός ασχολείται συγκεκριμένα με τις εικαστικές τέχνες, το χορό, τη φωτογραφία και το θέατρο και είναι ανοιχτός και για παιδιά. Εφήβους αλλά και ενήλικες συμβάλλοντας έτσι στη δημιουργική εκτόνωση όλων των κατοίκων.

Παράλληλα με τον Πολιτιστικό Οργανισμό, λειτουργούν Βιβλιοθήκη καθώς και Δημοτικό Ωδείο. Πέρα όμως από το Ωδείο, ο δήμος δίνει τη δυνατότητα και για ερασιτεχνική μουσική δημιουργία με την σχολή παραδοσιακής μουσικής, τη σχολή κρουστών, τη μικτή Δημοτική χορωδία και τη Δημοτική Φιλαρμονική (Τμήμα Πληροφορικής, 2002 α).

Αθλητισμός

Στο Δήμο Καλλιθέας έχει ιδρυθεί ένας «Αθλητικός Οργανισμός» ενώ παράλληλα με αυτόν λειτουργούν στη περιοχή Αθλητικά Κέντρα- Γυμναστήρια, διάφορα Σωματεία ποδοσφαίρου, μπάσκετ, βόλεϊ, πινγκ-πονγκ, χάντπολ, καράτε, κτλ. Καθώς και πολλά προγράμματα μαζικής άθλησης για διάφορα αθλήματα (Τμήμα Πληροφορικής, 2002 α)

Κοινωνία και Πολίτης

Ιδιαίτερα σημαντική, είναι η προσπάθεια και οι ενέργειες του Δήμου στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας.

Έτσι, ο Δήμος διαθέτει τράπεζα αίματος για τους δημότες και εκπαιδευτικό Υγειονομικό Σταθμό σε συνεργασία με τον ΕΕΣ. Στο τελευταίο, οι δημότες έχουν τη δυνατότητα να κάνουν προληπτικές ιατρικές εξετάσεις, προσφέρει νοσηλεία στο σπίτι και υπηρεσίες σε άπορα άτομα και πολλά άλλα.

Επίσης, υπάρχουν δύο δημοτικοί παιδικοί Σταθμοί και τέσσερα παιδικά κέντρα όπου παιδιά εργαζόμενων μητέρων που μπορούν να απασχοληθούν δημιουργικά 2 με 2 ½ ώρες καθημερινά. Ακόμη στο Δήμο λειτουργούν δύο κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ήλικιωμένων και προγράμματα για θαλάσσια μπάνια.

Στα όρια του Δήμου Καλλιθέας λειτουργούν: ΙΚΑ, Νοσοκομείο Παίδων «Αγλαία Κυριακού», ΠΙΚΠΑ, Πρότυπο Εθνικό Νηπιοτροφείο και Τίρυνα Βρεφονηπιακών σταθμών Αθήνας (Τμήμα Πληροφορικής, 2002 α).

Διεθνή

Ο δήμος Καλλιθέας είναι ένας από τους Δήμους που συμμετέχει στο δίκτυο PARTENALIA το ευρωπαϊκό δίκτυο συνεργασίας ανάμεσα σε Τοπικές Αυτοδιοικήσεις Β' βαθμού. Ένα άλλο σωματείο στο οποίο συμμετέχει ο Δήμος Καλλιθέας είναι το Σωματείο Ευρωπαϊκών Πόλεων για μια πολιτική αντιμετώπιση της τοξικομανίας (ECDP). Τέλος, ο Δήμος έχει πραγματοποιήσει αδελφοποιήσεις με διάφορους Δήμους της Γαλλίας, της Ιταλίας, της Βουλγαρίας, της Μόσχας, της Αλβανίας, της Κόνιτσας (Τμήμα Πληροφορικής, 2002 α).

Επιχειρήσεις (Τμήμα Πληροφορικής, 2002 α)

Στο Δήμο Καλλιθέας λειτουργούν οι εξής επιχειρήσεις:

- Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης (Δ.Ε.Π.Κ.Α.).
(σχολή χορού, Δημοτικό Θέατρο, Θερινό Κινηματογράφο, Διαφήμιση)
- Δημοτική Επιχείρηση Τεχνικών Έργων Δήμου Καλλιθέας (Δ.Ε.Τ.Ε.)
- Δημοτική Επιχείρηση Παροχής Υπηρεσιών (Δ.Ε.Π.Υ.). (τμήμα απεντόμωσης - μυοκτονίας, τμήμα ελεγχόμενης στάθμευσης, τμήμα δημοτικής συγκοινωνίας)
- Δημοτική Επιχείρηση -Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης)

Υπηρεσίες (Τμήμα Πληροφορικής, 2002 α)

- Διοικητική Υπηρεσία
- Φορολογική Υπηρεσία
- Δημοτικό Νεκροταφείο
- Δημοτικό Ταμείο
- Πολεοδομία
- Διεύθυνση Καθαριότητας
- Διεύθυνση Δημοτικής Κατάστασης
- Οικονομική Υπηρεσία
- Τεχνικές Υπηρεσίες
- Διεύθυνση πρασίνου και παιδικών χαρών

Στο σημείο αυτό είναι σημαντικό να αναφερθεί, ότι στα πλαίσια της πρόνοιας και της αντιμετώπισης της εξάρτησης, ο Δήμος Καλλιθέας έχει κάνει δύο πολύ σημαντικά βήματα:

Ο «Θησέας» λειτουργεί από το 1990 ως πρόγραμμα για την αντιμετώπιση των ουσιοεξαρτήσεων. Ιδρύθηκε και χρηματοδοτείται από το Δήμο Καλλιθέας, παρέχει τις υπηρεσίες του δωρεάν καις στελεχώνεται από έμπειρο επιστημονικό προσωπικό, εξειδικευμένο σε θέματα εξαρτήσεων.

Στο «Θησέα» μπορούν να απευθυνθούν χρήστες τοξικών ουσιών, χρήστες αλκοόλ, οικογένειες χρηστών, οικεία στους χρήστες πρόσωπα, άτομα με «μοντέρνες» εξαρτήσεις (τζόγος, τυχερά παιχνίδια κτλ) και γενικά οποιοσδήποτε θέλει υπεύθυνη ενημέρωση σε θέματα ουσιοεξαρτήσεων.

Οι άνθρωποι του σωματείου επιδιώκουν τη συνεργασία με δίκτυα και οργανισμούς της Ελλάδας και του εξωτερικού, επιζητούν συνεργασίες επιστημονικού επιπέδου σε θέματα εξάρτησης και σε τομείς ενημέρωσης, εκπαίδευσης και έρευνας. Παράλληλα έχει δημιουργηθεί δίκτυο εθελοντών.

Ο «Θησέας» έχει δραστηριοποιηθεί στους παρακάτω τομείς:

- Συμβουλευτική
- Ενημέρωση
- Πρόληψη
- Ευαισθητοποίηση

- Θεραπευτική αντιμετώπιση

- Κοινωνική επανένταξη

Πιο συγκεκριμένα λειτουργούν:

Συμβουλευτικός σταθμός

Σκοπός του είναι να ενημερώσει, να ενθαρρύνει και να κινητοποιήσει τον χρήστη και τη οικογένειά του στη κατεύθυνση της απεξάρτησης και στο κατάλληλο για τη περίπτωση θεραπευτικό πρόγραμμα.

Πρόγραμμα πρόληψης με στόχους:

- εκπαίδευση για την προαγωγή της υγείας των νέων και την πρόληψη της κατάχρησης εξαρτησιογόνων ουσιών στα σχολεία της Καλλιθέας

- συμβουλευτική εκπαίδευσικών και γονέων

- ενημέρωση και ευαισθητοποίηση γενικού πληθυσμού.

*Ανοιχτό Θεραπευτικό Πρόγραμμα.*_(σε πιλοτική φάση).

Λειτουργεί από τον Απρίλιο 1998 με χρήστες που ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές του (ηλικία-ελάχιστη τάξη στην ζωή τους-οικογενειακή δομή). Αναλαμβάνει να οδηγήσει τους χρήστες σε μια διαδρομή αλλαγής σύμφωνα με τις δομημένες αρχές του προγράμματος και ακολουθώντας σύνθετο, θεωρητικό μοντέλο απεξάρτησης.

Αρχές του προγράμματος:

- Οι συνεργάτες και οι υπεύθυνοι του κέντρου θεωρούν ότι η εξάρτηση είναι ένα φαινόμενο με πολλές παραμέτρους. Δεν στοιχειοθετείται μόνο από την χρήση μιας ουσίας αλλά και την επιβολή ενός συγκεκριμένου τρόπου ζωής. Η δοκιμή από περιέργεια τις περισσότερες φορές μιας εξαρτησιογόνου ουσίας, καταλήγει συχνά σε προβληματική λύση των ψυχολογικών ελλείψεων και αυξημένων επιθυμιών, που εκλαμβάνονται σαν ανάγκες.

- Η εξάρτηση του ατόμου πρέπει να αντιμετωπίζεται ως πολυπαραγοντικό φαινόμενο παρεμβαίνοντας σε όλες τις παραμέτρους του. Απαιτείται πολυεστιακή αντιμετώπιση με σκοπό το άτομο, την οικογένεια αλλά και το περιβάλλον σύστημα.

- Η διαδικασία απεξάρτησης ξεκινά με την αυστηρά προσωπική απόφαση του χρήστη και την εθελοντική προσέλευσή του στο πρόγραμμά όπου τηρείται το αιτρικό- επαγγελματικό απόρρητο.
- Το πρόγραμμα λειτουργεί σε εξωτερική βάση και δεν παρέχει υποκατάστata ή άλλα φάρμακα.
- Το πρόγραμμα δεν παίρνει θέση με οιονδήποτε τρόπο σε νομικές εμπλοκές του χρήστη.
- Αξιολογείται ως απεξαρτημένο το άτομο που έχει καταφέρει την πλήρη ρήξη με τον παλιό τρόπο ζωής (σχέσεις, διασκέδαση, χώρους, συμπεριφορές, ανάγκες) και την διάλυση των μύθων που τον διέπουν και τον χαρακτηρίζουν.
- Ως κοινωνική ένταξη του ατόμου θεωρείται η διαμόρφωση ενός νέου ρόλου μέσα στην ζωή και όχι στο περιθώριο της, εφόσον έχει κατορθώσει να δρα και να αντιδρά το σώμα του, το μυαλό του και την ψυχή του.
- Ως μέσο για να πετύχει αυτή η διαδικασία χρησιμοποιείται η ψυχοθεραπευτική σχέση.

Το Σωματείο «Θησέας» και το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο έχουν αναπτύξει μια πολύ καλή συνεργασία και υπάρχει η διάθεση και από τις δύο πλευρές ώστε να συνεχιστεί αυτή η συνεργασία παραπέρα.

Ο Δήμος Καλλιθέας δημιούργησε το 1995 το Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογένειας, που σκοπό έχει την ψυχοκοινωνική στήριξη της Οικογένειας. Το Κέντρο αναπτύσσει δραστηριότητες στα πλαίσια της πρόληψης της ψυχικής υγείας.

Οι προσφερόμενες υπηρεσίες είναι:

Πρώιμη πρόληψη για παιδιά από μηνών έως 3 ετών

Λειτουργεί ένας χώρος υποδοχής γονέων και παιδιών αυτής της ηλικίας, όπου οι γονείς μπορούν να αφήσουν τα παιδιά για λίγες ώρες και για τους ίδιους είναι ένας χώρος συνάντησης με άλλους γονείς στα πλαίσια της ενίσχυσης των μεταξύ τους κοινωνικών δεσμών. Όπου συναντώνται ιδιαίτερες δυσκολίες στη σχέση μητέρας- βρέφους, υπάρχει δυνατότητα θεραπευτικών συνεντεύξεων.

Για τα παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας (3-12 ετών)

Το Κέντρο προσφέρει, διαγνωστική εργασία, ατομική ή ομαδική, για την αντιμετώπιση διάφορων προβλημάτων σε μικρές θεραπευτικές ομάδες. Επίσης οι ομάδες γονέων δίνουν τη δυνατότητα στήριξης των γονέων ως προς τον γονικό τους ρόλο.

Κοινωνική παρέμβαση

Στα πλαίσια της πρόληψης το Κέντρο συνεργάζεται με άλλους φορείς της κοινότητας και με επαγγελματίες που ασχολούνται με παιδιά αυτής της ηλικίας. Διοργανώνει σεμινάρια, ομάδες εργασίας και ομάδες στήριξης δασκάλων και παιδαγωγών.

Αναγνωρίζοντας την αναγκαιότητα προσφοράς ανάλογων υπηρεσιών στον ευαίσθητο χώρο της εφηβείας, διευρύνθηκαν οι δραστηριότητες του Κέντρου και στο χώρο της εφηβείας.

Τμήμα εφήβων

Έγινε για τους εφήβους που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στις δια-προσωπικές τους σχέσεις, στο σχολείο τους αλλά και αγωνίες σχετικά με την επιλογή του επαγγέλματος τους, για τους γονείς που έχουν παιδιά και θέλουν να συζητήσουν τους προβληματισμούς και τις ανησυχίες τους με κάποιον ειδικό, για τους φορείς της περιοχής που ασχολούνται με εφήβους. Παρέχονται οι υπηρεσίες α) διαγνωστική εργασία, β) θεραπευτική αντιμετώπιση εφήβων ατομικά ή σε μικρές ομάδες, γ) συμβουλευτική εργασία με γονείς και ομάδες γονέων, δ) επαγγελματικός προσανατολισμός εφήβων, συνεργασία με γυμνάσια και λύκεια- σεμινάρια, ομάδες καθηγητών, ε) πληροφόρηση της κοινότητας σε θέματα ψυχικής υγείας. Οι υπηρεσίες παρέχονται από διεπιστημονική ομάδα: παιδοψυχίατρο, ψυχολόγο, ψυχοπαιδαγωγό, σύμβουλο επαγγελματικού προσανατολισμού και κοινωνικό λειτουργό.

Μεταξύ του Συμβουλευτικού Κέντρου Οικογένειας και του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου μέχρι σήμερα δεν έχει αναπτυχθεί κάποια μορφή συνεργασίας. Σημαντικό είναι, να πούμε εδώ ότι η κοινωνική λειτουργός με την οποία έγινε συνέντευξη, δεν γνώριζε τις ειδικότητες του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου ούτε και το επιστημονικό τους έργο. Βέβαια, μετά από μια σύντομη ενημέρωση, εκφράσθηκε το ενδιαφέρον για κάποια μορφής συνεργασία σε κάποιους συγκεκριμένους τομείς.

Κεφάλαιο 2^ο: Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμό

2.1. Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Καλλιθέα.

Στην προσπάθεια να ορισθεί η έννοια της «εκπαίδευσης», προκύπτει ότι η εκπαίδευση είναι μια διαδικασία σχεδιασμένη και οργανωμένη, μέσω της οποίας μεταδίδονται στην εκάστοτε γενιά γνώσεις και τεχνικές δεξιότητες, με σκοπό την προετοιμασία για την επαγγελματική αποκατάσταση και σταδιοδρομία (Παγκάκης 1993, Σαϊτης 1992).

Παράλληλα όμως με τα θεωρητικές, πρακτικές και τεχνικές γνώσεις που παρέχει ένα εκπαιδευτικό σύστημα μέσω της «τυπικής» και της «μη τυπικής» εκπαίδευσης, ευρύτερος στόχος της εκπαίδευσης είναι και η ανάπτυξη των φυσικών, διανοητικών και ηθικών ικανοτήτων και αξιών του παιδιού για την κοινωνικοποίηση και πνευματική ολοκλήρωση του ατόμου μέσω της «άτυπης» εκπαίδευσης (Σαϊτη 2000, Παγκάκης 1993, Γκιζελή 1993).

«Το εκπαιδευτικό σύστημα κάθε χώρας είναι το συνθετικό αποτέλεσμα της εκπαιδευτικής πολιτικής των σκοπών, μέσων, φορέων και ανθρώπινης προσπάθειας που οδηγεί στην επαγγελματική κατάρτιση, στην εργασία και στην κοινωνική καταξίωση» (Παγκάκης 1993:230). Αν μαζί με τον παραπάνω ορισμό ληφθεί υπόψη και το ότι «σύστημα» είναι ένα σύνολο στοιχείων που δρουν ξεχωριστά αλλά και αλληλοεπηρεάζονται, συμπεραίνεται, όπως έχει άλλωστε ειπωθεί, ότι εκπαιδευτικό σύστημα είναι «...ένα πλήθος στοιχείων καθένα από τα οποία επιτελεί δικό του έργο, ενώ όλα μαζί συλλειτουργούν, συνεργάζονται και αλληλοεπηρεάζονται για την επίτευξη των σκοπών της εκπαίδευσης» (Σαϊτη 2000: 60).

Τα διάφορα εκπαιδευτικά συστήματα οργανώνονται σε βαθμίδες, κύκλους, σχολεία, τάξεις, τομείς, κλάδους, ειδικότητες και τύπους.

Με βάση την εκπαιδευτική νομοθεσία, το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα περιλαμβάνει τρεις βασικές βαθμίδες:

- Την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

- Την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
- Την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Η Δευτεροβάθμια εκπαίδευση περιλαμβάνει τα γυμνάσια, τα λύκεια και τα τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια. Η φοίτηση στα Γυμνάσια είναι τριετής καθώς και στα ημερήσια Λύκεια, ενώ στα νυχτερινά Λύκεια τετραετής. Μέχρι πριν λίγα χρόνια υπήρχαν Λύκεια Γενικά, Τεχνικά, Μουσικά, Επαγγελματικά και Πολυκλαδικά. Με βάση όμως τις ρυθμίσεις του Ν. 2525/97 όλα τα Λύκεια γίνονται Ενιαία και παραμένουν μόνο τα Εκκλησιαστικά Λύκεια. Σήμερα όλα τα Λύκεια έχουν αναπτυχθεί και οργανωθεί με τρεις κατευθύνσεις: θεωρητική, θετική και τεχνολογική.

Επίσης, ο Ν. 2649/98 θέσπισε τα Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (ΤΕΕ) στα οποία εισάγονται κάτοχοι απολυτηρίου γυμνασίου χωρίς εξετάσεις. Οι σπουδές διαρκούν δύο έως τρία έτη και οργανώνονται σε δύο κύκλους σπουδών και τα μαθήματα που περιλαμβάνονται είναι μαθήματα γενικής παιδείας και μαθήματα επαγγελματικής και τεχνικής εκπαίδευσης.

Στα άρθρα 5 και 6 στον Ν. 1566/85 καθορίζονται οι σκοποί της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Σκοπός, λοιπόν, των Γυμνασίων και Λυκείων είναι η ολοκλήρωση των ευρύτερων σκοπών της εκπαίδευσης και η ανάπτυξη των μαθητών ανάλογα με τις δυνατότητες της κάθε ηλικίας και τις απαιτήσεις της ζωής (Παγκάκης 1993).

Στην ενότητα αυτού του κεφαλαίου θα γίνει μια προσπάθεια περιγραφής της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στη περιοχή της Καλλιθέας. Καταγράφονται, λοιπόν, τα εξής:

Μετά την Κατοχή στη Καλλιθέα λειτουργούσαν εκτός από τις Ανώτερες Σχολές «Πάντειος» και «Χαροκόπειος», της Σιβητανιδείου Τεχνικής Σχολής και της Σχολής Νηπιαγωγών ένα Γυμνάσιο (εξατάξιο) αρρένων και ένα Γυμνάσιο Θηλέων. Αργότερα προστέθηκαν στα σχολεία μέσης εκπαίδευσης και η Εμπορική Σχολή Καλλιθέας. Παράλληλα με την Δημόσια Εκπαίδευση στην Καλλιθέα λειτουργούσαν πλήθος ιδιωτικών σχολών, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Μερικά από αυτά: «Πάλλας-Αθήνα» Δημοτικό, της Ευαγγελίνιδου, την «Θετική Αγωγή», της Ζερβού Λαζαροπούλου, του Θεοδωρίκου, το «Εκπαιδευτήριον του Γαλιατσάτου», η μετέπειτα ιδρυθείσα Σχολή Παπαδοπούλου η οποία είναι και μόνη που λειτουργεί και σήμερα, η Τεχνική Σχολή «ο Θαλής» κ.α.

Σήμερα στη Καλλιθέα λειτουργούν δεκαπέντε Γυμνάσια, 14 ημερήσια και ένα εσπερινό, που φοιτούν σε αυτά 2887 μαθητές σε 126 συνολικά τμήματα. Στα 9 Λύκεια που λειτουργούν, το ένα εσπερινό, φοιτούν 2561 μαθητές. Οι επόμενοι πίνακες δίνουν τους ακριβείς αριθμούς, των μαθητών των Γυμνασίων, ανά τμήμα και τάξη.

Πηγή: Γ. Γραμματεία Δημόσιας Εγκαίνιας, Ανάπτυξης και Έργων

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ

	Α Τάξη		Β Τάξη		Γ Τάξη	
Σχολείο	Μαθητές	Τμήματα	Μαθητές	Τμήματα	Μαθητές	Τμήματα
1οΓυμν.	48	2	61	3	44	2
2οΓυμν.	62	3	61	3	51	2
3οΓυμν.	74	3	57	3	59	3
4οΓυμν.	56	2	60	3	38	2
5οΓυμν.	53	3	47	2	56	3
6οΓυμν.	58	2	69	3	65	3
7οΓυμν.	48	2	57	3	45	2
8οΓυμν.	62	3	64	3	51	2
9οΓυμν.	89	4	104	4	92	4
10οΓυμν.	79	3	87	3	99	4
11οΓυμν.	70	3	49	2	64	3
12οΓυμν.	56	3	53	3	64	3
13οΓυμν.	69	3	86	3	66	3
14οΓυμν.	78	3	76	3	78	3
Εσπερινό	48	2	71	3	63	2
Σύνολα	950	41	1002	44	935	41

Σύνολο Μαθητών 2886

Σύνολο Τμημάτων 126

Πηγή: 1^ο Γραφείο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δ' Δ/νση Αθηνών

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ

	Α Τάξη	Β Τάξη	Γ Τάξη	Δ Τάξη				
Σχολείο	Μαθητές	Τμήματα	Μαθητές	Τμήματα	Μαθητές	Τμήματα	Μαθητές	Τμήματα
1 ^ο Λύκειο	103	4	77	3	91	3		
2 ^ο Λύκειο	109	5	118	4	104	4		
3 ^ο Λύκειο	100	4	87	3	80	3		
4 ^ο Λύκειο	140	6	117	4	113	4		
5 ^ο Λύκειο	90	3	80	3	84	3		
6 ^ο Λύκειο	155	5	123	5	137	5		
7 ^ο Λύκειο	99	4	85	3	78	3		
8 ^ο Λύκειο	89	3	87	3	62	3		
Εσπερινό	52	2	46	2	28	1	27	1
Σύνολα	937	36	820	30	777	29	27	1

Σύνολο μαθητών 2561

Σύνολο τμημάτων 96

Πηγή: 1^ο Γραφείο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δ' Δ/νση Αθηνών

2.2 Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός

Οι έννοιες του Προσανατολισμού και της Συμβουλευτικής ως οργανωμένη σκέψη καλλιεργήθηκαν κυρίως στο τέλος του 19^{ου} αιώνα και εφαρμόστηκαν συστηματικά στη πράξη στις αρχές του 20ου. Θεωρητικά όμως οι ρίζες τους είναι πολύ πιο παλιές και φθάνουν τουλάχιστον ως τον Πλάτωνα, ο οποίος ήταν ένθερμος υποστηρικτής της ιδέας της καθοδήγησης του ατόμου, της ενίσχυσης του σεβασμού της ατομικότητας, αλλά προπάντων και της διαφοροποίησης των κοινωνικών και επαγγελματικών ρόλων των ατόμων στην ιδανική «πολιτεία» του με βάση τις ικανότητες, τα ενδιαφέροντά τους και τις κλίσεις τους (Δημητρόπουλος, 1998).

Επιστρέφοντας όμως στο 19^ο αιώνα, θα πρέπει να επισημανθεί, ότι από τα μέσα του αιώνα αυτού, παράλληλα σχεδόν στις Η.Π.Α. και σε μερικές ευρωπαϊκές χώρες, αρχίζει η κίνηση εφαρμογής του θεσμού του Προσανατολισμού και της Συμβουλευτικής, συνήθως στη μορφή του Επαγγελματικού Προσανατολισμού πρώτα.

Στην Ελλάδα σήμερα ο θεσμός «Συμβουλευτική- Προσανατολισμός» έχει ευρεία εφαρμογή, παρότι η εφαρμογή αυτή δεν γίνεται κατά ενιαίο τρόπο και από τον ίδιο φορέα εποπτείας.

Οι βασικοί φορείς εφαρμογής του μπορούν να ενταχθούν σε τέσσερις ομάδες (Δημητρόπουλος, 1998, Κολύβα-Κουτσαύτη, 1997):

1. Η πρώτη ομάδα καλύπτεται από τις Υπηρεσίες Απασχόλησης που ανήκουν στον ΟΑΕΔ και εποπτεύονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.
2. Η δεύτερη ομάδα, που είναι και αυτή που θα απασχολήσει περισσότερο τη παρούσα εργασία, καλύπτεται από τις υπηρεσίες του Εκπαιδευτικού Συστήματος, με φορέα εποπτείας το Υπουργείο Παιδείας. Εφαρμογή του θεσμού γίνεται σήμερα σε όλες τις μονάδες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσια και Λύκεια) της χώρας με βάση τις προβλέψεις του Ν. 1566/85. Η εφαρμογή του θεσμού που για τα σχολεία έχει τίτλο «Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός» συντονίζεται από ομάδες εργασίας στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Έχεις προς το παρόν τη μορφή «Μαθήματος ΣΕΠ» που

εφαρμόζεται από εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, που στη συντριπτική τους πλειοψηφία είναι σχεδόν ακατάρτιστοι στο θεσμό. Σε κάθε διεύθυνση και γραφείο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης προβλέπεται να υπάρχει ένας «Υπεύθυνος ΣΕΠ» ο οποίος λειτουργεί συμβουλευτικά και συντονιστικά προς τους εκπαιδευτικούς που ασχολούνται με το θεσμό στα σχολεία. Παράλληλα έχει αναπτυχθεί προσφάτως, επαγγελματικός προσανατολισμός στην τριτοβάθμια εκπαίδευση υπό τη μορφή των Γραφείων Διασύνδεσης.

3. Η τρίτη ομάδα καλύπτεται από πλειάδα άλλων υπηρεσιών και φορέων που είτε λειτουργούν ως υπηρεσίες Προσανατολισμού- Συμβουλευτικής με μόνιμη βάση είτε οργανώνουν περιστασιακά προγράμματα ανάλογα με τις χρηματοδοτήσεις που διαθέτουν. Ενδεικτικά ορισμένοι από τους φορείς είναι: α) Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς β) Η τοπική Αυτοδιοίκηση γ) Νομαρχιακές Επιτροπές Λαϊκής Επιμόρφωσης κτλ.
4. Σε μια τέταρτη ομάδα εντάσσονται οι εφαρμογές του Προσανατολισμού και της Συμβουλευτικής Σταδιοδρομίας στον ιδιωτικό τομέα.

Το μαθητή δεν μπορεί κανείς να τον γνωρίσει, αν τον βλέπει ως μεμονωμένο άτομο, έξω από το χώρο και το σύστημα σχέσεων μέσα στο οποίο ζει, με άλλα λόγια έξω από το φυσικό και κοινωνικό του περιβάλλον. Βέβαια, η φύση δίνει στο κάθε παιδί ορισμένες δυνατότητες αλλά φαίνεται πως ο παράγοντας που συμβάλει περισσότερο είτε στην πραγμάτωση είτε όχι των δυνατοτήτων αυτών, είναι το περιβάλλον.

To Μάθημα του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Ο ΣΕΠ είναι πεδίο εφαρμογής των πορισμάτων πολλών επιστημών και ειδικότερα της Ψυχολογίας, της Παιδαγωγικής, της Κοινωνιολογίας, της Οικονομικής Επιστήμης, της Ιατρικής και άλλων (Κασσωτάκης, 1998).

Υπάρχουν διαφορετικές αντίληψεις ως προς τη γενικότερη θεώρησης της ενέργειας του προσανατολισμού ορισμένου ατόμου. Η μια αντίληψη είναι ότι ο ρόλος του ίδιου του ατόμου μέσα στην όλη διαδικασία του προσανατολισμού είναι δευτερεύουσας σημασίας. Αντίθετα η άλλη άποψη ισχυρίζεται ότι τον κύριο ρόλο κατά τον προσανατολισμό τον έχει το ίδιο το άτομο. Για την πρώτη αντίληψη ο προσανατολισμός είναι συνήθως το αποτέλεσμα μιας συνοπτικής διαδικασίας που στηρίζεται στη διάγνωση των ικανοτήτων που διαθέτει το άτομο και στην ανεύρεση του επαγγέλματος, στο οποίο αντιστοιχούν

αυτές, ενώ για τη δεύτερη είναι η συνέπεια μιας μακράς παιδαγωγικής διαδικασίας με κύριο στόχο την υποβοήθηση του ατόμου να ωριμάσει επαγγελματικά.

Ωστόσο, είναι απαραίτητο να καθορισθεί η έννοια του όρου «Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός». Στο εξής με τον όρο αυτό θα εννοείται «το σύνολο των ποικιλών διαδικασιών που πραγματοποιούνται κατά τρόπο οργανωμένο και συστηματικό από άτομα με ειδική κατάρτιση, σκοπός των οποίων είναι η υποβοήθηση του ατόμου να πάρει μόνο του τις κατάλληλες για αυτό αποφάσεις όσον αφορά στη σχολική αρχικά και στη επαγγελματική αργότερα κατεύθυνση που θα ακολουθήσει. Σε μερικές περιπτώσεις, όπως για παράδειγμα συμβαίνει στα άτομα που δε συνεχίζουν μετά την υποχρεωτική ενιαία εκπαίδευση τις σπουδές τους, η απόφαση δεν αφορά τη σχολική κατεύθυνση.» (Κασσωτάκης, 1999: 13).

Στο σημείο αυτό, σκόπιμο είναι να γίνει μια σύντομη ιστορική επισκόπηση του θεσμού το Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμού (Κολύβα- Κουτσαύτη, 1997):

1953: Για πρώτη φορά εμφανίστηκε στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα ο

Επαγγελματικό Προσανατολισμός, ως μάθημα στια σχολές μετεκπαίδευσης των δασκάλων και των καθηγητών, με την προοπτική καθιέρωσής του ως μάθημα στα σχολεία.

1966: Με τίτλο «πρακτικαί γνώσεις περί τα κύρια επαγγέλματα», ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός εμφανίστηκε για πρώτη φορά ως σχολικό μάθημα.

1967&

1969: Εισαγωγή του Επαγγελματικού Προσανατολισμού με την ονομασία «επαγγελματική εξερεύνησης και επαγγελματικός προσανατολισμός» στα ωρολόγια αναλυτικά προγράμματα της Β' και Γ' Γυμνασίου.

1973: Συγχωνεύτηκε ο Ε. Π. με το μάθημα της «αγωγής του πολίτου».

1976: Με το Ν. 309/76, θεσμοθετήθηκε ο ΣΕΠ. Από το 1978 ως το 1981-82 εφαρμόστηκε σταδιακά σε όλη της χώρα στη Γ' Γυμνασίου.

1985: Με τον εκπαιδευτικό νόμο 1566/85 θεμελιώθηκε ο θεσμός του ΣΕΠ και επεκτάθηκε και στα Λύκεια.

1993: Το Υπουργείο Παιδείας (Ο.Ε.Ε.Κ.) και το Υπουργείο Εργασίας (ΟΑΕΔ), συνεργάστηκαν για τη δημιουργία του ΕΚΕΣΥΠ (Εθνικό Κέντρο

Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού) στα πλαίσια του προγράμματος PETRA II.

1994: Με το Νόμο 2224/94, ιδρύθηκε το Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΚΕΠ).

1997: Με το Ν. 2525/97 ο θεσμός του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού αποκτά ιδιαίτερη σημασία και συμβάλει στην αναβάθμιση του ρόλου της Εκπαίδευσης και στην εναρμόνισή της με τα σύγχρονα κοινωνικά- οικονομικά προβλήματα

Το νομικό πλαίσιο που καθορίζει τη λειτουργία και την οργάνωση του ΣΕΠ είναι ο νόμος 1566/85, που αποτελεί άλλωστε και το βασικό νόμο για την εκπαίδευση. Στο νόμο αυτό αφιερώνεται ειδικό κεφάλαιο για το Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό, γεγονός που πιστοποιεί την ιδιαιτερότητα και τη σημασία του ΣΕΠ. Το κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνει τρία άρθρα με τα οποία ρυθμίζονται οι στόχοι και η φιλοσοφία του ΣΕΠ, τα αναλυτικά προγράμματα, η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών κ.α.

Ειδικότερα ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός επιδιώκει (ΥΠΕΠΘ 2001, Κασσωτάκης 1999, Κολύβα- Κουτσαύτη 1997):

- Να βοηθήσει κυρίως τους νέους να γνωρίσουν όσο το δυνατό καλύτερα τις ευκαιρίες που τους προσφέρονται σε μια ορισμένη περίοδο της ζωής τους, κατά την οποία οφείλουν να λάβουν κάποια απόφαση που άμεσα ή έμμεσα σχετίζεται με την εξάσκηση ορισμένης εργασίας.
- Να καταστήσει τα άτομα ικανά να γνωρίσουν τον εαυτό τους και να καταλήξουν στο ξεκαθάρισμα των απαιτήσεών τους από τη ζωή, στην αποσαφήνιση των ενδιαφερόντων και των φιλοδοξιών τους καθώς και στη συνειδητοποίηση των δυνατοτήτων και των αδυναμιών τους. Όλες αυτές είναι προϋποθέσεις απαραίτητες για μια ορθή επιλογή.
- Να υποβοιθήσει το νέο να λάβει κάποια απόφαση για το μέλλον του.

Η αναγκαιότητα της πληροφόρησης ειδικότερα σε αυτή την ηλικία είναι αδιαμφισβήτητη. Η τεχνική και οικονομική πρόοδος της εποχής μας και ο επιταχυνόμενος ρυθμός αναπτύξεως όλων των χωρών απαιτούν την ύπαρξη ενός συστήματος συνεχούς πληροφόρησης του κοινωνικού συνόλου πάνω στις εξελίξεις που σημειώνονται.

Με την πρόοδο και την ανάπτυξη οι επαγγελματικές δραστηριότητες μέρα με τη μέρα αλλάζουν και μεταβάλλονται. Επαγγέλματα άγνωστα μέχρι χθες βρίσκονται σήμερα στο κέντρο της κοινωνικοοικονομικής ζωής. Μαζί με όλα αυτά μεταβάλλεται συνεχώς και η δομή του εκπαιδευτικού συστήματος. Νέες κατευθύνσεις και νέα τμήματα δημιουργούνται, νέες σχολές ιδρύονται και νέες ειδικότητες θεσπίζονται.

Η πληροφόρηση τόσο των νέων και των γονιών τους όσο και της ευρύτερης λαϊκής μάζας πάνω στα διάφορα επαγγέλματα και στους κλάδους της εκπαιδεύσεως συγκαταλέγεται ανάμεσα στα πιο δημοκρατικά μέσα που χρησιμοποιεί ο σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός για να πετύχει την προσαρμογή της κατανομής του μαθητικού πληθυσμού και αργότερα του εργατικού δυναμικού στις ανάγκες της οικονομίας (Κασσωτάκης, 1997).

Ο ΣΕΠ μέσω της πληροφόρησης είναι το μέσο με το οποίο μπορούμε να μπλύνουμε την επίδραση των κοινωνικών επαγγελματικών προκαταλήψεων και στερεοτύπων στην εκλογή κατευθύνσεων και επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

Σε διάφορες έρευνες που έχουν γίνει στο εξωτερικό, απεδείχθη πως η συστηματική πληροφόρηση των μαθητών πάνω στην επαγγελματική ζωή επιφέρει αξιοσημείωτες τροποποιήσεις στις στάσεις τους απέναντι στα διάφορα επαγγέλματα και τον κόσμο εργασίας γενικά (Μυλωνάς 1998, Κασσωτάκης 1997). Από τη στιγμή που θα πληροφορηθούν οι νέοι σωστά και υπεύθυνα από το σχολείο για τον επαγγελματικό κορεσμό που υπάρχει στα περισσότερα από τα προτιμούμενα σήμερα επαγγέλματα, πάρα πολλοί θα αλλάξουν από μόνοι τους προτίμηση και θα στραφούν κατά ένα σημαντικό ποσοστό σε τομείς που υπάρχουν καλύτερες προοπτικές απασχολήσεως (Κατσανέβας, 1998).

Ο ρόλος, λοιπόν, του σχολείου και των δασκάλων είναι πολύ σημαντικός. Άλλωστε, οι σημερινές παιδαγωγικές αντιλήψεις όχι μόνο δέχονται ότι το σχολείο έχει χρέος να προπαρασκευάσει το άτομο για τη ζωή, αλλά οφείλει να γίνει το ίδιο η ζωή, να δημιουργήσει, δηλαδή, περιβάλλον και καταστάσεις αντίστοιχες προς εκείνες που επικρατούν μέσα στη κοινωνική πραγματικότητα (Kostakis, 1990).

Υστερα από τα παραπάνω, είναι φυσικό να έχει γίνει το σχολείο το πεδίο όπου περισσότερο ίσως από οποιδήποτε άλλον στρέφονται οι προσπάθειες της πολιτείας για την πληροφόρηση των νέων πάνω στις σπουδές και τα επαγγέλματα (Kostakis, 1990).

Επιπλέον, λόγω της ιδιομορφίας του και της φύσεως του έργου που επιτελείται στο σχολείο, λόγω του γενικότερου κλίματος μαθήσεως που επικρατεί σε αυτό, της ομοιογένειας από πλευράς ηλικίας και ενδιαφερόντων σε κάποιο τουλάχιστον βαθμό αλλά και λόγω της συχνής επαφής μεταξύ διδασκόντων και διδασκομένων, το σχολείο αποτελεί τον ιδανικό χώρο, όπου η επαγγελματική πληροφόρηση μπορεί να αποδώσει τα μέγιστα. Το Υπουργείο Παιδείας, για τους λόγους αυτούς έχει κάνει διάφορες ενέργειες για μια ολοκληρωμένη διαδικασία Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού σε συνεργασία βέβαια με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Εκδίδονται, λοιπόν, βιβλία ΣΕΠ για τους μαθητές των Γυμνασίων καθώς και για τους γονείς. Επίσης, έχει δημιουργηθεί ειδική ιστοσελίδα στο internet, το δίκτυο «Νέστωρ», καθώς και Γραφεία ΣΕΠ με άτομα με ειδικές ανάγκες κ.α.

Σε αυτό το σημείο, είναι ανάγκη να ειπωθεί, ότι εκτός από τους μαθητές, η οργανωμένη και συστηματική πληροφόρηση στα διάφορα εκπαιδευτήρια και ιδιαίτερα σε εκείνα της γενικής εκπαίδευσης μπορεί να έχει ευεργετικά αποτελέσματα και πάνω στους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, πολλοί από τους οποίους, όπως έχουν επιδείξει διάφορες έρευνες, μένουν προσκολλημένοι σε διάφορες παραδόσεις και υιοθετούν συχνά αρνητικές στάσεις απέναντι σε νέα επαγγέλματα, επηρεάζοντας έτσι αρνητικά και τους μαθητές απέναντι σε αυτά (Κατσανέβας 1998, Κασσωτάκης 1997).

Για αυτό το λόγο η οργάνωση ειδικών σεμιναρίων ενημέρωσης σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού όλων των καθηγητών της μέσης εκπαίδευσης είναι αναγκαία.

Στα σχολεία μια μεγάλη μερίδα, αν όχι η μεγαλύτερη, των διαδικασιών του προσανατολισμού και κυρίως της πληροφόρησης ανατίθεται στους εκπαιδευτικούς. Στα σχολεία της μέσης εκπαίδευσης το έργο αυτό το αναλαμβάνει συνήθως κάποιος καθηγητής αφού υποστεί μια σύντομη εκπαίδευση πάνω σε σχετικά θέματα. Ο καθηγητής αυτός ονομάζεται καθηγητής προσανατολισμού ή καθηγητής επιφορτισμένος με την πληροφόρηση (Κασσωτάκης 1997).

Πέρα, όμως, από τον συγκεκριμένο καθηγητή, έργο προσανατολισμού εκτελούν συχνά και οι υπόλοιποι εκπαιδευτικοί,. Τα μαθήματα τα οποία διδάσκουν αποτελούν σημαντικές πηγές πληροφοριών για τους μαθητές που άμεσα ή έμμεσα σχετίζονται με

την επαγγελματική ζωή ή διεγείρουν το ενδιαφέρον τους να ακολουθήσουν την αντίστοιχη επιστήμη.

Πέρα από όλα αυτά, συχνά έχει απασχολήσει και το ερώτημα να πρέπει να γίνεται η πληροφόρηση σε ορισμένη σχολική βαθμίδα και σε ποια. Η καθιέρωση του μαθήματος ΣΕΠ στις τελευταίες τάξεις του Γυμνασίου είναι μέτρο σωστό αλλά δεν επαρκεί αυτό μόνο. Για να είναι προετοιμασμένος ο μαθητής να πάρει υπεύθυνα μια απόφαση για το ποια κατεύθυνση θα ακολουθήσει μετά την υποχρεωτική εκπαίδευση απαιτείται να έχει αρκετά προπαρασκευαστεί πολύ χρόνο νωρίτερα.

Το άτομο στην ηλικία των 13-15 ετών βρίσκεται στα στάδιο του προβληματισμού. Ζητεί να πληροφορηθεί γενικά για τα διάφορα επαγγέλματα, να μάθει με τι ασχολούνται, ποια είναι τα οφέλη που παρέχουν και άλλα παρόμοια. Σπάνια στο στάδιο αυτό οι μαθητές ενδιαφέρονται για λεπτομερείς και σε βάθος πληροφορίες. Σε αυτό, λοιπόν, το στάδιο οι μαθητές χρειάζεται να ξέρουν κάτι για την ποικιλία των επαγγελμάτων που αποτελούν την αγορά εργασίας. Με άλλα λόγια, σε αυτό το στάδιο χρειάζεται πλατιά, αλλά όχι σε βάθος γνώση μιας όσο γίνεται πιο ολοκληρωμένης επαγγελματικής ποικιλίας (Κασσωτάκης, 1997). Η γενικότητα αυτή δεν πρέπει να δημιουργήσει όμως εσφαλμένες εντυπώσεις στο άτομο ιδιαίτερα όσον αφορά στις προοπτικές του επαγγέλματος, στην αγορά εργασίας και στις απαιτήσεις που έχει.

Με την πρόοδο της ηλικίας παρουσιάζεται σταδιακά μια αποκρυστάλλωση των ενδιαφερόντων σε ορισμένες επαγγελματικές περιοχές, μεταξύ των οποίων αμφιταλαντεύεται συχνά το άτομο προκειμένου να καταλήξει τελικά σε κάποια από αυτές. Η επιλογή των επαγγελματικών αυτών κατηγοριών σχετίζεται με τις ικανότητες του ατόμου και τα διάφορα ταλέντα του, τα οποία συνήθως συνειδητοποιεί από τις επιδόσεις του στια αντίστοιχες ασχολίες. Οι βαθμοί που πάίρνει στο σχολείο, οι αθλητικές, καλλιτεχνικές ή άλλες επιδόσεις του διαδραματίζουν σοβαρότατο ρόλο σε αυτές τις επιλογές του μαζί με την επίδραση βέβαια που ασκεί το οικογενειακό και το στενό κοινωνικό περιβάλλον. Στο στάδιο αυτό τα άτομα ζητούν μια πιο λεπτομερή ενημέρωση γύρω από τις επαγγελματικές κατηγορίες που τα ενδιαφέρουν.

Στο τέλος της εφηβείας το άτομο καταλήγει οριστικά σε μια επιλογή. Παραμένει συχνά σταθερό στην απόφασή του αυτή και αρχίζει να προετοιμάζεται για την εξάσκηση του επαγγέλματος που διάλεξε. Στο στάδιο αυτό απαιτεί να ξέρει σε βάθος τον

επαγγελματικό χώρο προς τον οποίο αποφάσισε να στραφεί. Είναι ανάγκη να έχει πλήρη επίγνωση όλων των λεπτομερειών που αφορούν τις συνθήκες εργασίας, τις προοπτικές του επαγγέλματος, τις σπουδές που απαιτούνται, τη διάρκειά τους και τις ενδεχόμενες ίσως δυσκολίες.

Όπως προαναφέρθηκε, το σχολείο της μέσης εκπαίδευσης και ιδιαίτερα η πρώτη βαθμίδα του είναι εκείνο που συγκεντρώνει περισσότερο από οποιοδήποτε άλλη βαθμίδα τις προσπάθειες για την ενημέρωση των μαθητών πάνω στις σπουδές και στην επαγγελματική ζωή γενικά. Η ψυχοπνευματική ωριμότητα των ατόμων της ηλικίας των 12-15 ετών βρίσκεται σε ικανοποιητικό βαθμό, πράγμα που τους επιτρέπει να δεχτούν μια πιο συστηματική ή επαγγελματικής φύσεως ενημέρωση, αν κατανοήσουν και να κρίνουν τις πληροφορίες που τους δίδονται αλλά και να τις συσχετίσουν με τον εαυτό τους.

Οι αντικειμενικοί διδακτικοί στόχοι της πληροφόρησης ο στάδιο αυτό κατατάσσονται σε τρεις τομείς: α) το γνωστικό τομέα που αναφέρεται στις γνώσεις και στις γνωστικές γενικά δεξιότητες του ατόμου, β) το συναισθηματικό τομέας που αναφέρεται στα συναισθήματα, τις στάσεις και τις αξίες και γ) τον ψυχοκινητικό που αναφέρεται στις κινήσεις και τις κινητικές δεξιότητες (Δημητρόπουλος 1998, Κασσωτάκης 1997).

Το επόμενο μετά την παροχή πληροφοριών στάδιο είναι η υποβοήθηση των μαθητών να αναλύσουν και να κατανοήσουν τις πληροφορίες που τους δίνονται (Κυρίτση- Αντωνόπουλος, 2000). Οι αρμόδιοι του σχολείου για την πληροφόρηση των μαθητών οφείλουν να αναπτύξουν στο μαθητή την ικανότητα να κρίνει και να αξιολογεί τις πληροφορίες αυτές. Απέναντι στις πληροφορίες αυτές ο νέος πρέπει να αναπτύξει μια κριτική στάση, να την ελέγχει και να τη «τεστάρει».

Μετά από κάθε δραστηριότητα λοιπόν που αφορά την ενημέρωση των μαθητών πρέπει να γίνεται απαραίτητα μια συζήτηση στη τάξη. Κύριο ρόλο στη συζήτηση αυτή πρέπει να έχουν οι μαθητές και όχι ο καθηγητής του οποίου ο ρόλος είναι καθαρά ρυθμιστικός. Κατά τη συζήτησης αυτή επιδιώκεται να εκφράζει ο καθένας σε τι τον ωφέλησε ό,τι είδε ή ό,τι άκουσε, τι δεν ήξερε προηγουμένως από όλα αυτά, σε τι μπορούσαν να επηρεάσουν τις βλέψεις τους, τι τον έκαναν να σκεφτεί και άλλα παρόμοια.

Πέρα, όμως, από αυτή την συλλογική, ομαδική πληροφόρηση απαραίτητη είναι και η ατομική πληροφόρηση. Για να κατανοηθεί λοιπόν αντικειμενικά μια πληροφορία και να γίνει αντιληπτή χρειάζεται κάτι περισσότερο από την απλή μεταφορά της πληροφορίας. Απαιτείται η δημιουργία ενός κοινού κώδικα συνεννόησης που μόνο στα πλαίσια της ατομικής πληροφόρησης μπορεί να γίνει.

Επί πλέον, οι νέοι πρέπει να καταλάβουν ότι εκείνο που πρέπει να εξετάζουν προκειμένου να ακολουθήσουν κάποιο επάγγελμα ή κάποιο τύπο σχολείου δεν είναι το γόνητρο που έχει αυτό το μέσα στην κοινωνία και τα οικονομικά οφέλη που προσφέρει, αλλά οι προσωπικές τους ιδιαίτερες κλίσεις και ικανότητες, τα δικά του πραγματικά ενδιαφέροντα και η πραγματικότητα γύρω από το επάγγελμα αυτό. Κάτι τέτοιο μόνο με την ατομική συζήτησης και την άμεση αλληλεπίδραση συμβούλου και μαθητή μπορεί αποτελεσματικά να επιτευχθεί.

Κατά την ατομική πληροφόρηση αίρεται η ανωνυμία της μαζικής ενημέρωσης και δημιουργείται μια σχέση περισσότερο ζεστή και ανθρώπινη, ένα κλίμα κατάλληλο για να δημιουργηθεί μια ψυχική σύνδεση μεταξύ του νέου και του συμβούλου που αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να επιδράσει αποτελεσματικά ο δεύτερος στον πρώτο (Κασσωτάκης, 1997).

Στόχος, λοιπόν, του προσανατολιστή είναι: να προπαρασκευάσει τόσος το νέο όσο και τους γονείς του για να αντιληφθούν την αξία των λεπτομερειών που θα τους δώσει και την πρακτική αξία που έχουν αυτές για ένα σωστό προσανατολισμό. Η εικόνα που έχουν σχηματίσει οι άνθρωποι γύρω από τα διάφορα επαγγέλματα δεν ανταποκρίνεται πάντοτε στην πραγματικότητα. Κρίνουν από ό,τι βλέπουν εξωτερικά, στηρίζονται στην επιφάνεια και δεν προχωρούν στο βάθος, στις λεπτομέρειες, με αποτέλεσμα οι αρχικές προσδοκίες να διαλύνονται από την μετέπειτα σκληρή πραγματικότητα.

Σ' αυτό το σημείο είναι σημαντικό να παρουσιασθεί και η συνεισφορά στη πληροφόρηση των άλλων μαθημάτων. Σημαντικό ρόλο στο προσανατολισμό των μαθητών διαδραματίζουν όλα σχεδόν τα μαθήματα, τα οποία διδάσκονται στο σχολείο. Οι επιδόσεις σ' αυτά γίνονται συχνά ένα βασικό κίνητρο των μαθητών για να ακολουθήσουν κατευθύνσεις αντίστοιχες προς τα μαθήματα, στα οποία επιτυγχάνουν τις μεγαλύτερες επιδόσεις (Κασσωτάκης, 1997). Ακόμη η όλη συμμετοχή των μαθητών στη διεξαγωγή των μαθημάτων, οι δραστηριότητες που αναπτύσσουν στα πλαίσια του

καθενός και οι πρόοδοι που σημειώνουν αποτελούν βασικές πηγές για την άντληση πληροφοριών σχετικών με τις ικανότητες και τις κλίσεις τους και παρέχουν σημαντικά στοιχεία για τη συμπλήρωση του ατομικού φακέλου του καθενός.

Μέσα από τα διάφορα σχολικά μαθήματα οι μαθητές αποκτούν τις βασικές πληροφορίες για τα αντικείμενα, με τα οποία ασχολείται σε γενικές γραμμές η κάθε επιστήμη, στοιχείο σημαντικό τόσο για το σχολικό, όσο και για το μετέπειτα επαγγελματικό τους προσανατολισμό. Ιδιαίτερα όταν η διδασκαλία του κάθε μαθήματος συνδυάζεται και με επισκέψεις σε διάφορους χώρους, σε επιχειρήσεις, σε υπηρεσίες, σε επιστημονικά κέντρα και σε άλλα ιδρύματα με σκοπό να αποκτήσουν οι μαθητές εποπτεία των όσων διδάσκονται. Ακόμη και οι ίδιοι οι διδάσκοντες είναι ζωντανά παραδείγματα μερικών επαγγελματικών κατηγοριών και μπορούν να δώσουν αξιόλογες πληροφορίες στους μαθητές που επιθυμούν να ακολουθήσουν τους αντίστοιχους κλάδους σπουδών.

Πέρα, όμως, από όλα αυτά και οι γνώσεις που προσφέρονται από τα διάφορα μαθήματα δημιουργούν στο άτομο την αναγκαία υποδομή για την κατανόηση του κόσμου που το περιβάλλει και για την οργάνωση της κοινωνίας προϋπόθεση βασική για ένα σωστό προσανατολισμό.

Χρέος, λοιπόν, όλων των εκπαιδευτικών των διάφορων ειδικοτήτων είναι να παρέχουν κάθε φορά που τους δίδεται η ευκαιρία πληροφορίες γύρω από τον επιστημονικό κλάδο που εκπροσωπούν ή από τους επιστήμονες και τους άλλους εργαζόμενους στον επιστημονικό κλάδο που διδάσκουν χωρίς βέβαια να μεταβάλλουν το μάθημά τους σε μάθημα ενημέρωσης και προσανατολισμού. Προσφέρουν απλώς νύχεις και ερεθίσματα. Συζητούν όποτε τους δίδεται η ευκαιρία και εφόσον είναι καλά ενημερωμένοι για κάτι και παραπέμπουν για τα παραπέρα τους μαθητές στον ειδικό για το θέμα αυτό καθηγητή ή στο σύμβουλο προσανατολισμού.

2.3 Οικογένεια και επαγγελματικός προσανατολισμός.

Το σχολείο και η οικογένεια συνδέονται στενά με την ανάπτυξη και την εξέλιξη του παιδιού. Είναι θεσμοί διαφορετικοί, που δεν αντικαθιστά ο ένας τον άλλο, αλλά

αλληλοσυμπληρώνονται καθώς και οι δύο επιτελούν ένα κοινό έργο από διαφορετική θέση (Αποστολόπουλος 1998, Χουρδάκη 1997).

Οι επιθυμίες, οι φιλοδοξίες, ακόμα και οι στάσεις και διαθέσεις του ατόμου έναντι του εξωτερικού κόσμου δεν γεννιούνται ξαφνικά μέσα από το μηδέν αλλά γίνονται εξελεγκτικά και διαμορφώνονται κάτω από την επίδραση ποικιλών παραγόντων. Η επιθυμία του πατέρα για παράδειγμα, να ακολουθήσει το παιδί του το α ή το β επάγγελμα είναι το αποτέλεσμα αφενός της φιλοδοξίας που έχει ο ίδιος για να φτάσει κάπου το παιδί του και αφετέρου των αντικειμενικών πιθανοτήτων που υπάρχουν για επιτευχθεί αυτός ο σκοπός.

Στην Ελλάδα, σύμφωνα με στοιχεία του Κέντρου Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού, ο επαγγελματικός προσανατολισμός παραμένει οικογενειακή υπόθεση. Το οικογενειακό περιβάλλον, με ποσοστό πάνω από 30%, θεωρείται από τους κυριότερους παράγοντες που επηρεάζουν τις επαγγελματικές επιλογές των νέων. Η επιφροή είναι ακόμα μεγαλύτερη όταν οι γονείς ασκούν επαγγέλματα γιατρού, δικηγόρου, εκπαιδευτικού κτλ. Βέβαια, σημαντική θεωρείται, όπως αναφέρθηκε και στο προηγούμενο κεφάλαιο, και η επίδραση του σχολείου και η γνώμη των εκπαιδευτικών (ποσοστό περίπου 15%) (Κυρίτση- Αντωνόπουλος, 2000).

Για την αποτελεσματική πληροφόρηση και καθοδήγηση στα πλαίσια του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού είναι απαραίτητη η συνεργασία των γονέων με το σχολείο και μαζικά σαν σύλλογος γονέων και κηδεμόνων και ατομικά.

Καταρχήν, οι γονείς αντιπροσωπεύουν ένα αρκετά μεγάλο αριθμό επαγγελμάτων και θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σαν μια βασική πηγή για την πληροφόρηση των μαθητών. μπορούν να μιλήσουν στους μαθητές σε ειδικές συγκεντρώσεις για τις διάφορες ειδικότητες των επαγγελμάτων τους, να δεχθούν ομάδες μαθητών στους χώρους εργασίας τους και γενικά να απαντήσουν σε απορίες και ερωτήματα των μαθητών (Κασσωτάκης, 1999).

Από την άλλη πλευρά, ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού θα έχει ακόμη την ευκαιρία να εξηγήσει σε ορισμένους γονείς ότι για να επιλέξουν τη σχολική ή επαγγελματική κατεύθυνση που θα ακολουθήσει το παιδί τους δεν πρέπει να λαμβάνουν αποκλειστικά υπ' όψη τους μόνο το κοινωνικό γόνητρο και τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν από το επάγγελμα αυτό, αλλά πολύ περισσότερους παράγοντες, όπως τις

δυνατότητες και τις κλίσεις του παιδιού τους, τα προσωπικά του γούστα και ενδιαφέροντα, την παρούσα κατάσταση της αγοράς εργασίας στο τομέα αυτό και τις επίσημες προβλέψεις που υπάρχουν.

Ετσι θα ελαττωθεί ο αριθμός των γονέων που επιμένουν να ακολουθήσει τι παιδί τους εκείνο ή το άλλο επάγγελμα επειδή ο γιος ή η κόρη του γείτονα ή κάποιου γνωστού ή φίλου προσανατολίζεται προς τα εκεί ή επειδή οι ίδιοι ήθελαν στα νιάτα τους να ασκήσουν αυτό το επάγγελμα και δεν τα κατάφεραν ή επειδή οι ίδιοι ασκούν το επάγγελμα αυτό και ζητούν στο πρόσωπο του παιδιού τους κάποιο διάδοχο έστω κι αν αυτό δεν έχει τα προσόντα ή τις απαιτούμενες ικανότητες για την συγκεκριμένη εργασία (Κασσωτάκης 1999, Κατσανέβας 1998).

Αυτά τα φαινόμενα είναι πού συχνά μέσα στην ελληνική κοινωνία κι αν δεν καταβληθεί προσπάθεια να εξαλειφθούν, οποιαδήποτε πληροφόρηση κι αν γίνεται μέσα στις σχολικές τάξεις το αποτέλεσμα θα είναι ασήμαντο. Ιδιαίτερα οι γονείς παιδιών που προέρχονται από την ύπαιθρο, πληγωμένοι οι ίδιοι από την άθλια ζωή που έζησαν στο παρελθόν και βλέποντας την τεράστια διαφορά που υπήρχε από πλευράς ζωής ανάμεσα σε αυτούς και στο δημόσιο υπάλληλο, το δάσκαλο του χωριού τους, το καθηγητή, το δικηγόρο, το γιατρό, επιμένουν τα παιδί ους να στραφούν προς τα επαγγέλματα αυτά για να αποφύγουν τη δική τους «μιζέρια» (Σύλλογος Ελλήνων Κοινωνιολόγων, 2000, Κασσωτάκης, 1999). Αγνοούν όμως το κορεσμό που υπάρχει σήμερα γύρω από αυτά, αγνοούν ότι η κατάσταση που επικρατεί σήμερα σε αυτές τις επαγγελματικές τάξεις δεν είναι εκείνη που ήταν άλλοτε κι ακόμη δεν ξέρουν ότι πλήθος από νέα επαγγέλματα έχουν παρουσιαστεί στη σημερινή κοινωνία που προσφέρουν περισσότερες δυνατότητες επαγγελματικής επιτυχίας από τα παραδοσιακά επαγγέλματα.

Το προσωπικό σύμπλεγμα μειονεκτικότητας δεν αφήνουν πολλούς γονείς να σκεφτούν ψύχραιμα και να καθοδηγήσουν σωστά το παιδί τους. Ετσι ακούμε συχνά γονείς να λένε «εγώ τον θέλω δικηγόρο κι ας κάθεται» ή «εγώ τον θέλω να τον λένε καθηγητή ή γιατρό ή μηχανικό κι ας μην έχει δουλειά» φράσεις που επιβεβαιώνουν τα παραπάνω, αλλά και υπογραμμίζουν και πάλι τη δύναμη των κοινωνικό - επαγγελματικών στερεοτύπων (Πετρόπουλος 2000).

Σε αυτό το σημείο είναι σημαντικό να αναφερθούν κάποια από τα αποτελέσματα μιας παλιότερης έρευνας (Μυλωνάς, 1998). Το δείγμα ήταν όλοι οι μαθητές της Πρώτης

Τάξης σχολικού έτους 1980-81 του Γυμνασίου μιας πόλης με σύνολο μαθητών 243. Στην έρευνα αυτή έγινε έλεγχος της υπόθεσης ότι η διαφοροποίηση της πορείας των μαθητών μιας τάξης ενός συγκεκριμένου σχολείου μιας πόλης είναι αντανάκλαση μιας αντίστοιχης διαφοροποίησης των οικογενειών από τις οποίες προέρχονται. Οι μαθητές χωρίστηκαν σε τρεις κατηγορίες: την ευνοημένη όπου ο ένα ή και οι δύο γονείς είχαν βγάλει τουλάχιστον το λύκειο, την κατώτερη κατηγορία όπου οι γονείς στερούνταν τις στοιχειώδεις προϋποθέσεις μόρφωσης και τη ενδιάμεση κατηγορία. Ορισμένα από τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης έρευνας έδειξαν τα εξής: το παιδί του τσοπάνη είναι σπάνιο να φανταστεί τον εαυτό του καθηγητή στο Πανεπιστήμιο και σπανιότερο να πιστέψει πως αυτό είναι κατορθωτό. Οι γονείς της κατώτερης κατηγορίας έχουν την τάση να «σιωπούν» ή γιατί δεν «βλέπουν μακριά» ή γιατί βλέπουν πως η απόσταση ανάμεσα στην «πραγματικότητά τους» και στις «επιθυμίες τους» είναι τόσο μεγάλη που δύσκολα γεφυρώνεται. Από αυτό σημαίνει πως τα όνειρα και οι επιθυμίες των παιδιών επηρεάζονται κατά κανόνα σημαντικά από τα όνειρα και τις επιθυμίες των γονιών. Από την έρευνα φάνηκε ότι η τάση των παιδιών για το επάγγελμα που επιθυμούν είναι ακριβώς ίδια με των γονιών τους.. τα παιδιά εκφράζονται μεν περισσότερο από τους γονείς, δεν ξεφεύγουν όμως από το μοντέλο που εκείνοι έχουν διαμορφώσει (Μυλωνάς, 1998).

Οι επιρροές που δέχεται λοιπόν ο νέος από το σπίτι του είναι πολλές φορές πολύ ισχυρές. Η συνεργασία των γονιών με τον σύμβουλο επαγγελματικού προσανατολισμού του σχολείου και με τους καθηγητές είναι απαραίτητη. Και μπορεί να βοηθήσει στη σωστότερη αντιμετώπιση του προβλήματος της επιλογής του επαγγέλματος.

Οι γονείς μπορούν να ενημερώσουν τους καθηγητές για στοιχεία από τη συμπεριφορά του μαθητή στο σπίτι και να επισημάνουν πτυχές της προσωπικότητά του που τις αγνοεί το σχολείο, ολοκληρώνοντας έτσι το πορτραίτο της προσωπικότητας του μαθητή που είναι απαραίτητο για μια σωστή επαγγελματική καθοδήγηση (ΥΠΕΠΘ 2000, Κασσωτάκης 1999, Χουρδάκη 1992).

Σε αυτό το σημείο πρέπει να τονιστεί στους γονείς ότι το καλύτερο μέσο για την ενημέρωση του νέου ατόμου στα προβλήματα της επαγγελματικής ζωής, στις υποχρεώσεις και στα καθήκοντα που συνεπάγεται η εξάσκηση ενός επαγγέλματος, στην ευθύνη που έχει αλλά και στη χαρά που δίνει η εργασία είναι να εργαστεί κάπου το ίδιο

το άτομο. Οι γονείς δεν πρέπει να θεωρούν προσβολή το γεγονός ότι το παιδί τους στη διάρκεια των διακοπών του εργάζεται κάπου. Η υπερβολική προστασία των εφήβων και των παιδιών, η ικανοποίηση κάθε επιθυμίας τους, η δημιουργία κλίματος «αμεριμνησίας», όπου για όλα έχει φροντίσει ο πατέρας και η μητέρα δεν ευνοούν την έγκαιρη ωρίμανση του ατόμου και κατά συνέπεια τον επαγγελματικό του προβληματισμό και τη λήγη κάποιας αποφάσεως για το μέλλον.

Ο χαρακτήρας της εποχής μας καθορίζεται από την παγκοσμιοποιημένη οικονομία, τον έντονο ανταγωνισμό, την εξέλιξη των σύγχρονων τεχνολογιών, τις νέες μορφές εργασίας καθώς και την συνεχή εμφάνιση καινούργιων επαγγελμάτων και ειδικοτήτων στην αγορά.

Οι νέοι καλούνται επίμονα σε μια κρίσιμη περίοδο της ζωής τους, στα χρόνια ανάμεσα στη δευτεροβάθμια και στη τριτοβάθμια εκπαίδευση, έχοντας μικρή γνώση του εαυτού τους και του κόσμου, να κάνουν επιλογές σε σχέση με το μέλλον τους, που όμως φαντάζει αβέβαιο και ρευστό, λόγω της οικονομικής πραγματικότητας. Όταν κάνουν σχέδια για τη ζωή τους χρειάζονται να λάβουν υπόψη τους τα σύγχρονα δεδομένα, ώστε να προετοιμαστούν όσο το δυνατό καλύτερα. Στην προσπάθειά τους αυτή, η οικογένεια και το σχολείο πρέπει να είναι αρωγοί. Η βοήθειά τους είναι πολύτιμη τόσο σε συναισθηματικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο ενημέρωσης και παροχής γνώσεων.

Μετά την βιβλιογραφική προσέγγιση σχετικά με τα θέματα του επαγγελματικού προσανατολισμού στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στη σύντομη αναφορά τόσο στη τοπική κοινωνία της Καλλιθέας, όσο και στη λειτουργία του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου, κρίθηκε σκόπιμο να διερευνηθούν με εμπειρική έρευνα οι ειδικότερες πτυχές του θέματος που αφορούν: **α.** τις επιφροές που δέχονται οι μαθητές των Γυμνασίων της Καλλιθέας σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού από το σχολείο και την οικογένειά τους και **β.** πώς όλα αυτά καθορίζουν την άποψή τους και την αντιμετώπισή τους προς το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, όσον αφορά βέβαια την επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Τα αποτελέσματα της επιτόπιας αυτής έρευνας παρουσιάζονται και αναλύονται στο επόμενο κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

3.1 Σκοπός της έρευνας.

Ο ρόλος του σχολείου και της οικογένειας στην διαμόρφωση των επιλογών των μαθητών του Γυμνασίου σε θέματα της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας είναι σημαντικός. Το σχολείο μέσω το μαθήματος «Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός» και η οικογένεια με τα πρότυπα, τις πληροφορίες και τις αντιλήψεις που μεταδίδει στους νέους βοηθούν και ενθαρρύνουν τους νέους στις επαγγελματικές τους επιλογές.

Το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, ως εκπαιδευτικό ίδρυμα, που προάγει το πνεύμα και τον πολιτισμό, δεν ήταν δυνατόν να πράττει έργο, χωρίς να επιδιώξει συνεργασία με τα σχολεία, τους οργανισμούς και τους ανθρώπους της περιοχής της Καλλιθέας. Μια τέτοια συνεργασία θα οδηγήσει σε ανάπτυξη. Και όταν λέμε ανάπτυξη, εννοούμε και σε τοπικό επίπεδο, αλλά και σε ευρύτερη ανάπτυξη της χώρας. Τα παραπάνω γίνονται κατανοητά αν δούμε την διαδικασία της ανάπτυξης μέσα από την πρόοδο αλλά και τις διαστάσεις της, όπως επίπεδο ζωής, δηλαδή διατροφή, στέγαση, υγεία και εκπαίδευση, θεσμοί και τακτικές που ακολουθούνται. (Σαΐτη, 2000)

Όλα τα παραπάνω μας ώθησαν να ασχοληθούμε με την διερεύνηση του πως το σχολείο και η οικογένεια επιδρά στις επαγγελματικές επιλογές των νέων και πως αντιμετωπίζουν οι μαθητές το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο με βάση αυτά που έχουν διδαχθεί στο ΣΕΠ και αυτά που τους έχουν πληροφορήσει οι γονείς τους.

Με βάση τα παραπάνω οι υποθέσεις της έρευνας εξετάζουν:

- Κατά πόσο οι μαθητές των Γυμνασίων της Καλλιθέας γνωρίζουν για το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, που βρίσκεται στη περιοχή τους,
- Ποια είναι η άποψή τους για αυτό και αν θα τους ενδιέφερε να εισαχθούν σε αυτό σε μία από τις ειδικότητές του,
- Κατά πόσο θα τους ενδιέφερε να ενημερωθούν για το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, όσων αφορά τις ειδικότητες και τις δυνατότητες απασχόλησης μετά την αποφοίτηση από αυτό,

- Ποιοι είναι οι παράγοντες που επηρεάζουν τη επιλογή των μαθητών σχετικά με τον επαγγελματικό τους προσανατολισμό,
- Σε ποιο βαθμό το οικογενειακό περιβάλλον και το κοινωνικό υπόβαθρο επηρεάζει τις επιλογές των μαθητών του Γυμνασίου σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού,

Τα αποτελέσματα της έρευνας αποβλέπουν στην ενημέρωση όλων των ενδιαφερομένων για το συγκεκριμένο θέμα.. Η τοπική κοινωνία αλλά και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο μπορεί να ωφεληθεί σε μεγάλο βαθμό από την καλύτερη ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης αλλά και από τη διασύνδεση της εκπαίδευσης με τις εκάστοτε αναπτυξιακές διαδικασίες.

3.2 Μεθοδολογία της Έρευνας.

A. Διαδικασία Συλλογής Δεδομένων.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με δύο τρόπους, τη μέθοδο των ανώνυμων ερωτηματολογίων και με τη μέθοδο των συνεντεύξεων. Τα ερωτηματολόγια απενθύνονταν σε μαθητές Γυμνασίων του Δήμου Καλλιθέας. Στην έρευνα συμμετείχαν συνολικά 150 μαθητές της Γ' Γυμνασίου δύο σχολείων της Καλλιθέας, του 5^{ου} και του 10^{ου}. Πρέπει να σημειωθεί, ότι στη Καλλιθέα υπάρχουν 14 Ημερήσια Γυμνάσια και ένα Εσπερινό, ενώ ο συνολικός αριθμός των μαθητών της Γ' Γυμνασίου ανέρχεται σε 935 (1^ο Γραφείο Π.Ε. ΔΔ/νσης Αθηνών, 1999). Στην έρευνα έλαβε μέρος το 16% των μαθητών της Γ' Γυμνασίου των σχολείων της Καλλιθέας.

Ο σχεδιασμός και η προπαρασκευή της έρευνας έγινε κατά το χρονικό διάστημα Νοέμβρης 2001 έως το Μάρτιο 2002, ενώ η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο και το Μάιο του 2002. Τα ερωτηματολόγια συλλέχθηκαν με επιτόπια επίσκεψη στα Γυμνάσια της Καλλιθέας. Όλα τα ερωτηματολόγια δόθηκαν προσωπικά σε όλους τους μαθητές του δείγματος. Σε κάθε περίπτωση ο κάθε μαθητής συμπλήρωνε κατά βούληση το ερωτηματολόγιο, χωρίς καμία σκόπιμη παρέμβαση, έτσι ώστε να επιτευχθεί ο αντικειμενικός σκοπός της έρευνας.

Το πρώτο μέρος του ερωτηματολογίου αφορά τα ατομικά στοιχεία των μαθητών, ενώ το δεύτερο τα οικογενειακά τους στοιχεία.

Η δομή του ερωτηματολογίου και το γεγονός ότι περιελάμβανε σχεδόν εξ' ολοκλήρου ποιοτικές μεταβλητές, αποτέλεσαν τη βάση με την οποία επιλέχθηκαν τα διάφορα ζευγάρια ελέγχου υποθέσεων με κριτήριο τον έλεγχο χ^2 . οι έλεγχοι υποθέσεων του χ^2 πραγματοποιήθηκαν σε επίπεδο σημαντικότητας alpha= 0,05 (a= 5%) έτσι ώστε να παρέχουν τη δυνατότητα για ικανοποιητικό έλεγχο και ταυτόχρονα να είναι αποδεκτοί για κοινωνικές έρευνες.

Συγκεκριμένα, για την ορθή και επιτυχή μελέτη των αποτελεσμάτων της έρευνας πραγματοποιήθηκαν τα εξής:

- Διαγράμματα συχνοτήτων (ποσοστών) για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων,
- Έλεγχοι ανεξαρτησίας με την κατανομή χ^2 ,
- Πίνακες chi-square και διπλής εισόδου,
- Ραβδογράμματα και κυκλικά διαγράμματα.

Το επόμενο στάδιο της έρευνας είναι η στατιστική επεξεργασία των ερωτηματολογίων, η οποία έγινε με τη βοήθεια του στατιστικού προγράμματος Stat Graphics Plus 4.0, ενώ τα ραβδογράμματα και τα κυκλικά διαγράμματα έγιναν με τη βοήθεια του προγράμματος Excel.. Τέλος, γίνεται ανάλυση των αποτελεσμάτων και διατύπωση συμπερασμάτων τα οποία παραθέτονται παρακάτω.

B. Στατιστικές Μέθοδοι

- Εμπειρικές κατανομές συχνοτήτων

Η κατάταξη και η συστηματική ομαδοποίηση των τιμών κάθε μεταβλητής, αποτελεί βασικό βήμα κάθε δειγματοληπτικής έρευνας. Με τον τρόπο αυτό επιτυνχάνεται η παρουσίαση των στοιχείων που προέκυψαν κατά τρόπο που να δίνει πληροφορίες για τη δομή του δείγματος που ερευνάται και να διευκολύνει το έργο της στατιστικής ανάλυσης και της εξαγωγής χρήσιμων συμπερασμάτων.

Η περιγραφική Στατιστική έχει σαν στόχο την οργάνωση, παρουσίαση και ανάλυση αριθμητικών ή ποιοτικών δεδομένων που προέρχονται από πειράματα και παρατηρήσεις. Αυτό επιτυγχάνεται με την πινακοποίηση των δεδομένων, τη γραφική τους παράσταση προκειμένου για αριθμητικά δεδομένα από τον υπολογισμό ορισμένων περιγραφικών μέτρων.

Οι εμπειρικές κατανομές συχνοτήτων αποτελούν περιγραφικά μέτρα δεδομένων.

Εάν οι κ διαφορετικές τιμές $\chi_{(1)}, \chi_{(2)}, \dots, \chi_{(k)}$ ενός δείγματος $\chi_1, \chi_2, \dots, \chi_n$ από ένα πληθυσμό $y_1, y_2, \dots, y_N$ περιγράφονται από μια μεταβλητή X και έχουν αντίστοιχες συχνότητες εμφανίσεως $f_1, f_2, \dots, f_k$ και αντίστοιχες σχετικές συχνότητες $f_1/v, f_2/v, \dots, f_k/v$ τότε η συνάρτηση πιθανότητας $P(X = \chi_{(i)}) = f_i/v, i=1,2,\dots,k$ περιγράφει μια εμπειρική κατανομή συχνοτήτων από μεμονωμένα δεδομένα.

Οι εμπειρικές κατανομές συχνοτήτων μας παρέχουν, δηλαδή, μια εικόνα της κατανομής των τιμών του πληθυσμού.

-*Έλεγχοι υποθέσεων και πίνακες διπλής εισόδου.*

Προκειμένου να μετρηθεί ο βαθμός εξάρτησης μεταξύ δύο μεταβλητών X, Y , δηλαδή να εξακριβωθεί η ένταση της συνάφειάς τους, χρησιμοποιείται ο συντελεστής συσχέτισης X^2 . Συγκεκριμένα, πραγματοποιείται έλεγχος υποθέσεων για να καθοριστεί αν η συσχέτιση μεταξύ δύο μεταβλητών είναι θετική ή αρνητική, να διευκρινισθεί δηλαδή αν οι μεταβλητές συσχετίζονται ή όχι. Η διατύπωση κάθε ελέγχου υποθέσεων περιλαμβάνει τη μηδενική (H_0) και την εναλλακτική (H_1) και έχει την ακόλουθη μορφή:

H_0 : τα χαρακτηριστικά X και Y του δείγματος κατανέμονται ανεξάρτητα στον πληθυσμό.

Έναντι της...

H_1 : τα χαρακτηριστικά X και Y του δείγματος δεν κατανέμονται ανεξάρτητα στον πληθυσμό.

Η τιμή της στατιστικής X^2 συγκρίνεται με την πιθανότητα παρατήρησης της τιμής αυτής (p- value) και οδηγεί στα ακόλουθα συμπεράσματα:

- **P- value > 0,10** $\Leftrightarrow$ αποδεχόμαστε τη μηδενική υπόθεση (H_0), δηλαδή, οι μεταβλητές είναι ανεξάρτητες.
- **P- value < 0,10** $\Leftrightarrow$ αποδεχόμαστε την εναλλακτική υπόθεση (H_1), δηλαδή, οι μεταβλητές συσχετίζονται σε επίπεδο σημαντικότητας 90%.
- **P- value < 0,05** $\Leftrightarrow$ αποδεχόμαστε την εναλλακτική υπόθεση (H_1), δηλαδή, οι μεταβλητές συσχετίζονται σε επίπεδο σημαντικότητας 95%.
- **P- value < 0,01** $\Leftrightarrow$ αποδεχόμαστε την εναλλακτική υπόθεση (H_1), δηλαδή, οι μεταβλητές συσχετίζονται σε επίπεδο σημαντικότητας 99%.

Η σύμπτωση της συχνότητας εμφάνισης των δύο εξεταζόμενων μεταβλητών εμφανίζεται σε ένα πίνακα διπλής εισόδου με την ακόλουθη μορφή:

A B	A ₁	A ₂	...	A _k	F _i
B ₁	F ₁₁	F ₁₂	F _{1j}	F _{1k}	F ₁
B ₂	F ₂₁	F ₂₁	F _{2j}	F _{2k}	F ₂
...	...	...	...	...	...
B _v	F _{v1}	F _{v2}	F _{vj}	F _{vk}	F ₁₁
F _j	f ₁	f ₂	...	f _N	N

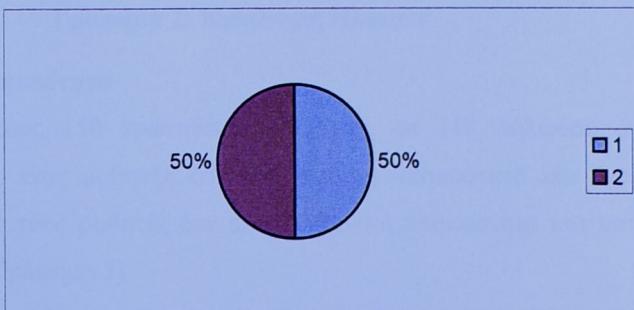
3.3 Κατανομές Συχνοτήτων

Παρακάτω θα παρουσιαστούν αναλυτικά, σε γραφήματα, οι κατανομές συχνοτήτων από τα στοιχεία των ερωτηματολογίων. Η σειρά με την οποία παρουσιάζονται οι κατανομές είναι ίδια με αυτή των ερωτήσεων του ερωτηματολογίου. Πρώτα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των κατανομών για τα ατομικά στοιχεία των ερωτηθέντων και στη συνέχεια τα οικογενειακά.

Ατομικά Στοιχεία

▪ Φύλο

Από έρευνα σε 150 μαθητές της Γ' Γυμνασίου σε Γυμνάσια της Καλλιθέας, 75 παιδιά ήταν αγόρια και 75 κορίτσια. (Γράφημα 1)

Γράφημα 1: Κατανομή Φύλου

▪ Ηλικία

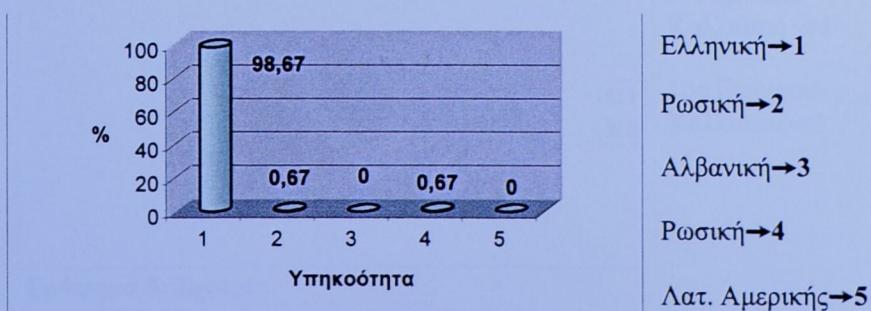
Από τους 150 μαθητές, 1 ήταν 13 χρονών, 64 είχαν ηλικία 14 χρονών, 65 μαθητές ήταν 15 χρόνων, 17 ήταν 16 χρόνων, 3 μαθητές ήταν 17 και κανένας 18 χρόνων. (Γράφημα 2)

Γράφημα 2: Κατανομή Ηλικιών

▪ Υπηκοότητα

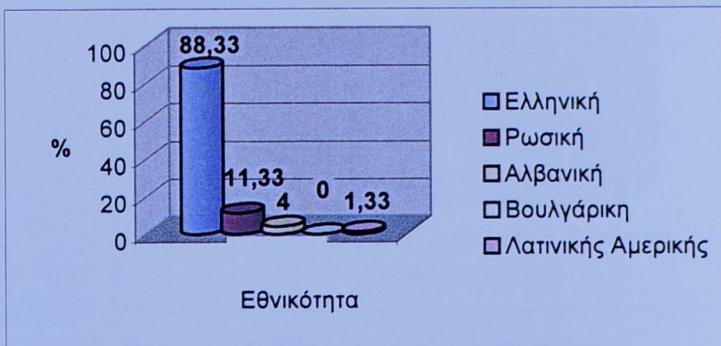
Από τους 150 ερωτηθέντες μαθητές, οι 148 δήλωσαν ότι έχουν Ελληνική υπηκοότητα, ένας μαθητής ότι έχει Ρωσική υπηκοότητα και ένας Βουλγαρική, ενώ κανένας από τους μαθητές δεν έχει Αλβανική υπηκοότητα και υπηκοότητα Λατινικής Αμερικής. (Γράφημα 3)

Γράφημα 3: Υπηκοότητα Μαθητών

- **Εθνικότητα**

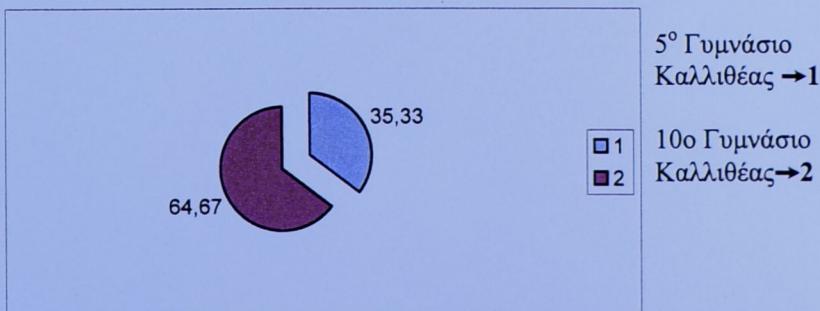
Όσον αφορά, την εθνικότητα των 150 μαθητών, οι 125 δήλωσαν ότι είναι εθνικότητας Ελληνικής, οι 17 Ρωσικής, οι 6 Αλβανικής και οι 2 Λατινικής Αμερικής, ενώ κανέίς Βουλγαρικής. (Γράφημα 4)

Γράφημα 4: Εθνικότητα Μαθητών

- **Σχολείο**

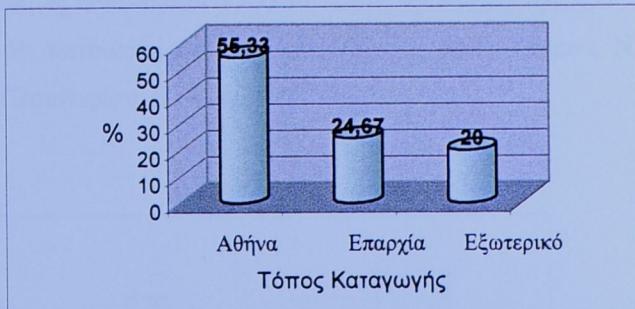
Στην έρευνα από τα 150 παιδιά που έλαβαν μέρος, τα 53 είναι από το 5^ο Γυμνάσιο Καλλιθέας και τα 97 από το 10ο Γυμνάσιο Καλλιθέα. (Γράφημα 5)

Γράφημα 5: Σχολεία

- **Tόπος Καταγωγής**

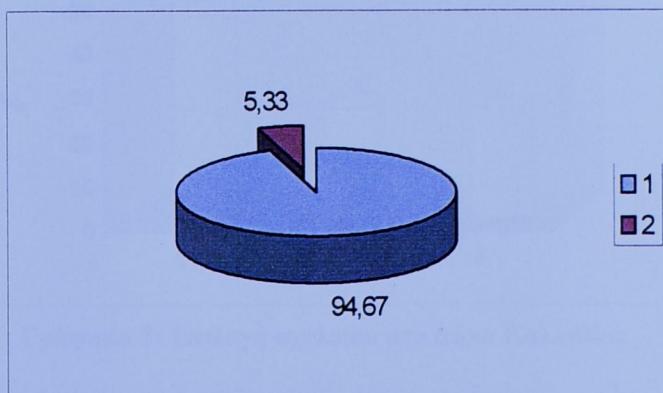
Στην ερώτηση ποιος είναι ο τόπος καταγωγής τους, από τους 150 μαθητές οι 83 απάντησαν από την Αθήνα, 37 από την επαρχία και 30 από το Εξωτερικό. (Γράφημα 6)

Γράφημα 6: Τόπος Καταγωγής Μαθητών

- **Tόπος Κατοικίας**

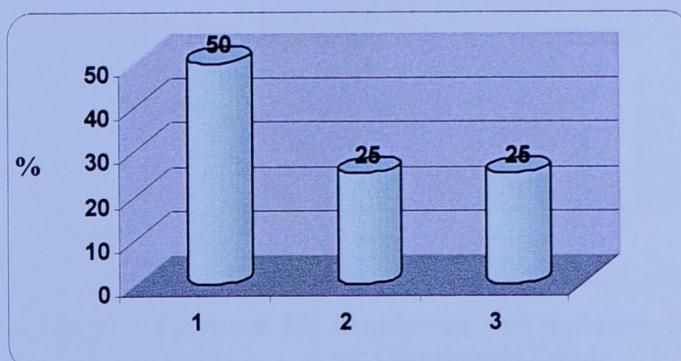
Στην ερώτηση που τέθηκε στους μαθητές ποιος είναι ο τόπος κατοικίας τους, η πλειοψηφία, δηλαδή 142 μαθητές από τους 150 ερωτηθέντες, απάντησαν ο Δήμος Καλλιθέας και 8 μαθητές απάντησαν «Άλλο». Στην απάντηση «Άλλο» οι 8 αυτοί μαθητές πρόσθεσαν ότι κατοικούν σε κοντινούς Δήμους όπως Ταύρου, Ν. Σμύρνης, Πειραιά, Μοσχάτου, Περιστερίου. (Γράφημα 7)

Γράφημα 7: Τόπος Κατοικίας

- Αν στη παραπάνω ερώτηση απάντησες «Άλλο» γιατί επέλεξες να πας σε κάποιο σχολείο του Δήμου Καλλιθέας;

Από τους 8 παραπάνω μαθητές που δήλωσαν ότι δεν κατοικούν στο Δήμο Καλλιθέας, οι μισοί, δηλαδή, οι 4 επέλεξαν σχολείο του Δήμου Καλλιθέας, γιατί μένουν σε κοντινή περιοχή, οι 2 γιατί θεωρούν τα σχολεία της Καλλιθέας καλύτερα και οι υπόλοιποι 2 για άλλους λόγους. (Γράφημα 8)

Γράφημα 8: Επιλογή σχολείου στο Δήμο Καλλιθέας

- Έχεις παρακολουθήσεις μαθήματα Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού;

Σε αυτή την ερώτηση και οι 150 μαθητές απάντησαν ότι ναι, έχουν παρακολουθήσει μαθήματα ΣΕΠ και το έκαναν στην Γ' Γυμνασίου. (Γράφημα 9)

Γράφημα 9: Παρακολούθηση ΣΕΠ

Μένω σε κοντινή περιοχή→1

Θεωρώ ότι είναι καλύτερα τα σχολεία της Καλλιθέας→2

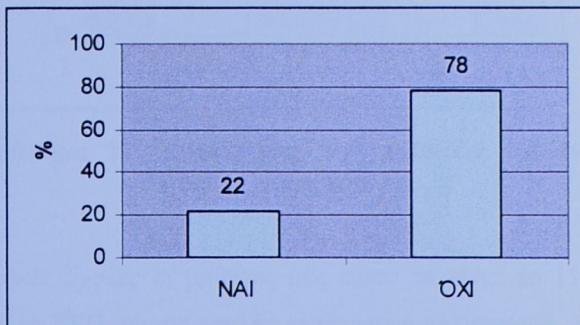
Άλλο λόγο→3

- **Για ποιες σχολές έχεις ενημερωθεί στο μάθημα ΣΕΠ;**

Οι 150 μαθητές ρωτήθηκαν για ποιες σχολές έχουν ενημερωθεί στο μάθημα ΣΕΠ.

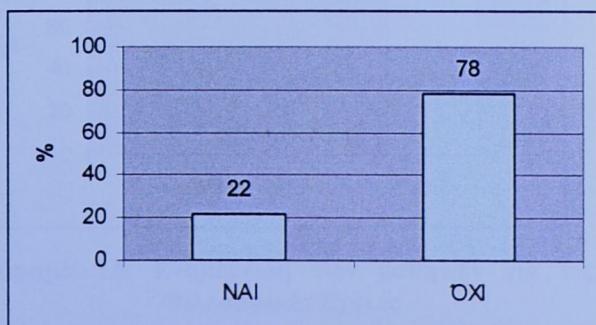
Οι σχολές για τις οποίες ρωτήθηκαν οι μαθητές είναι οι Οικονομικές, οι Στρατιωτικές, οι Πολυτεχνικές, οι Φιλοσοφικές, οι Ιατρικές ή γενικά για κάποια άλλη σχολή. Τα αποτελέσματα για καθεμιά ξεχωριστά είναι τα εξής:

Για τις Οικονομικές σχολές το 22% των μαθητών απάντησε ότι ναι, έχει ενημερωθεί ενώ η πλειοψηφία, το 78% όχι. (Γράφημα 10)

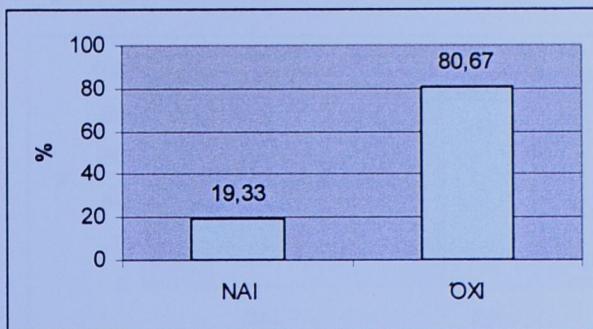
Γράφημα 10: Ενημέρωση των μαθητών για τις Οικονομικές Σχολές.

Για τις Στρατιωτικές Σχολές είχαμε τα ίδια αποτελέσματα, δηλαδή 22% των μαθητών έχουν ενημερωθεί για αυτές τις σχολές στο ΣΕΠ και 78% όχι. (Γράφημα 11)

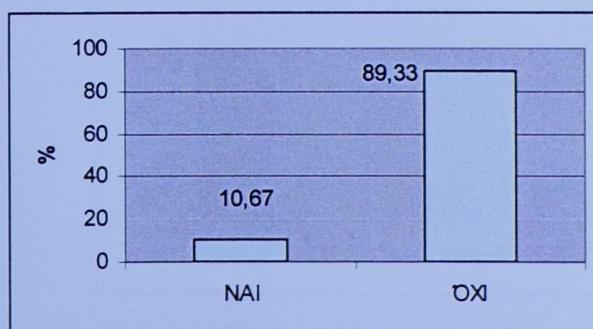
Γράφημα 11: Ενημέρωση των μαθητών για τις Στρατιωτικές Σχολές.

Για τις Πολυτεχνικές Σχολές_το 19% περίπου των μαθητών μας είπε ότι έχει ενημερωθεί και το υπόλοιπο περίπου 81% πως δεν έχει ενημερωθεί. (Γράφημα 12)

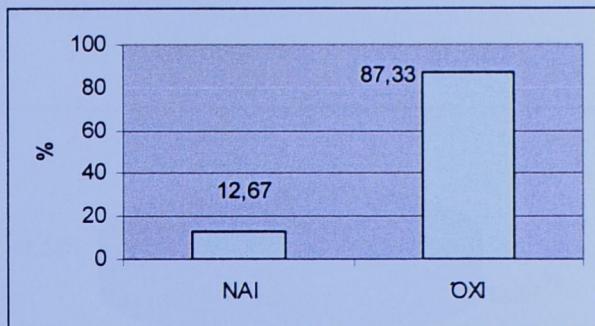
Γράφημα 12: Ενημέρωση των μαθητών για τις Πολυτεχνικές Σχολές.

Για τις Φιλοσοφικές Σχολές οι μαθητές μας είπαν τα εξής: το 11% περίπου ότι έχουν ενημερωθεί από το ΣΕΠ για τις σχολές αυτές και η πλειοψηφία, δηλαδή το 89% δεν έχει ενημερωθεί. (Γράφημα 13)

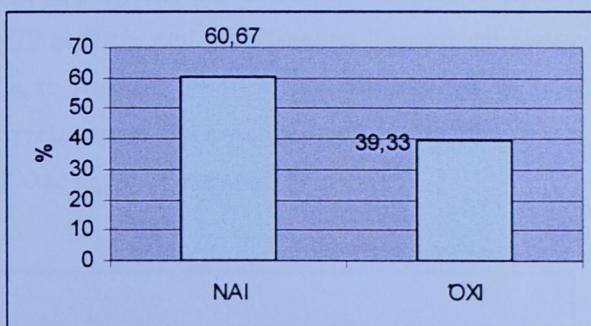
Γράφημα 13: Ενημέρωση των μαθητών για τις Φιλοσοφικές Σχολές

Και για τις Ιατρικές Σχολές η πλειοψηφία των μαθητών, δηλαδή το 87% περίπου, είπε ότι δεν έχει ενημερώθηκε το υπόλοιπο 13% ότι έχει ενημερωθεί από το μάθημα του ΣΕΠ για αυτές. (Γράφημα 14)

Γράφημα 14: Ενημέρωση των μαθητών για τις Ιατρικές Σχολές.

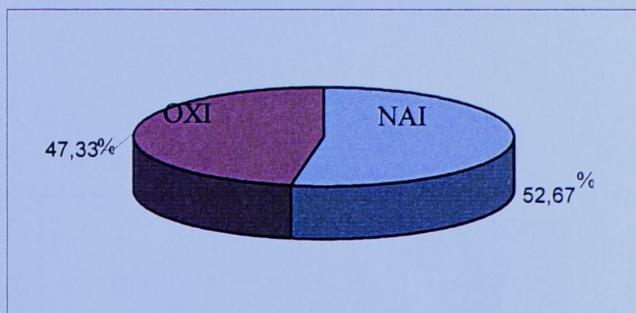
Το 60,67% των 150 ερωτηθέντων μαθητών είπε ότι στο μάθημα ΣΕΠ έχει ενημερωθεί για κάποιες άλλες σχολές ή για κάποια άλλα, γενικού περιεχομένου θέματα. Το υπόλοιπο 39,33% είπε πως όχι, δεν έχει ενημερωθεί για κάτι άλλο. (Γράφημα 15)

Γράφημα 15: Ενημέρωση των μαθητών για άλλες σχολές ή για άλλα θέματα.

- **Γνωρίζεις το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο;**

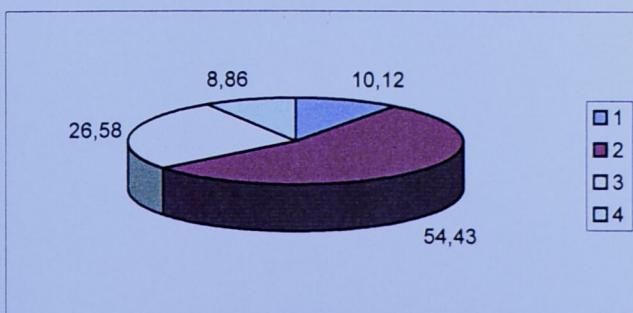
Από τους 150 ερωτηθέντες μαθητές, οι 79 γνωρίζουν το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο ενώ οι 71 όχι. (Γράφημα 16)

Γράφημα 16: Κατανομή όσων γνωρίζουν το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

- **Εάν το γνωρίζεις το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, από πού το ξέρεις;**

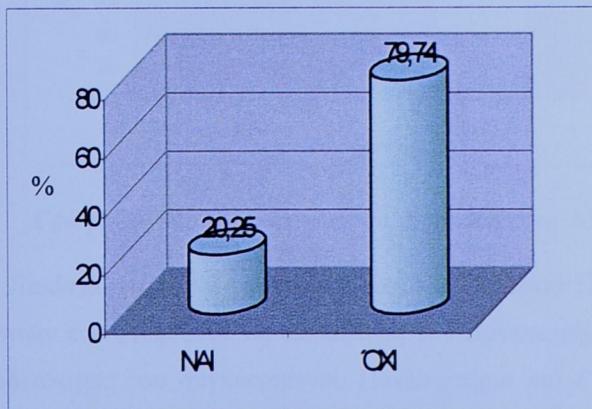
Από τους παραπάνω 79 μαθητές που γνωρίζουν το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, η πλειοψηφία, δηλ το 54,43%, το γνωρίζει επειδή μένουν στη περιοχή, το 10,12% από το μάθημα του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού, το 26,58% από συγγενείς ή φίλους και ένα 8,86% από άλλες πηγές. (Γράφημα 17)

Γράφημα 17: Πηγές ενημέρωσης για το Χαροκόπειο ΑΕΙ

- Εάν γνωρίζεις το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, γνωρίζεις τις ειδικότητες που έχει;

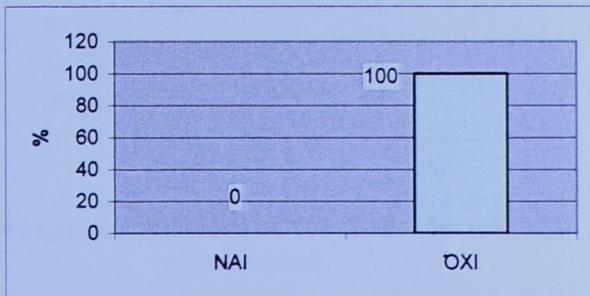
Από τους παραπάνω 79 μαθητές που απάντησαν σε προηγούμενη ερώτηση ότι γνωρίζουν το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, περίπου το 80% δήλωσε ότι δεν ξέρει τις ειδικότητες του συγκεκριμένου Πανεπιστήμιο, ενώ περίπου 20% ότι τις ξέρει. (Γράφημα 18)

Γράφημα 18: Γνώση ειδικοτήτων του Χαροκόπειου ΑΕΙ

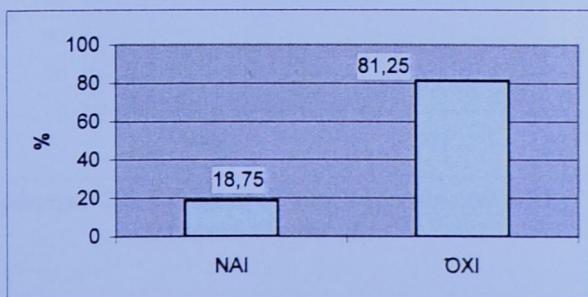
- *Αν γνωρίζεις το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο και γνωρίζεις τις ειδικότητες που έχει, ποιες είναι αυτές;*

Σε προηγούμενη ερώτηση, μόνο οι 16 από τους 150 μαθητές απάντησαν ότι ξέρουν ποιες ειδικότητες έχει το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο. Και οι 16 από αυτούς όταν ρωτήθηκαν αν η Οικολογία είναι μια από τις ειδικότητες του Χαροκόπειου Πανεπιστήμιο μας είπαν ότι δεν είναι. (Γράφημα 19)

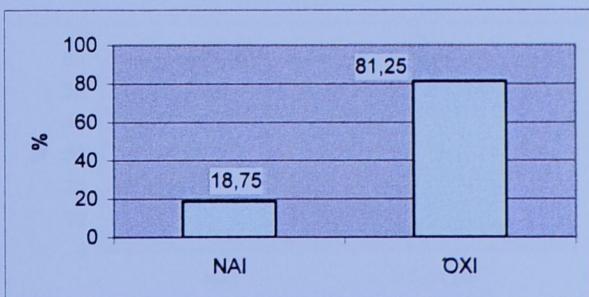
Γράφημα 19: Ειδικότητα του Χαροκόπειου ΑΕΙ η Οικολογία.

Για το αν τα Παιδαγωγικά_είναι ειδικότητα του Χαροκοπείου Πανεπιστήμιο το 18,75% των 16 μαθητών που γνωρίζουν τις ειδικότητες του Πανεπιστήμιο είπε πως ναι είναι μια από τις ειδικότητες του συγκεκριμένου Πανεπιστήμιο και 81,25% πως όχι. (Γράφημα 20)

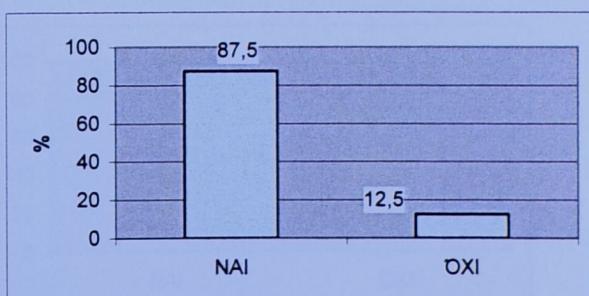
Γράφημα 20: Ειδικότητα του Χαροκόπειου ΑΕΙ τα Παιδαγωγικά.

Τα ίδια αποτελέσματα με την προηγούμενη ειδικότητα προέκυψαν και για το αν τα Οικονομικά είναι μια από τις ειδικότητες του Πανεπιστήμιο. Δηλαδή το 18,75% από τους 16 μαθητές είπε ότι ναι είναι μια από τις ειδικότητες του συγκεκριμένου Πανεπιστήμιο και το 81,25% ότι δεν είναι. (Γράφημα 21)

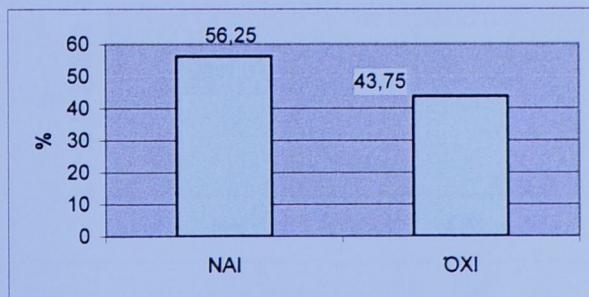
Γράφημα 21: Ειδικότητα των Χαροκόπειου ΑΕΙ τα Οικονομικά.

Από τους 16 μαθητές που μας είπαν ότι ξέρουν τις ειδικότητες του Πανεπιστήμιο, το 87,5% λεει ότι η *Οικιακή Οικονομία* είναι μια από τις ειδικότητες του και 12,5% ότι δεν είναι. (Γράφημα 22)

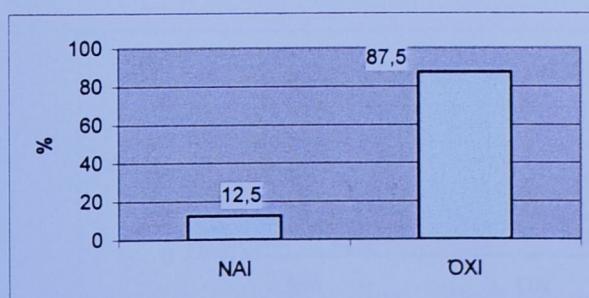
Γράφημα 22: Ειδικότητα των Χαροκόπειου ΑΕΙ η Οικιακή Οικονομία.

Για το αν η Διαιτολογία είναι ειδικότητα του Χαροκόπειου Πανεπιστήμιο, από τους 16 μαθητές που γνωρίζουν τις ειδικότητες, το 56,25% είπε ότι είναι και το 43,75% ότι δεν είναι. (Γράφημα 23)

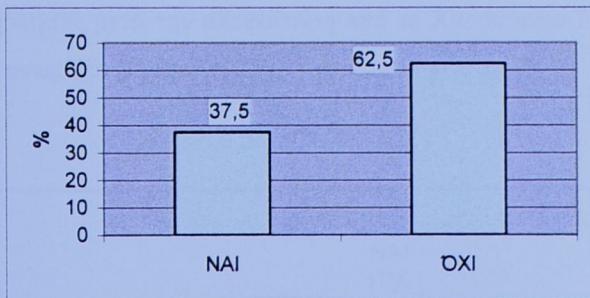
Γράφημα 23: Ειδικότητα του Χαροκόπειου ΑΕΙ η Διαιτολογία.

Το 12,5% των μαθητών που γνωρίζουν τις ειδικότητες του συγκεκριμένου Πανεπιστήμιο είπε ότι η Οικιακή Οικονομία και Οικολογία είναι μια από τις ειδικότητες του και το 87,5% ότι δεν είναι. (Γράφημα 24)

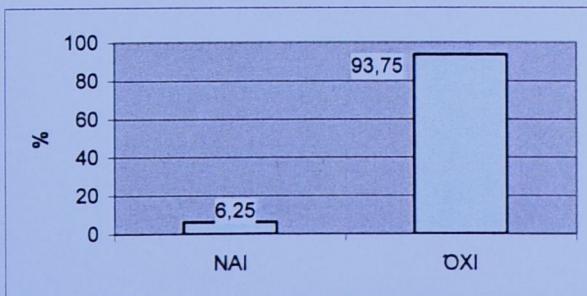
Γράφημα 24: Ειδικότητα του Χαροκόπειου ΑΕΙ η Οικιακή Οικονομία και Οικολογία.

Το 37,5% των μαθητών που γνωρίζουν τις ειδικότητες είπαν ότι η Γεωγραφία είναι μια από τις ειδικότητες του Χαροκόπειου Πανεπιστήμιο και το 62,5% ότι δεν είναι. (Γράφημα 25)

Γράφημα 25: Ειδικότητα του Χαροκόπειου ΑΕΙ η Γεωγραφία.

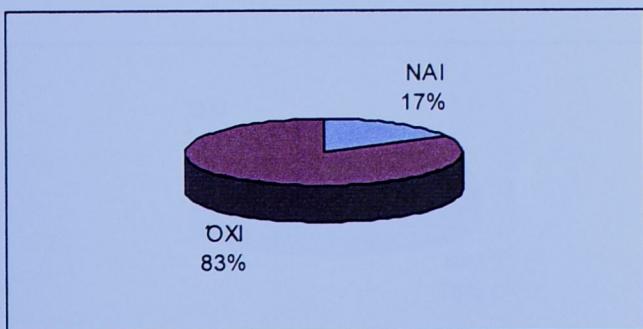
Από τους 16 μαθητές που είπαν ότι γνωρίζουν τις ειδικότητες του Χαροκόπειου Πανεπιστήμιο, μόνο ένας πιστεύει ότι οι Πολιτικές Επιστήμες ανήκουν στις ειδικότητες του, δηλαδή το 6,25%, ενώ το υπόλοιπο 93,75% ότι δεν είναι. (Γράφημα 26)

Γράφημα 26: Ειδικότητα του Χαροκόπειου ΑΕΙ οι Πολιτικές Επιστήμες

- Γνωρίζεις τις δυνατότητες απασχόλησης που έχει κάποιος μετά την αποφοίτηση από το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο;

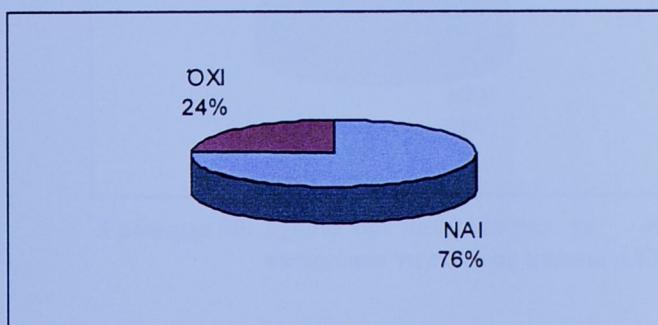
Από τους 150 ερωτηθέντες μαθητές ένα ποσοστό 82,67% δεν γνωρίζει τις δυνατότητες απασχόλησης μετά την αποφοίτηση από το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο και μόνο το 17,33% τις γνωρίζει. (Γράφημα 27)

Γράφημα 27: Γνώση δυνατοτήτων απασχόλησης μετά την αποφοίτηση από το Χαροκόπειο ΑΕΙ

- Θα σε ενδιέφερε να ενημερωθείς περισσότερο για το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο;

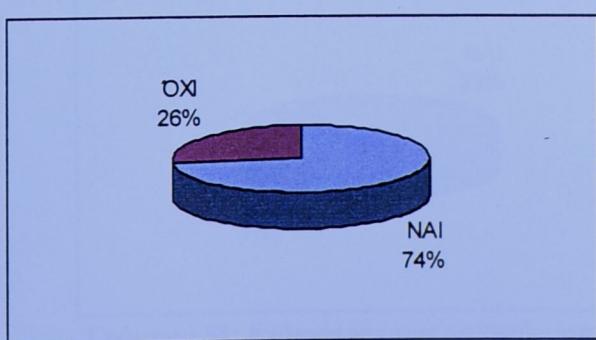
Τα αποτελέσματα της απάντησης των μαθητών στην ερώτηση αν θα ήθελαν να ενημερωθούν περισσότερο για τις ειδικότητες του Χαροκόπειου Πανεπιστήμιο και για τις δυνατότητες απασχόλησης μετά την αποφοίτηση από αυτό φαίνονται στο Γράφημα 15. Σύμφωνα, λοιπόν, με τις απαντήσεις των 150 μαθητών, το 76% θέλει να ενημερωθεί για τα παραπάνω, ενώ υπάρχει και ένα 24% το οποίο δεν θέλει. (Γράφημα 28)

Γράφημα 28: Ενδιαφέρον των μαθητών για παραπάνω ενημέρωση για το Χαροκόπειο ΑΕΙ

- Μετά το Γυμνάσιο σκοπεύεις να συνεχίσεις στο Λύκειο;

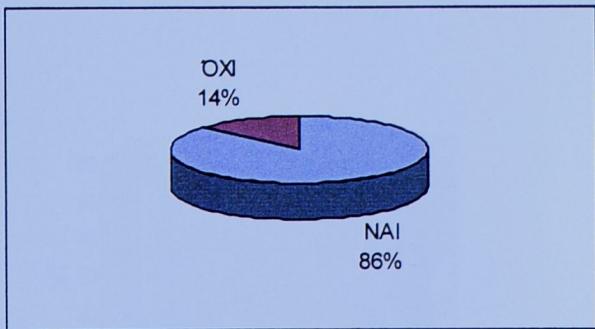
Από τους 150 ερωτηθέντες μαθητές οι 111, δηλαδή το 74% μετά το Γυμνάσιο σκοπεύει να συνεχίσει στο Λύκειο ενώ οι υπόλοιποι 39, δηλαδή το 26% όχι. (Γράφημα 29)

Γράφημα 29: Τι σκοπεύουν να κάνουν οι μαθητές μετά το Γυμνάσιο

- *Αν συνεχίσεις στο Λύκειο σκοπεύεις να πας σε κάποιο Πανεπιστήμιο;*

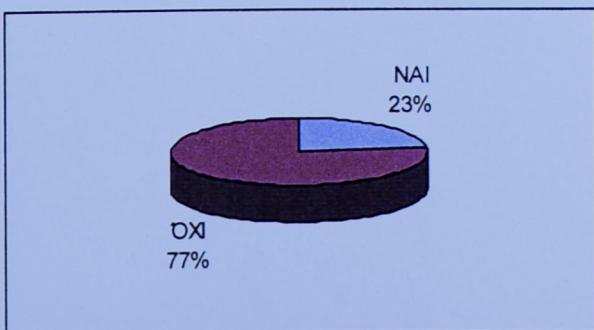
Από τους παραπάνω 111 μαθητές που απάντησαν ότι σκοπεύουν να συνεχίσουν στο Λύκειο 96, δηλαδή 86%, απάντησε ότι ναι, σκοπεύει να συνεχίσει σε κάποιο Πανεπιστήμιο, ενώ οι 15, δηλαδή το υπόλοιπο 14% απάντησε πως όχι. (Γράφημα 30)

Γράφημα 30: Σχέδια των μαθητών για το αν σκοπεύουν να πάνε σε κάποιο ΑΕΙ

- *Αν σχεδιάζετε αν πάτε σε κάποιο Πανεπιστήμιο, θα σας ενδιέφερε το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο;*

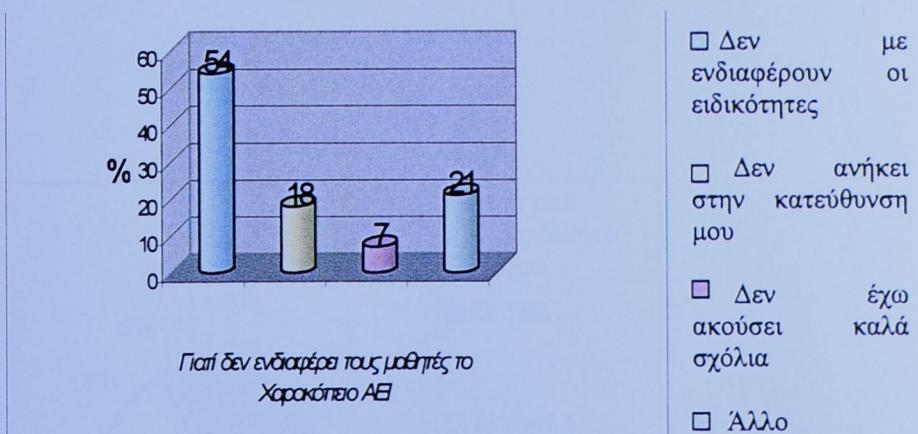
Από τους 96 μαθητές που απάντησαν ότι σκοπεύουν να πάνε σε κάποιο Πανεπιστήμιο, η πλειοψηφία, δηλαδή το 77%, δεν τους ενδιαφέρει να πάνε στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο. Μόνο 22 από τους 96 απάντησαν ότι θα τους ενδιέφερε να πάνε στο συγκεκριμένο Πανεπιστήμιο. (Γράφημα 31)

Γράφημα 31: Ενδιαφέρον των μαθητών για να εισαχθούν στο Χαροκόπειο ΑΕΙ

- Αν δεν σε ενδιαφέρει το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, γιατί συμβαίνει αυτό;

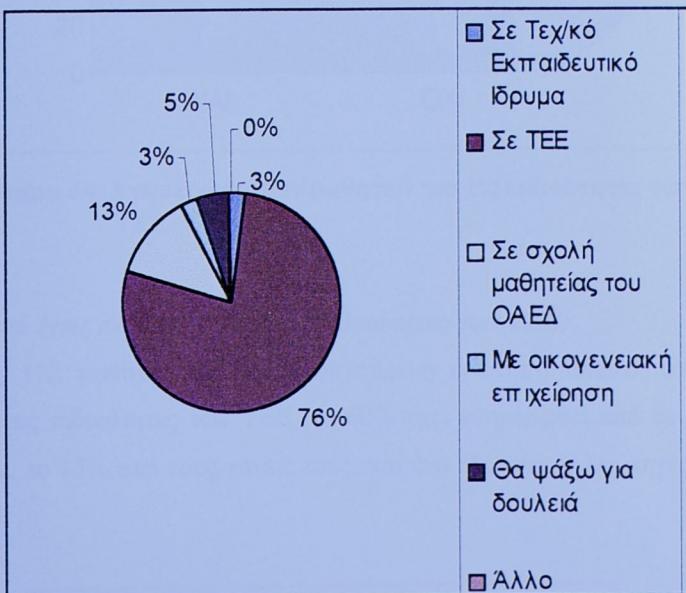
Από τους 76 μαθητές που δεν ενδιαφέρονται να πάνε στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, το 54% δίνει σαν λόγο το γεγονός ότι δεν τους ενδιαφέρουν οι ειδικότητες, το 18% ότι ανήκει σε άλλη κατεύθυνση, το 7% γιατί δεν έχει ακούσει καλά λόγια για το συγκεκριμένο Πανεπιστήμιο και ένα ποσοστό 21% δίνει άλλους λόγους.
(Γράφημα 32)

Γράφημα 32: Λόγοι μη επιλογής του Χαροκόπειου ΑΕΙ

▪ **Αν μετά το Γυμνάσιο δεν συνεχίσεις σε Λύκειο, τι σκέφτεσαι να κάνεις;**

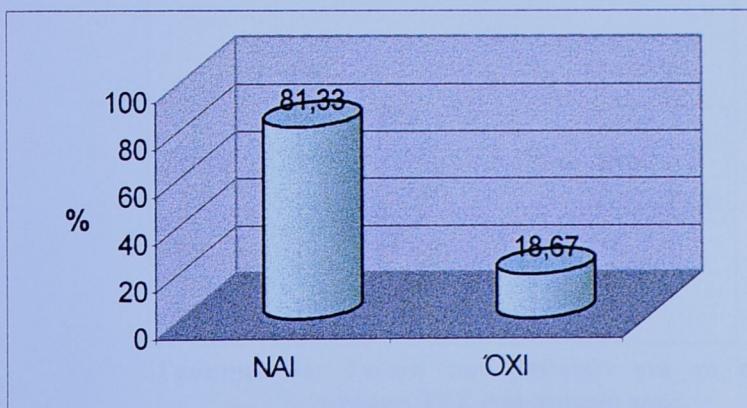
Στην ερώτηση αν οι μαθητές μετά το Γυμνάσιο σκοπεύουν να πάνε στο Λύκειο οι 39 απάντησαν όχι. Από τους 39, λοιπόν, αυτούς η πλειοψηφία, περίπου το 76% σκέφτονται να συνεχίσουν σε ΤΕΕ, 13% σκέφτονται να πάνε σε σχολή μαθητείας του ΟΑΕΔ, 5% σκέφτεται να ψάξει για δουλειά μετά το Γυμνάσιο, 3% να συνεχίσει σε ΤΕΙ. 3% θα ασχοληθεί με οικογενειακή επιχείρηση, ενώ κανείς δεν έδωσε κάποιο άλλο λόγο. Τα παραπάνω φαίνονται στο Γράφημα 33.

**Γράφημα 33: Τι σκέφτονται να κάνουν οι μαθητές
Μετά το Γυμνάσιο αν δεν συνεχίσουν
σε Λύκειο**

- **Έχεις ενημερωθεί για τις ειδικότητες των ΤΕΕ;**

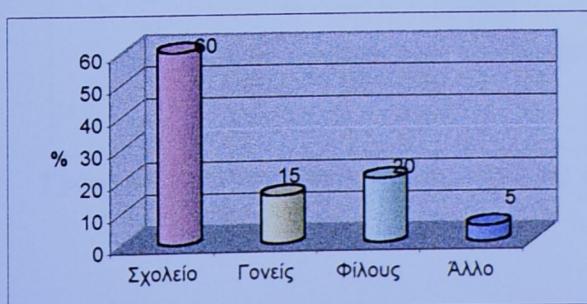
Η πλειοψηφία από τους 150 μαθητές που έλαβαν μέρος στην έρευνα, δηλαδή, περίπου το 81% είπε ότι έχει ενημερωθεί για τις ειδικότητες των ΤΕΕ και το υπόλοιπο 19% ότι δεν έχει ενημερωθεί. (Γράφημα 34)

Γράφημα 34: Ενημέρωση των μαθητών για τις ειδικότητες των ΤΕΕ.

- **Από πού έχεις ενημερωθεί για τις ειδικότητες των ΤΕΕ;**

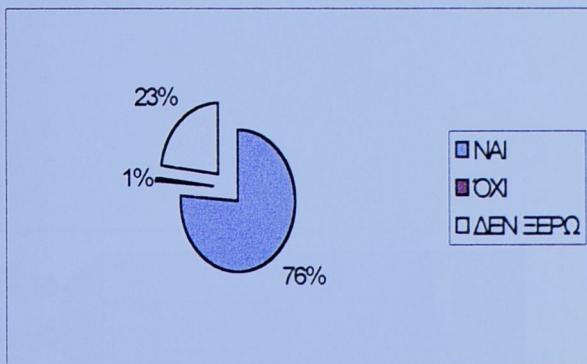
Από τους 122 μαθητές που σε προηγούμενη ερώτηση απάντησαν ότι έχουν ενημερωθεί για τις ειδικότητες των ΤΕΕ, το 60% έχει ενημερωθεί από το σχολείο, το 20% από φίλους, το 15% από τους γονείς τους, και ένα 6% από άλλες πηγές. (Γράφημα 35)

Γράφημα 35: Πηγές ενημέρωσης των μαθητών για τις ειδικότητες των ΤΕΕ.

- **Υπάρχει ΤΕΕ στη περιοχή σου;**

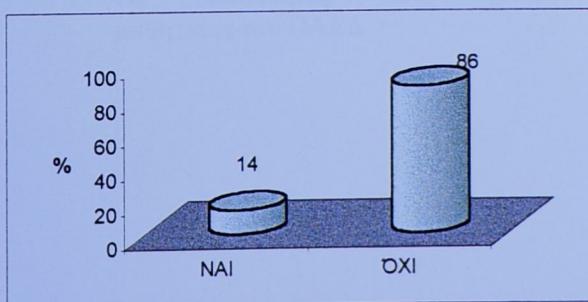
Από τους 150 ερωτηθέντες μαθητές, οι 114, δηλαδή το 76% , αυτών μας δήλωσε ότι υπάρχει ΤΕΕ στη περιοχή της Καλλιθέας. Το 23% απάντησε ότι δεν ξέρει αν υπάρχει και 1% ότι δεν υπάρχει. (Γράφημα 36)

Γράφημα 36: Γνώση των μαθητών για το αν υπάρχει ΤΕΕ στη περιοχή τους.

- **Γνωρίζεις τις ειδικότητες στις σχολές μαθητείας του ΟΑΕΔ;**

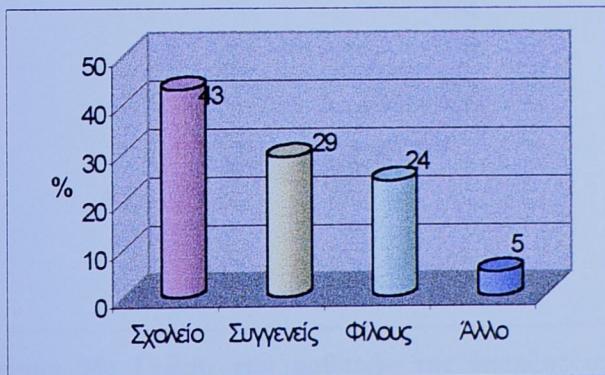
Από τους 150 μαθητές, ένα ποσοστό 86% δεν ξέρει τις ειδικότετες στις σχολές μαθητείας του ΟΑΕΔ, ενώ το 14% τις ξέρει. (Γράφημα 37)

Γράφημα 37: Γνώση των μαθητών για τις ειδικότητες του ΟΑΕΔ

- *Από ποιόν έχεις ενημερωθεί για τις ειδικότητες των σχολών μαθητείας του ΟΑΕΔ;*

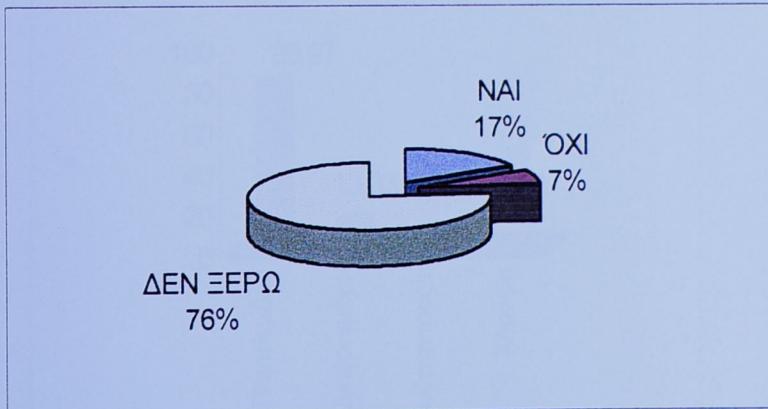
Από τους 21 μαθητές που σε προηγούμενη ερώτηση απάντησαν ότι γνωρίζουν τις ειδικότητες των σχολών μαθητείας του ΟΑΕΔ, το 43% μας είπε ότι έχει ενημερωθεί σχετικά από το σχολείο, 29% από τους γονείς τους, 24% από φίλους και 5% από άλλες πηγές. (Γράφημα 38)

Γράφημα 38: Πηγές ενημέρωσης των μαθητών για τις ειδικότητες των σχολών μαθητείας του ΟΑΕΔ

- *Υπάρχουν σχολές μαθητείας του ΟΑΕΔ στη περιοχή σου;*

Η πλειοψηφία, δηλαδή το 76%, των 150 ερωτηθέντων μαθητών απάντησε ότι δεν ξέρει αν υπάρχουν σχολές μαθητείας του ΟΑΕΔ στη περιοχή της Καλλιθέας. Το 17% μας είπε ότι ναι, υπάρχουν και το 7% δεν υπάρχουν. (Γράφημα 39)

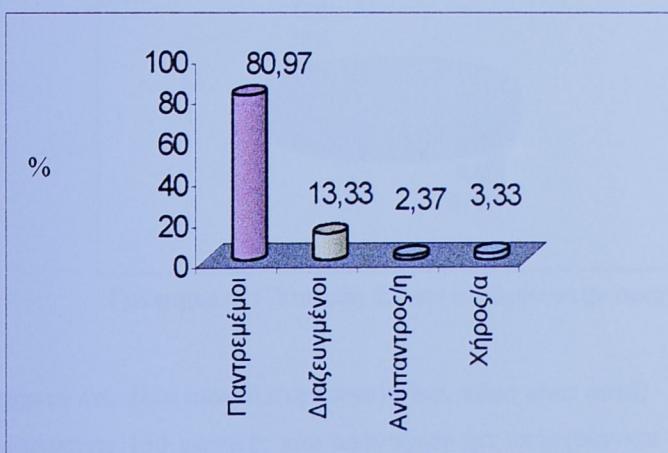

Γράφημα 39: Γνώση των μαθητών της ύπαρξης σχολών ΟΑΕΔ στη περιοχή τους.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

▪ Οικογενειακή Κατάσταση Γονέων

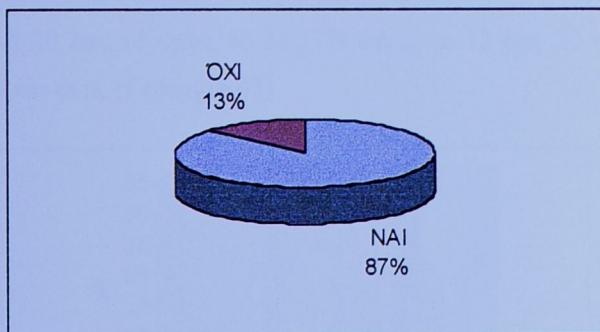
Από ερώτηση ποια είναι η οικογενειακή κατάσταση των γονέων των 150 μαθητών προέκυψαν τα αποτελέσματα που φαίνονται στο Γράφημα 27. Το 81% δήλωσε ότι οι γονείς τους είναι παντρεμένοι, το 13% ότι είναι διαζευγμένοι και 2% και 3% ότι είναι ανύπαντροι και χήροι αντίστοιχα. (Γράφημα 40)

Γράφημα 40: Οικογενειακή Κατάσταση Γονέων

- **Υπάρχουν άλλα παιδιά στην οικογένεια;**

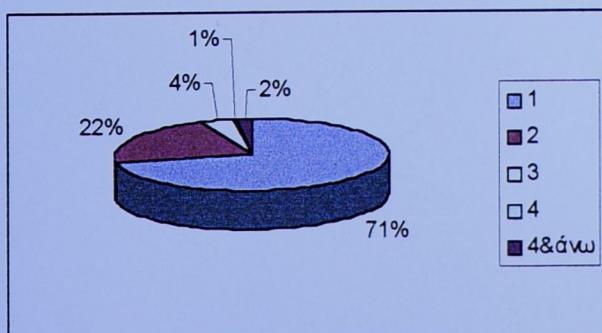
Στην ερώτηση αυτή, από τους 150 ερωτηθέντες μαθητές, δηλαδή το 87% απάντησε ότι υπάρχουν και άλλα παιδιά στην οικογένεια, ενώ το υπόλοιπο 13% απάντησαν όχι. (Γράφημα 41)

Γράφημα 41: Υπαρξη άλλων παιδιών στην οικογένεια

- **Αν υπάρχουν και άλλα παιδιά στην οικογένεια, πόσα είναι αυτά;**

Από τους παραπάνω 130 μαθητές που απάντησαν ότι υπάρχουν και άλλα παιδιά στην οικογένεια, τι 72,3% απάντησε ότι υπάρχει ένα ακόντη παιδί, το 21,53% δύο ακόμη, το 3,84% τρία ακόμη, 0,76% τέσσερα και το 1,53% τέσσερα και άνω. (Γράφημα 42)

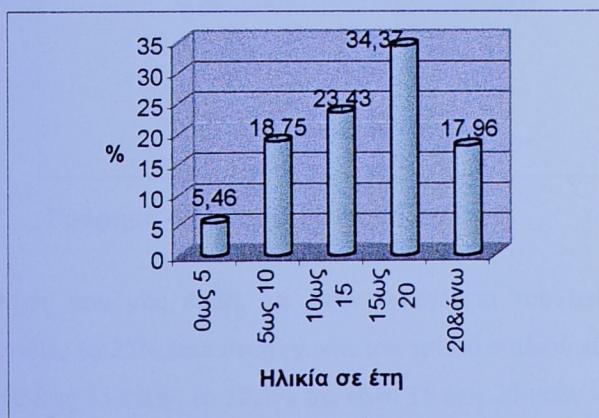

Γράφημα 42: Επιπλέον παιδιά που υπάρχουν στην οικογένεια.

- **Ηλικία των άλλων παιδιών της οικογένειας.**

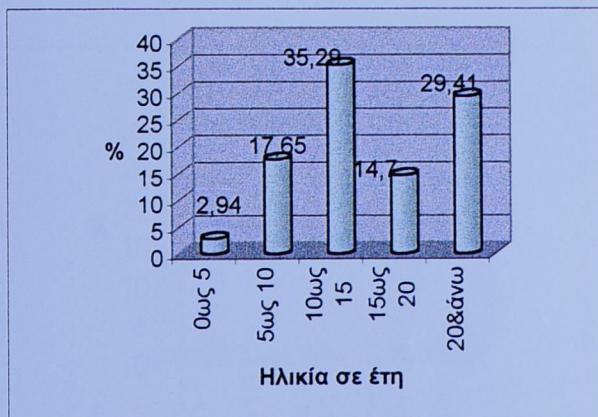
Στους 128 μαθητές που σε προηγούμενη ερώτηση είπαν ότι υπάρχουν και άλλα παιδιά στην οικογένειά τους ρωτήθηκαν οι ηλικίες αυτών. Τα αποτελέσματα για την ηλικία κάθε επιπλέον παιδιού φαίνονται στα παρακάτω Γραφήματα.

Για την ηλικία του πρώτου επιπλέον παιδιού που υπάρχει στην οικογένεια, από τους 128 μαθητές, το 5,46% είπε ότι είναι 0 έως 5 ετών, το 18,75% ότι είναι 5 έως 10 ετών, το 23,43% ότι είναι 10 έως 15 ετών, το 34,37% ότι είναι 15 έως 20 ετών και το 17,96% ότι είναι 20 ετών και άνω. (Γράφημα 43)

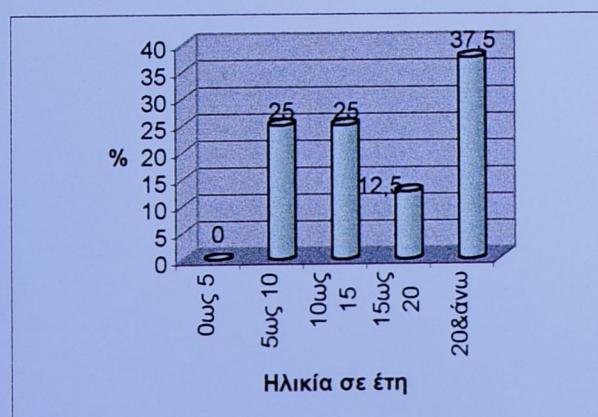
Γράφημα 43: Ηλικία πρώτου παιδιού.

Από τους 34 μαθητές που είπαν ότι στην οικογένειά τους υπάρχουν τουλάχιστον δύο παιδιά, το 2,94% είπε ότι η ηλικία του δεύτερου παιδιού είναι 0 έως 5 ετών, το 17,65% ότι είναι 5 έως 10 ετών, το 35,29% ότι είναι 10 έως 15 ετών, το 14,7% ότι είναι 15 έως 20 ετών και 29,41% ότι είναι 20 ετών και άνω. (Γράφημα 44)

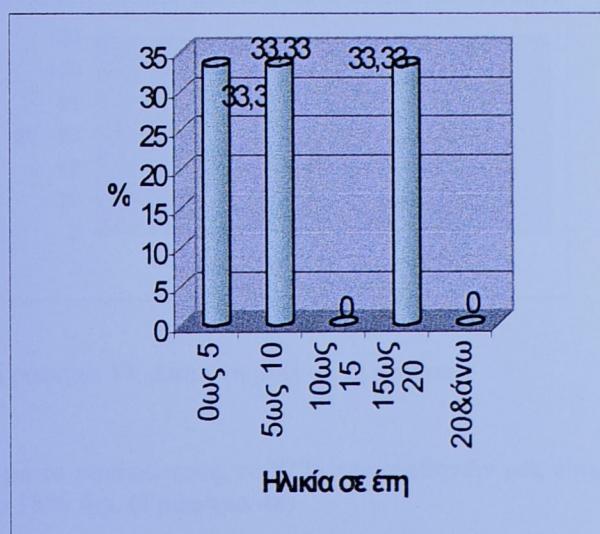
Γράφημα 44: Ηλικία δεύτερου παιδιού.

Από τους 8 μαθητές που μας είπαν ότι στην οικογένεια του υπάρχουν τρία τουλάχιστον επιπλέον παιδιά, το 25% είπε ότι η ηλικία του τρίτου παιδιού είναι 5 έως 10 ετών, το 25% ότι είναι 10 έως 15 ετών, το 12,3% ότι είναι 15 έως 20 ετών και το 37,5% ότι είναι 20 ετών και άνω. (Γράφημα 45)

Γράφημα 45: Ηλικία τρίτου παιδιού

Από τους 3 μαθητές που μας είπαν ότι στην οικογένειά τους υπάρχουν τουλάχιστον τέσσερα παιδιά, ένας είπε ότι η ηλικία του τέταρτου παιδιού είναι 0-5 ετών, ένας ότι είναι 5-10 ετών και ένας ότι είναι 15-20 ετών και κανένας ότι είναι 10-15 ετών ή 20 και άνω. (Γράφημα 46)

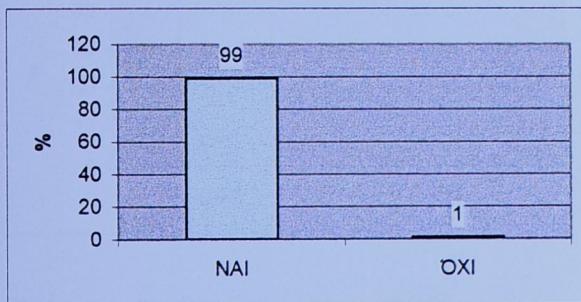

Γράφημα 46: Ηλικία τέταρτου παιδιού

■ **Με ποιους μένεις;**

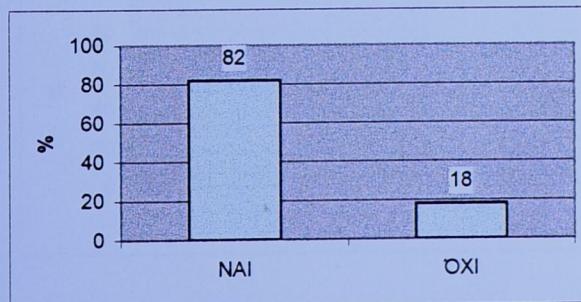
Οι 150 μαθητές που έλαβαν μέρος στην έρευνα ρωτήθηκαν με ποιους μένουν.

Από τους 150 μαθητές, οι 148 όταν ρωτήθηκαν αν μένουν με τη μητέρα τους είπαν ναι, και μόνο 2, δηλαδή το 1,33% είπαν όχι. (Γράφημα 47)

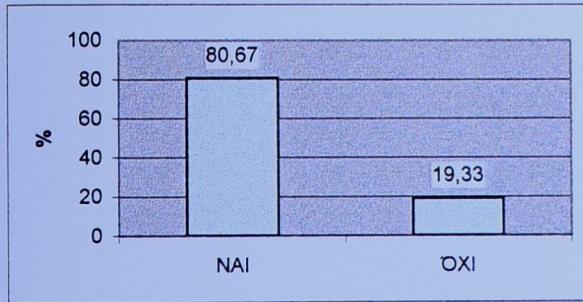
Γράφημα 47: Διαμονή μαζί με τη μητέρα.

Για το αν μένουν μαζί με το πατέρα τους, το 82% των μαθητών μας είπε ναι, ενώ το υπόλοιπο 18% όχι. (Γράφημα 48)

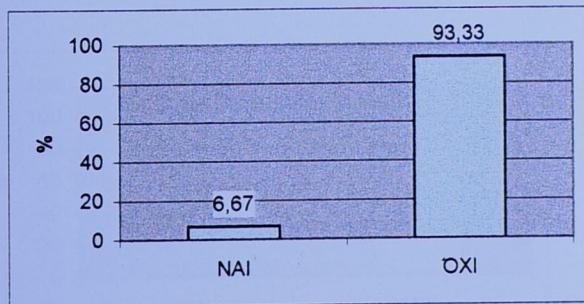
Γράφημα 48: Διαμονή μαζί με το πατέρα.

Το 81% των συνόλου των μαθητών, μεταξύ άλλων διαμένει με τα αδέρφια του και το υπόλοιπο 19% όχι. (Γράφημα 49)

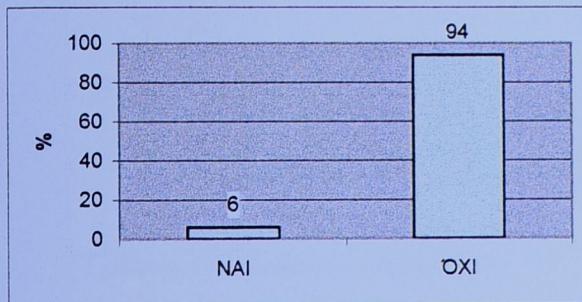
Γράφημα 49: Διαμονή μαζί με αδέρφια.

Το 93,33% των μαθητών μας είπε ότι δεν μένουν με τη γιαγιά τους και μόνο το 6,67% ότι μένουν. (Γράφημα 50)

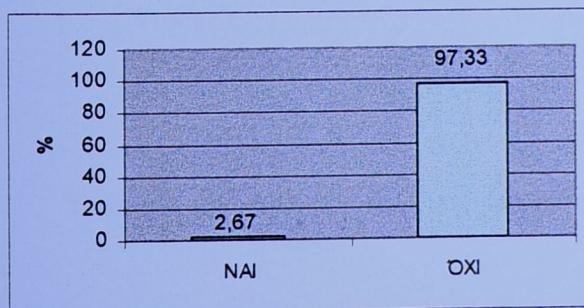
Γράφημα 50: Διαμονή μαζί με τη γιαγιά.

Περίπου τα ίδια αποτελέσματα προέκυψαν και για το αν οι μαθητές μένουν μαζί με τον παππού τους. Το 6% μας είπε ναι και το 94%, όχι. (Γράφημα 51)

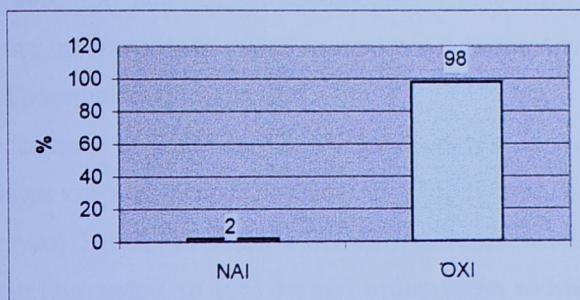
Γράφημα 51: Διαμονή μαζί με τον παππού.

Για το αν μένουν ,μεταξύ άλλων, με τη θεία τους, το 97% περίπου είπε όχι και το 3% ναι. (Γράφημα 52)

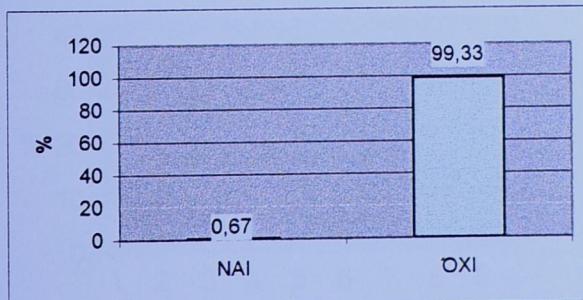
Γράφημα 52: Διαμονή μαζί με θεία.

Το 98% των μαθητών είπε ότι δεν μένει μαζί με κάποιο θείο του, ενώ το 2% μένει.
(Γράφημα 53)

Γράφημα 53: Διαμονή μαζί με θείο.

Ένας από τους 150 μαθητές είπε ότι διαμένει με κάποιο άλλο, εκτός από τα προαναφερθέντα άτομα και 99,33% όχι. (Γράφημα 54)

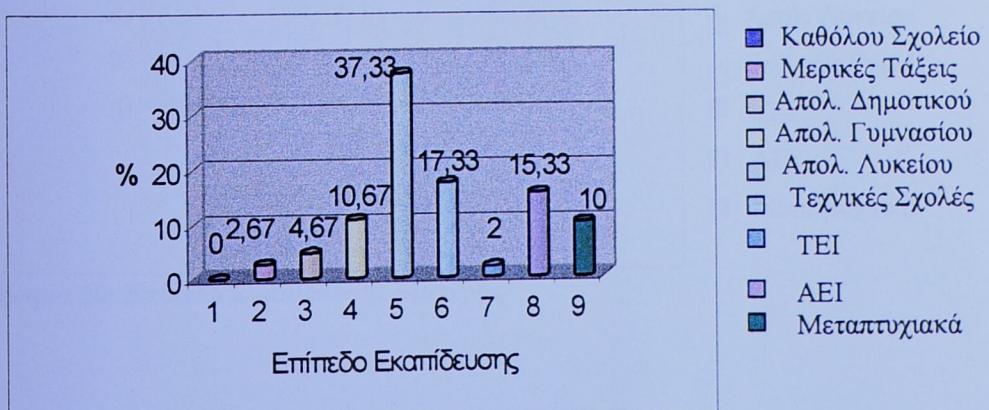

Γράφημα 54: Διαμονή μαζί με κάποιο άλλο άτομο.

■ Επίπεδο Εκπαίδευσης Γονέων

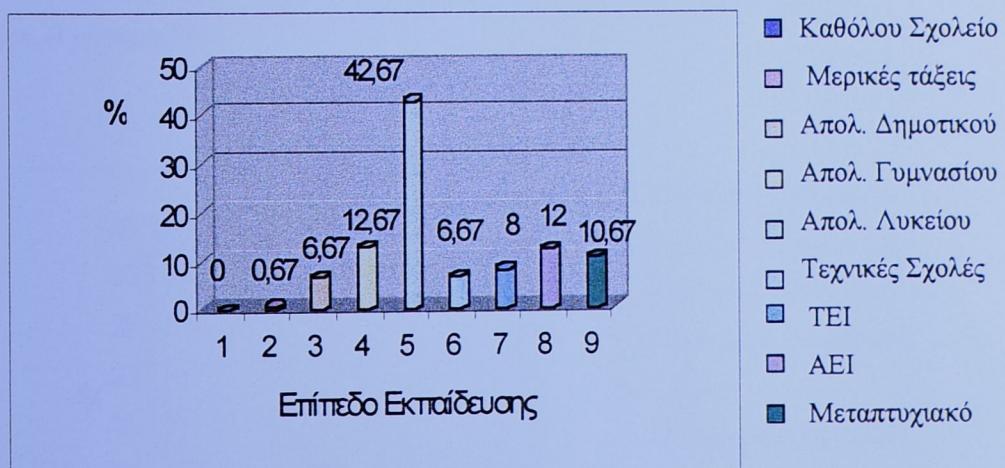
Όταν ζητήθηκε από τους 150 μαθητές, να προσδιορίσουν ποιο είναι το επίπεδο εκπαίδευσης των γονέων τους, προέκυψαν τα αποτελέσματα που φαίνονται στο Γράφημα 55 για τον πατέρα και στο Γράφημα 56 για τη μητέρα..

Για τον πατέρα, προέκυψαν τα εξής: το 37,33% των μαθητών απάντησε ότι ο πατέρας τους έχει πάρει μέχρι και Απολυτήριο Λυκείου, το 17,33% ότι ο πατέρας τους έχει τελειώσει κάποια Τεχνική Σχολή, το 15,33% ότι έχει τελειώσει κάποιο ΑΕΙ, το 10,67% ότι έχει Απολυτήριο Γυμνασίου, το 10% ότι έχει φτάσει μέχρι το Μεταπτυχιακό επίπεδο, ενώ μικρότερα είναι τα ποσοστά όσων έχουν τελειώσει ΤΕΙ, έχουν απολυτήριο Δημοτικού, έχουν πάει σε μερικές τάξεις και καθόλου σχολείο με τα αντίστοιχα ποσοστά 2%, 4,67%, 2,67% και 0%. (Γράφημα 55)

Γράφημα 55: Επίπεδο Εκπαίδευσης Πατέρα

Για τη μητέρα προέκυψαν τα εξής αποτελέσματα: το 42,67% απάντησε ότι η μητέρα τους έχει απολυτήριο Λυκείου, το 12,67% ότι έχει απολυτήριο Γυμνασίου, το 10,67% ότι έχει Μεταπτυχιακό, 8% ότι έχει τελειώσει ΤΕΙ, 6,67% ότι έχει απολυτήριο Δημοτικού ενώ το ίδιο ποσοστό ότι έχει τελειώσει κάποια Τεχνική Σχολή. Το 0,67% απάντησε ότι η μητέρα έχει πάει σε μερικές τάξεις του σχολείου, ενώ κανείς δεν απάντησε ότι η μητέρα του δεν έχει πάει καθόλου σχολείο.(Γράφημα 56)

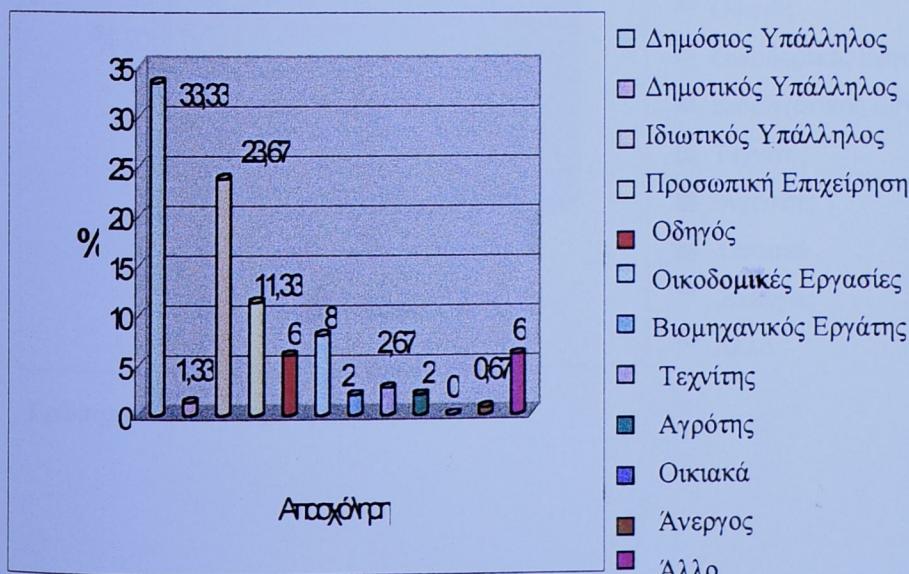

Γράφημα 56: Επίπεδο Εκπαίδευσης Μητέρας

▪ **Απασχόληση Γονέων,**

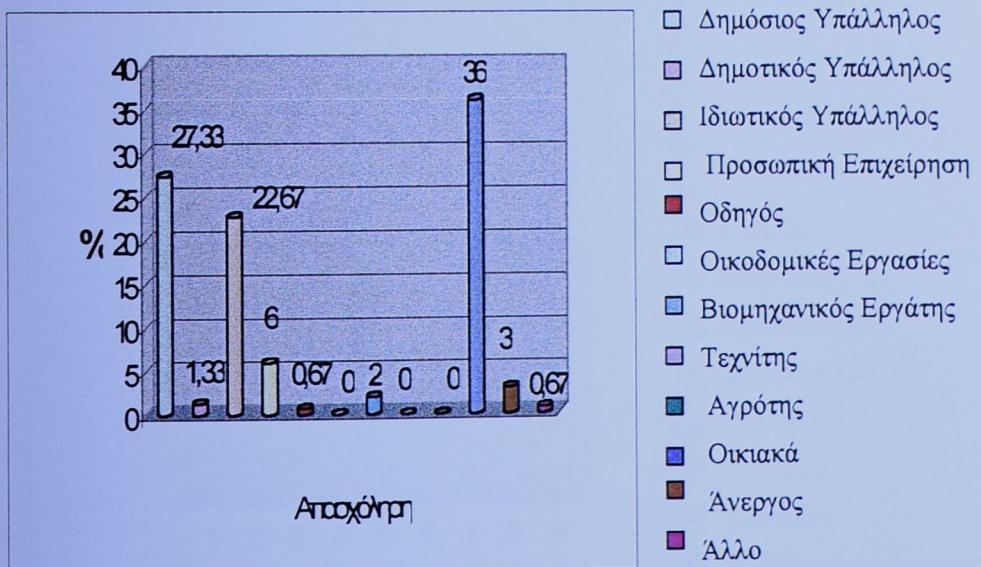
Στα Γραφήματα 57 και 58 φαίνονται τα αποτελέσματα από τις απαντήσεις των 150 μαθητών για την απασχόληση του πατέρα και της μητέρας τους, αντίστοιχα.

Όσον αφορά, την απασχόληση του πατέρα έχουμε τα εξής αποτελέσματα: το 33% των μαθητών είπε πως ο πατέρας τους είναι Δημόσιος Υπάλληλος, το 1,33% ότι είναι Δημοτικός υπάλληλος, το 26,67% ότι είναι Ιδιωτικός υπάλληλος, το 11,33% ότι απασχολείται με προσωπική επιχείρηση, το 6% ότι είναι οδηγός, το 8% ότι ασχολείται με οικοδομικές εργασίες, το 2% ότι είναι βιομηχανικός εργάτης, τι 2,67% ότι είναι τεχνίτης, το 2% ότι είναι αγρότης, το 0,67% ότι είναι άνεργος, και το 6% έδωσε κάποια άλλη απασχόληση. (Γράφημα 57)

Γράφημα 57: Απασχόληση Πατέρα

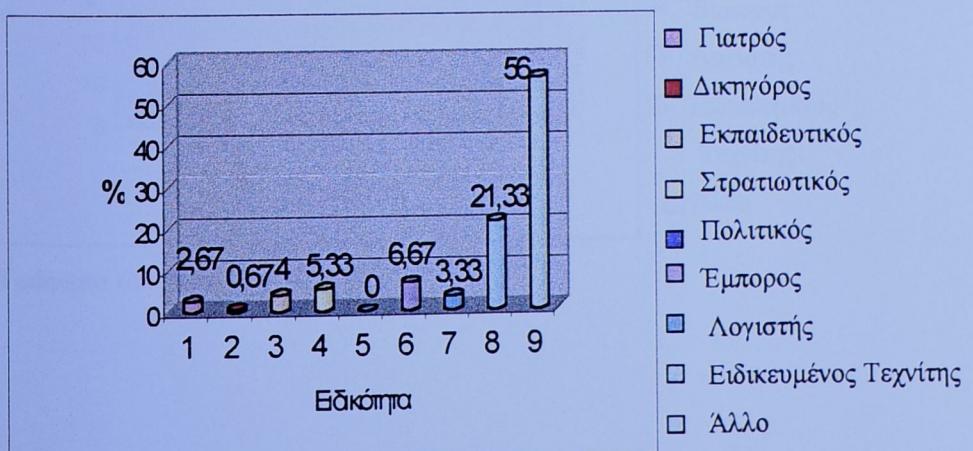
Όσον αφορά, την απασχόληση της μητέρας τους οι 150 μαθητές απάντησαν τα εξής: το 27,33% είπε ότι η μητέρα τους είναι Δημόσιος Υπάλληλος, το 1,33% ότι είναι Δημοτικός Υπάλληλος, το 22,67% ότι είναι Ιδιωτικός Υπάλληλος, το 6% ότι ασχολείται με προσωπική επιχείρηση, το 0,67% ότι είναι οδηγός, το 2% ότι είναι βιομηχανικός εργάτης, το 36% ότι η απασχόλησή της είναι τα Οικιακά, το 3% ότι είναι άνεργη και το 0,67% έδωσε κάποια άλλη απασχόληση. (Γράφημα 58)

Γράφημα 58: Απασχόληση Μητέρας

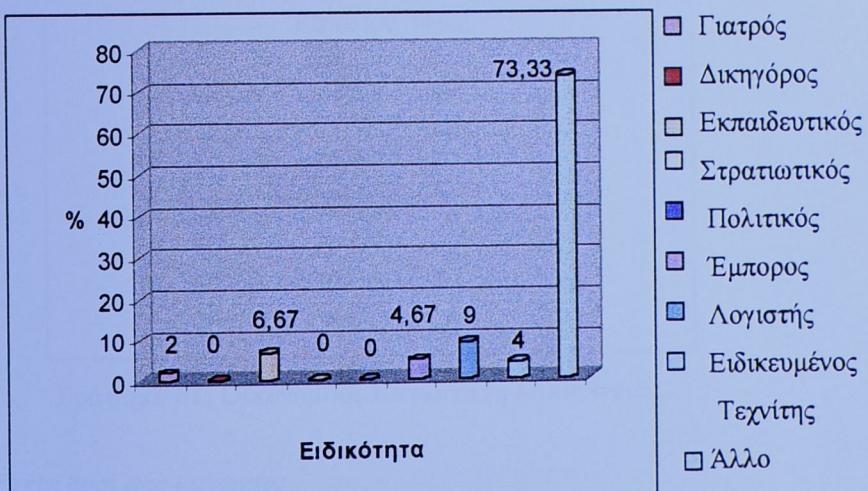
▪ Ειδικότητα Γονέων

Στα Γραφήματα 59 και 60 φαίνονται τα αποτελέσματα της έρευνας για την ειδικότητα του πατέρα και της μητέρας, αντίστοιχα, των ερωτηθέντων μαθητών. από τους 150 μαθητές, λοιπόν, το 21,33% είπαν ότι η ειδικότητα του πατέρα τους είναι ειδικευμένος τεχνίτης, το 6,67% ότι είναι έμπορος, το 5,33% ότι είναι στρατιωτικός, το 4% ότι είναι εκπαιδευτικός, το 3,33% ότι είναι λογιστής, το 2,67% ότι είναι γιατρός και το 0,67% ότι είναι δικηγόρος. Η πλειοψηφία, ωστόσο, των μαθητών δήλωσε ότι ο πατέρας τους έχει κάποια άλλη ειδικότητα, ενώ κανείς ότι έχει πολιτικό πατέρα. (Γράφημα 59)

Γράφημα 59: Ειδικότητα πατέρα

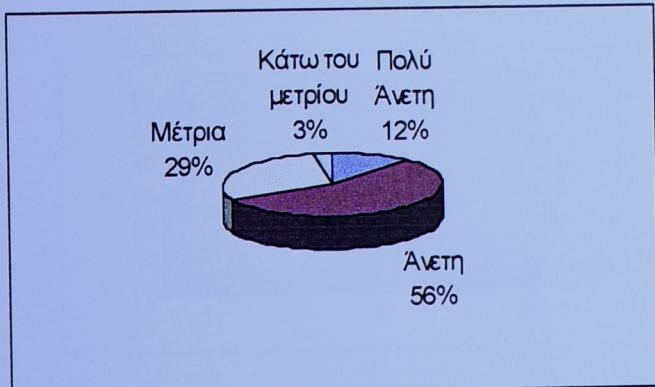
Τα αποτελέσματα για το ποια είναι η ειδικότητα της μητέρας είναι τα εξής: από τους 150 μαθητές το 9% είπαν ότι η μητέρα τους είναι λογιστής, το 6,67% ότι είναι εκπαιδευτικός, το 4,67% ότι είναι έμπορος, το 4% ότι είναι ειδικευμένος τεχνίτης και το 2% ότι είναι γιατρός. Και εδώ η πλειοψηφία έδωσε κάποια άλλη ειδικότητα για τη μητέρα, ενώ κανείς ότι είναι δικηγόρος, στρατιωτικός ή πολιτικός. (Γράφημα 60)

Γράφημα 60: Ειδικότητα μητέρας

- **Oικονομική Κατάσταση Οικογένειας**

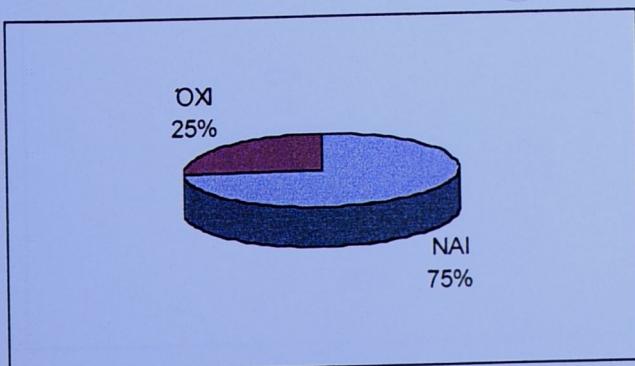
Ζητήθηκε από τους 150 μαθητές να χαρακτηρίσουν την οικονομική κατάσταση της οικογένειάς τους. Από αυτούς το 56% πιστεύει ότι η οικονομική κατάσταση της οικογένειάς του είναι άνετη, το 29% ότι είναι μέτρια, το 12% ότι είναι πολύ άνετη και το 3% ότι είναι κάτω του μετρίου. (Γράφημα 61)

Γράφημα 61: Οικονομική Κατάσταση Οικογένειας

- **Έχετε δική σας κατοικία;**

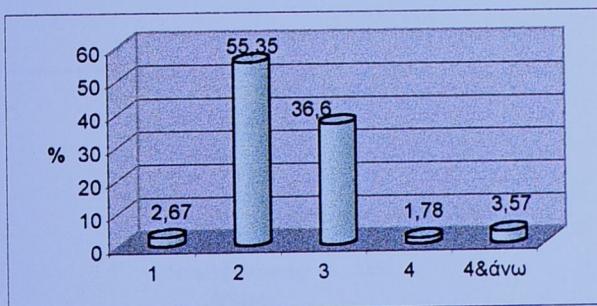
Όταν οι μαθητές ρωτήθηκαν αν η οικογένειά τους έχει ιδιόκτητη κατοικία, το 75% από τους 150 μαθητές απάντησε ναι και το υπόλοιπο 25% απάντησε όχι. (Γράφημα 62)

Γράφημα 62: Υπαρξη ιδιόκτητης κατοικίας

- *An ναι, πόσα υπνοδωμάτια έχει;*

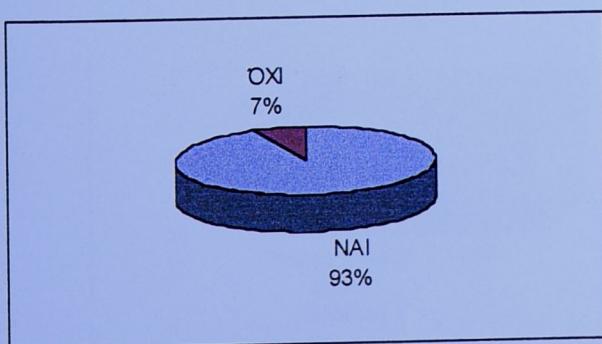
Από τους 112 μαθητές που απάντησαν σε προηγούμενη ερώτηση ότι έχουν ιδιόκτητη κατοικία, το 55% είπε ότι η κατοικία αυτή έχει 2 υπνοδωμάτια, το 37% ότι έχει 3, το 4% ότι έχει τέσσερα και άνω, το 3% ότι έχει 1 υπνοδωμάτιο και το 2% ότι έχει 4 υπνοδωμάτια. (Γράφημα 63)

Γράφημα 63: Αριθμός υπνοδωματίων

- *Έχεις χαρτζιλίκι από την οικογένειά σου;*

Από τους 150 ερωτηθέντες μαθητές το 93% έχουν χαρτζιλίκι από την οικογένειά τους και το 7% όχι. (Γράφημα 64)

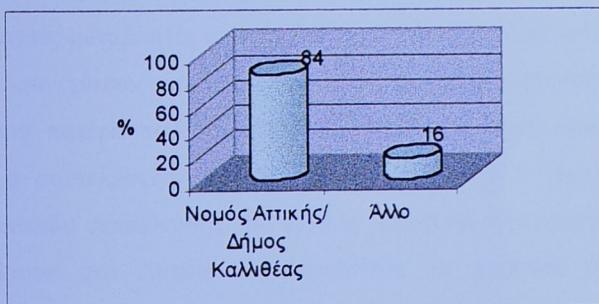

Γράφημα 64: Χαρτζιλίκι από την οικογένεια

▪ **Τόπος Διαμονής Γονέων**

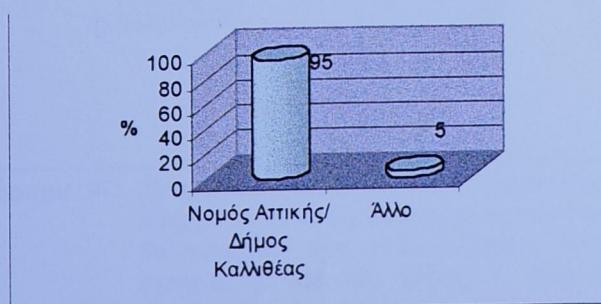
Στα Γραφήματα 65 και 66 φαίνονται τα αποτελέσματα από τις απαντήσεις των μαθητών για το τόπο διαμονής του πατέρα και της μητέρας τους, αντίστοιχα.

Από τους 150 μαθητές, το 84% είπε ότι ο τόπος διαμονής του πατέρα τους είναι ο Νομός Αττικής και ο Δήμος Καλλιθέας, ενώ το 16% ότι ο πατέρας τους μένει κάπου άλλο, είτε στην Αττική είτε σε άλλο Νομό. (Γράφημα 65)

Γράφημα 65: Τόπος Διαμονής Πατέρα

Από τους 150 μαθητές, το 95% είπε ότι ο τόπος διαμονής της μητέρας τους είναι ο Νομός Αττική και ο Δήμος Καλλιθέας, ενώ το 5% ότι η μητέρα τους κατοικεί κάπου άλλου. (Γράφημα 66)

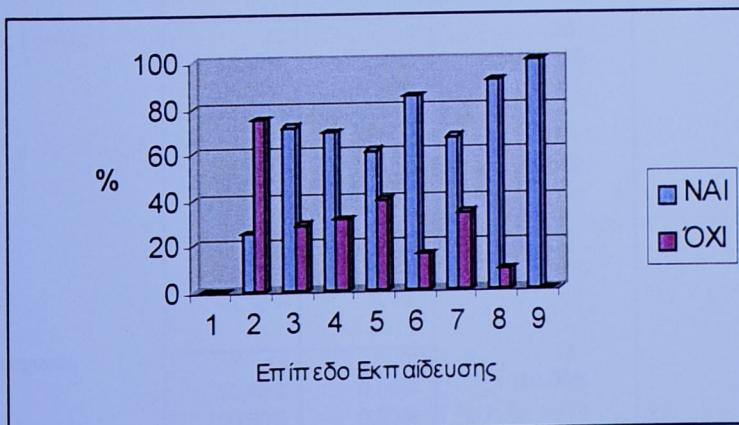
Γράφημα 66: Τόπος Διαμονής Μητέρας

3.4 Συσχετίσεις των μεταβλητών

Έπειτα από τη ανάλυση του ερωτηματολογίου, έγιναν οι παρακάτω συσχετίσεις, καθώς και οι έλεγχοι υποθέσεων χ^2 (chi-square) μεταξύ των μεταβλητών του ερωτηματολογίου. Από τις συσχετίσεις που έγιναν βρέθηκε ότι συσχετίζονται σημαντικά με $p\text{-value} < 0,05$, οι παρακάτω μεταβλητές:

- ✓ Το επίπεδο εκπαίδευσης του πατέρα με το αν μετά το Γυμνάσιο σκοπεύουν να συνεχίσουν στο Λύκειο.

Οι δύο αυτές μεταβλητές συσχετίζονται με $p\text{-value} = 0,004 < 0,05$. Βρέθηκε ότι αν οι μαθητές θα συνεχίσουν μετά το Γυμνάσιο στο Λύκειο εξαρτάται από το επίπεδο εκπαίδευσης του πατέρα τους. Μάλιστα η συσχέτιση αυτή είναι αρνητική, καθώς υπολογίστηκε ο συντελεστής Pearson και βρέθηκε $-0,317$. Αυτό σημαίνει ότι όσο αυξάνεται το επίπεδο εκπαίδευσης του πατέρα μειώνεται το ποσοστό των μαθητών που Δε θα συνεχίσουν στο Λύκειο. Αναλυτικότερα τα ποσοστά παρουσιάζονται στο Γράφημα 67 και στο Πίνακα 1.

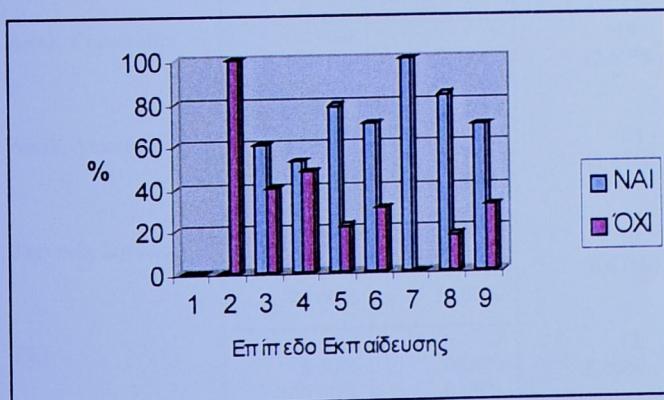
Γράφημα 67: Συσχέτιση του επιπέδου εκπαίδευσης του πατέρα με το αν ο μαθητής μετά το Γυμνάσιο θα συνεχίσει στο Λύκειο. (όπου 1: Καθόλου σχολείο, 2: Μερικές τάξεις, 3: Απολυτήριο Δημοτικού, 4: Απολυτήριο Γυμνασίου, 5: Απολυτήριο Λυκείου, 6: Τεχνικές Σχολές, 7: TEI, 8: AEI, 9: Μεταπτυχιακό.)

Πίνακας 1: Πίνακας συχνοτήτων του επιπέδου εκπαίδευσης του πατέρα με το αν μετά το γυμνάσιο θα πάνε στο Λύκειο.

	Nαι	Όχι	
Καθόλου Σχολείο	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0%
Μερικές Τάξεις	1 0,67% 25,00%	3 2,00% 75,00%	4 2,67%
Απολ. Δημοτικού	5 3,33% 71,43%	2 1,33% 28,57%	7 4,67%
Απολ. Γυμνασίου	11 7,33% 68,75%	5 3,33% 31,25%	16 10,67%
Απολ. Λυκείου	34 22,67% 60,71%	22 14,67% 39,29%	56 37,33%
Τεχνικές Σχολές	22 14,67% 84,62%	4 2,67% 15,38%	26 17,33%
TEI	2 1,33% 66,66%	1 0,67% 33,33%	3 2,00%
ΑΕΙ	21 14,00% 91,30%	2 1,33% 8,7%	23 15,33%
Μεταπτυχιακό	15 10,00% 100,00%	0 0,00% 0,00%	15 10,00%
	111 74,00%	39 26,00%	150 100,00%

- ✓ Επίπεδο εκπαίδευσης της μητέρας με το αν μετά το Γυμνάσιο σκοπεύουν να συνεχίσουν στο Λύκειο.

Οι δύο αυτές μεταβλητές συσχετίζονται με $p\text{-value}=0,0464<0,05$. Βρέθηκε ότι αν οι μαθητές συνεχίσουν μετά το Γυμνάσιο στο Λύκειο εξαρτάται και από το επίπεδο εκπαίδευσης της μητέρας τους. Και αυτή η συσχέτιση είναι αρνητική, καθώς υπολογίστηκε ο συντελεστής Pearson και βρέθηκε $-0,1436$. Δηλαδή όσο αυξάνεται το επίπεδο εκπαίδευσης της μητέρας μειώνεται το ποσοστό των μαθητών που Δε θα συνεχίσουν στο Λύκειο. Αναλυτικότερα τα ποσοστά φαίνονται στο Γράφημα 68 και στο Πίνακα 2.

Γράφημα 68: Συσχέτιση επιπέδου εκπαίδευσης της μητέρα με το αν ο μαθητής μετά το γυμνάσιο θα συνεχίσει στο Λύκειο, (όπου 1: Καθόλου σχολείο, 2: Μερικές τάξεις, 3: Απολυτήριο Δημοτικού, 4: Απολυτήριο Γυμνασίου, 5: Απολυτήριο Λυκείου, 6: Τεχνικές Σχολές, 7: TEI, 8: AEI, 9: Μεταπτυχιακό.)

Πίνακας 2: Πίνακας συχνοτήτων του επιπέδου εκπαίδευσης της μητέρας με το αν μετά το Γυμνάσιο θα πάει ο μαθητής στο Λύκειο.

	Ναι		Όχι	%
	Ο	Οη		
Καθόλου Σχολείο	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0	0%
Μερικές Τάξεις	0 0,00% 0,00%	1 0,67% 100,00%	1 0,67%	1 0,67%
Απολ. Δημοτικού	6 4,00% 60,00%	4 2,67% 40,00%	10 6,67%	10 6,67%
Απολ. Γυμνασίου	10 6,67% 52,63%	9 6,00% 47,37%	19 12,67%	19 12,67%
Απολ. Λυκείου	50 33,33% 78,13%	14 9,33% 21,87%	64 42,67%	64 42,67%
Τεχνικές Σχολές	7 4,67% 70,00%	3 2,00% 30,00%	10 6,67%	10 6,67%
TEI	12 8,00% 100,00%	0 0,00% 0,00%	12 8,00%	12 8,00%
AEI	15 10,00% 83,33%	3 2,00% 16,67%	18 12,00%	18 12,00%
Μεταπτυχιακό	11 7,33% 68,75%	5 3,33% 31,25%	16 10,67%	16 10,67%
	111 74,00%	39 26,00%	150 100,00%	

- ✓ Το επίπεδο εκπαίδευσης του πατέρα με το αν ο μαθητής σκοπεύει να πάει σε κάποιο Πανεπιστήμιο.

Οι δύο αυτές μεταβλητές συσχετίζονται με $p\text{-value} = 0,005 < 0,05$. Βρέθηκε ότι αν οι μαθητές σκοπεύουν να πάνε σε κάποιο AEI εξαρτάται από το επίπεδο εκπαίδευσης του πατέρα τους. (Γράφημα 69, Πίνακας 3)

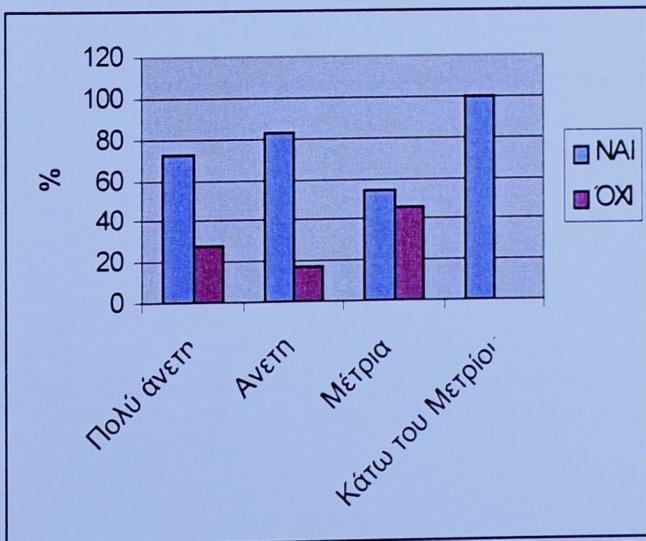
Γράφημα 69: Συσχέτιση του επιπέδου εκπαίδευσης του πατέρα με το αν ο μαθητής σκοπεύει να πάει σε AEI.
(όπου 1: Καθόλου σχολείο, 2: Μερικές τάξεις,
3: Απόλ. Δημοτικού, 4: Απόλ. Γυμνασίου, 5:
Απόλ. Λυκείου, 6: Τεχνικές Σχολές, 7: TEI, 8:
AEI, 9: Μεταπτυχιακό.)

Πίνακας 3: Πίνακας συχνοτήτων του επιπέδου εκπαίδευσης του πατέρα με το αν ο μαθητής σκοπεύει να πάει σε ΑΕΙ

	Δε θα πας καν Λύκειο	Ναι	Όχι	
Καθόλου Σχολείο	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0% 0%
Μερικές Τάξεις	3 2,00% 75,00%	0 0,00% 0,00%	1 0,67% 25,00%	4 2,67%
Απολ. Δημοτικού	2 1,33 28,57%	5 3,33 71,43%	0 0,00% 0,00%	7 4,67%
Απολ. Γυμνασίου	5 3,33% 31,25%	10 6,67% 62,50%	1 0,67% 6,25%	16 10,67%
Απολ. Λυκείου	22 14,67 39,3%	26 17,33% 46,43%	8 5,33% 14,27%	56 37,33%
Τεχνικές Σχολές	4 2,67 15,38%	20 13,33 76,92%	2 1,33 7,7%	26 17,33%
TEI	1 0,67% 33,33%	1 0,67% 33,33%	1 0,67% 33,33%	3 2,00%
ΑΕΙ	2 1,33 8,7%	20 13,33% 86,96%	1 0,67% 4,34%	23 15,33%
Μεταπτυχιακό	0 0,00% 0,00%	14 9,33% 93,33%	1 0,67% 6,67%	15 10,00%
	39 26,00%	96 64,00%	15 10,00%	150 100,00%

- ✓ Η οικονομική κατάσταση της οικογένειας με το αν μετά το Γυμνάσιο σκοπεύουν να συνεχίσουν στο Λύκειο.

Οι δύο αυτές μεταβλητές συσχετίζονται με $p\text{-value} = 0,0031 < 0,05$. Βρέθηκε ότι αν οι μαθητές συνεχίσουν μετά το Γυμνάσιο στο Λύκειο εξαρτάται από την οικονομική κατάσταση της οικογένειας. Αναλυτικότερα τα παραπάνω παρουσιάζονται στο Γράφημα 70 και στο Πίνακα 4.

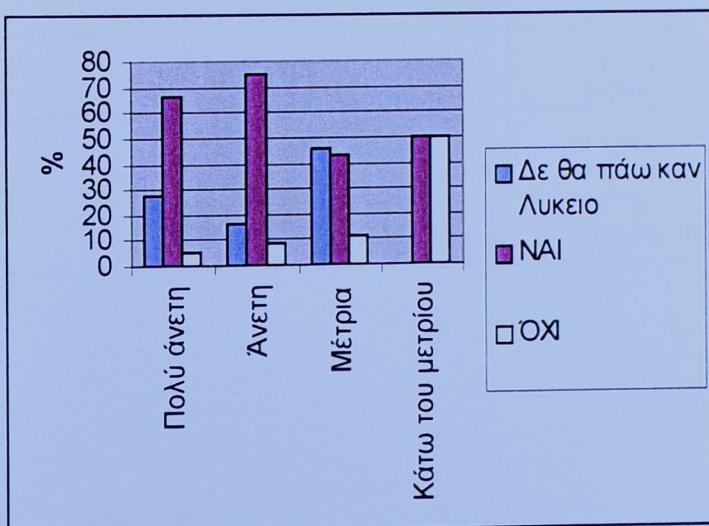
Γράφημα 70: Συσχέτιση της οικονομική κατάστασης της οικογένειας με το αν ο μαθητής μετά το Γυμνάσιο θα συνεχίσει στο Λύκειο.

Πίνακας 4: Πίνακας συχνοτήτων της οικονομικής κατάστασης της οικογένειας με το αν ο μαθητής μετά το Γυμνάσιο συνεχίσει στο Λύκειο.

	ΝΑΙ		ΟΧΙ		18 12,00%
	13 8,67%	5 3,33%	27,77%	84 56,00%	
Πολύ άνετη	72,22%				
Άνετη	70 46,67 83,33%	14 9,33% 16,66%			84 56,00%
Μέτρια	24 16,00% 54,54%	20 13,33 45,45			44 29,33%
Κάτω του Μετρίου	4 2,67% 100,00%	0 0,00% 0,00%			4 2,67%
	112 74,00%	39 26,00%			

- ✓ Η οικονομική κατάσταση της οικογένειας με το αν σκοπεύει ο μαθητής να πάει σε κάποιο AEI.

Οι δύο αυτές μεταβλητές, συσχετίζονται με $p\text{-value}=0,0012 < 0,05$. Βρέθηκε ότι αν οι μαθητές σκοπεύουν να πάνε σε κάποιο AEI εξαρτάται από την οικονομική κατάσταση της οικογένειας. Η παραπάνω συσχέτιση παρουσιάζεται στο Γράφημα 71 και τα ποσοστά στο Πίνακα 5.

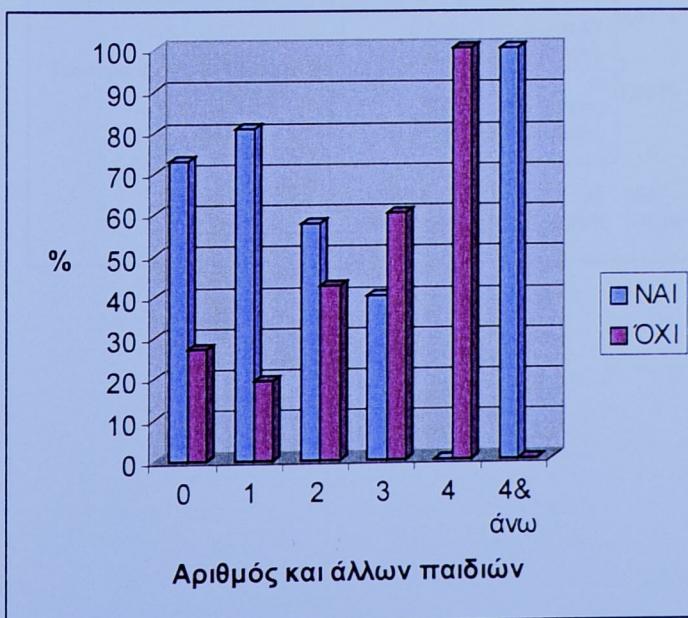
Γράφημα 71: Συσχέτιση της οικονομικής κατάστασης της οικογένειας με το αν ο μαθητής σκοπεύει να πάει σε κάποιο AEI.

Πίνακας 5: Πίνακας Συχνοτήτων της οικονομικής κατάστασης της οικογένειας με το αν ο μαθητής σκοπεύει να πάει σε κάποιο ΑΕΙ

		Δεθα πάω καν Λύκειο	Ναι	Όχι	
Πολύ άνετη	5	12	1	18	
	3,33%	8,00%	0,67%	12,00%	
	27,77%	66,66%	5,55%		
Άνετη	14	63	7	84	
	9,33%	42,00%	4,67%	56,00%	
	16,66%	75,00%	8,33%		
Μέτρια	20	19	5	44	
	13,33%	12,67%	3,33%	29,33%	
	45,45%	43,18%	11,36%		
Κάτω του μετρίου	0	2	2	4	
	0,00%	1,33%	1,33%	2,67%	
	0,00%	50,00%	50,00%		
		39	96	15	150
		26,00%	64,00%	10,00%	100,00%

- ✓ Ο αριθμός των άλλων παιδιών που υπάρχουν στην οικογένεια με το αν ο μαθητής μετά το Γυμνάσιο θα συνεχίσει στο Λύκειο.

Οι δύο αυτές μεταβλητές συσχετίζονται με $p\text{-value} = 0,0290 < 0,05$. Βρέθηκε ότι αν οι μαθητές θα συνεχίσουν μετά το Γυμνάσιο στο Λύκειο εξαρτάται από τον αριθμό των άλλων παιδιών που υπάρχουν στην οικογένειά τους. Αναλυτικότερα τα ποσοστά παρουσιάζονται στο Πίνακα 6 και η συσχέτιση στο Γράφημα 72.

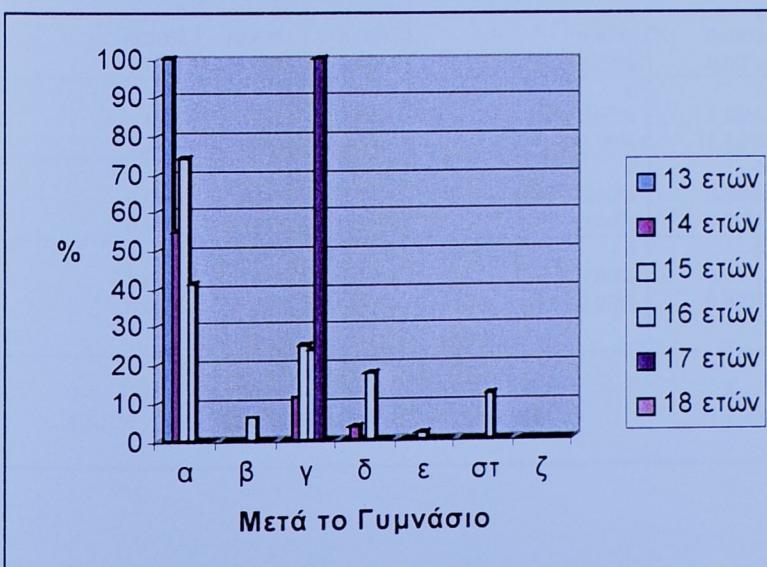
Γράφημα 72: Συσχέτιση του αριθμού των επιπλέον παιδιών της οικογένειας με το αν ο μαθητής θα συνεχίσει μετά το Γυμνάσιο στο Λύκειο.

Πίνακας 6: Πίνακας συχνοτήτων του αριθμού των άλλων παιδιών στην οικογένεια με το αν ο μαθητής μετά το Γυμνάσιο θα συνεχίσει στο Λύκειο.

	Nαι	Οχι	
Κανένα άλλο παιδί	16 10,67% 72,72%	6 4,00% 27,28%	22 14,67% 94
Ένα ακόμη παιδί	76 50,67% 80,85%	18 12,00% 19,15%	94 62,67%
Δύο ακόμη παιδιά	15 10,00% 57,69%	11 7,33% 42,31%	26 17,33% 5
Τρία ακόμη παιδιά	2 1,33% 40,00%	3 2,00% 60%	5 3,33% 1
Τέσσερα ακόμη παιδιά	0 0,00% 0,00%	1 0,67% 100,00%	1 0,67%
Τέσσερα & άνω ακόμη παιδιά	2 1,33% 100,00%	0 0,00% 0,00%	2 1,33%
	111 74,00%	39 26,00%	150 100,00%

- ✓ Η ηλικία του μαθητή με το αν δεν πάει Λύκειο τι σκέφτεται να κάνει μετά το Γυμνάσιο.

Οι δύο αυτές μεταβλητές συσχετίζονται με $p\text{-value}=0,000<0,05$. Βρέθηκε ότι τι τι σκέφτονται να κάνουν οι μαθητές μετά το Γυμνάσιο εξαρτάται από την ηλικία τους. Η συσχέτιση αυτή φαίνεται και στο Γράφημα 73 ενώ τα ποσοστά αναλυτικά παρουσιάζονται στο Πίνακα 7.

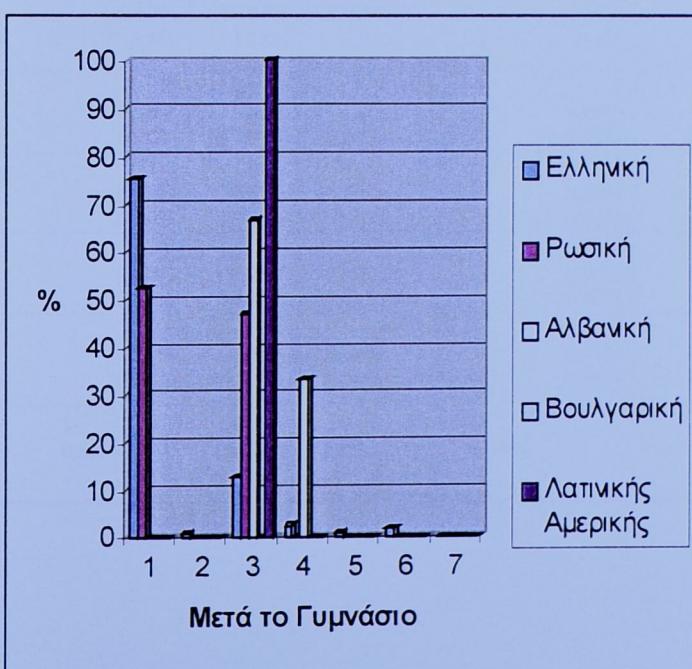
Γράφημα 73: Συσχέτιση της ηλικίας των μαθητών με το τι σκέφτονται να κάνουν μετά το Γυμνάσιο. (όπου α: Λύκειο, β: Τεχνολογικό Ιδρυμα, γ: ΤΕΕ, δ: ΟΑΕΔ, ε: Οικογενειακή Επιχείρηση, στ: Θα ψάξω για δουλειά, ζ: Άλλο.)

Πίνακας 7: Πίνακας συχνοτήτων της ηλικίας με το τι θα κάνουν μετά το Γυμνάσιο οι μαθητές.

	Δύκειο	Τεχνολογικό Ιδρυμα	ΤΕΕ	ΟΑΕΔ	Οικογενειακή επιχείρηση	Δουλειά	Άλλο
13	1 0,67 100,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,67%
14	55 36,67 54,68%	0 0,00% 0,00%	7 4,67 10,94	2 1,33% 3,13	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 64 42,67%
15	48 32,00% 73,85	0 0,00% 0,00%	16 10,67% 24,62%	0 0,00% 0,00%	1 0,67% 1,54%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 65 43,33%
16	7 4,67% 41,18%	1 0,67 5,88%	4 2,67 23,53%	3 2,00% 17,65	0 0,00% 0,00%	2 1,33% 11,76%	0 0,00% 17 11,33%
17	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	3 2,00% 100%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 3 2,00%
18	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0 0,00%
	111 74,00%	1 0,6,7%	30 20,00%	5 3,33%	1 0,67%	2 1,33%	0 0,00% 150 100%

✓ **Η εθνικότητα του μαθητή με το τι σκέφτεται να κάνει μετά το Γυμνάσιο**

Οι δύο αυτές μεταβλητές συσχετίζονται με $p\text{-value} = 0,000 < 0,05$. Βρέθηκε ότι το τι σκέφτονται να κάνουν οι μαθητές μετά το Γυμνάσιο εξαρτάται από την εθνικότητά τους. Η συσχέτιση αυτή φαίνεται στο Γράφημα 74 και τα ποσοστά αναλυτικά στο Πίνακα 8.

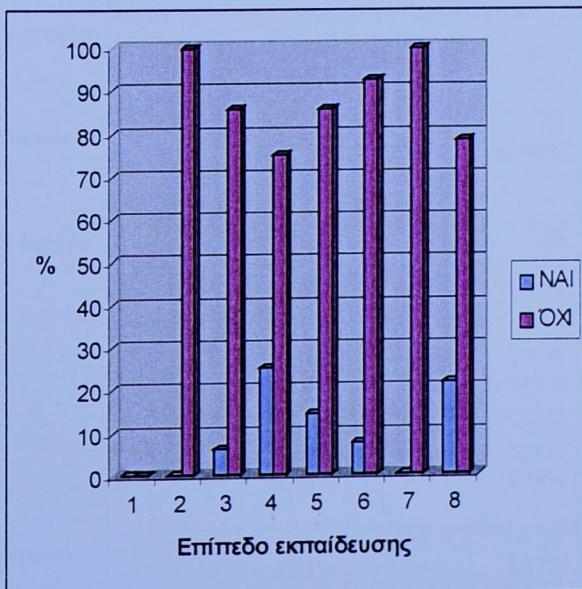
Γράφημα 74: Συσχέτιση εθνικότητας των μαθητών με το τι σκέφτονται να κάνουν μετά το Γυμνάσιο.
(όπου 1: Λύκειο, 2: Τεχνολογικό Ίδρυμα, 3: ΤΕΕ, 4: ΟΑΕΔ, 5: Οικογενειακή επιχείρηση,
6: Δουλειά, 7: Άλλο.)

Πίνακας 8: Πίνακας συχνοτήτων της εθνικότητας των μαθητών με το τι σκέφτονται να κάνουν μετά το Γυμνάσιο.

	Δύκειο	Τεχνολογικό Ίδρυμα	ΤΕΕ	ΟΑΕΔ	Οικογενειακή επιχείρηση	Δρυλειά	Άλλο	
Ελλ.	102 68,00% 75,55%	1 0,67% 0,8%	16 10,67% 12,8%	3 2,00% 2,4%	1 0,67% 0,8%	2 1,33% 1,6%	0 0,00% 0,00%	125 83,33%
	9 6,00% 52,94%	0 0,00% 0,00%	8 5,33% 47,05%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	17 11,33%
	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	4 2,67% 66,66%	2 1,33% 33,33%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	6 4,00%
Ρωσ.	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00%
	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00%
	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	2 1,33%
Αλβ.	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	4 2,67% 66,66%	2 1,33% 33,33%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00%
	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00%
	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	2 1,33%
Βουλ.	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00%
	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00%
	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	2 1,33%
Λ.Αμε	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	2 1,33% 100,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00%
	111 74,00%	1 0,6,7%	30 20,00%	5 3,33%	1 0,67%	2 1,33%	0 0,00%	150 100%

- ✓ Το επίπεδο εκπαίδευσης του πατέρα με το αν θα ενδιέφερε τον μαθητή να πάει στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.

Οι δύο αυτές μεταβλητές συσχετίζονται με $p\text{-value} = 0,0018 < 0,05$. Βρέθηκε ότι το επίπεδο εκπαίδευσης του πατέρα επηρεάζει την επιλογή του μαθητή στο να επιλέξει να πάει στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο. Μάλιστα η συσχέτιση αυτή είναι θετική αφού βρέθηκε ο συντελεστής Pearson = 0,3382. Αυτό σημαίνει ότι γενικά όσο αυξάνεται το επίπεδο εκπαίδευσης του πατέρα τόσο περισσότερα άτομα δεν θα επέλεγαν το Χαροκόπειο ΑΕΙ. Αναλυτικά τα αποτελέσματα αυτά παρουσιάζονται στο Γράφημα 75 και στο Πίνακα 9.

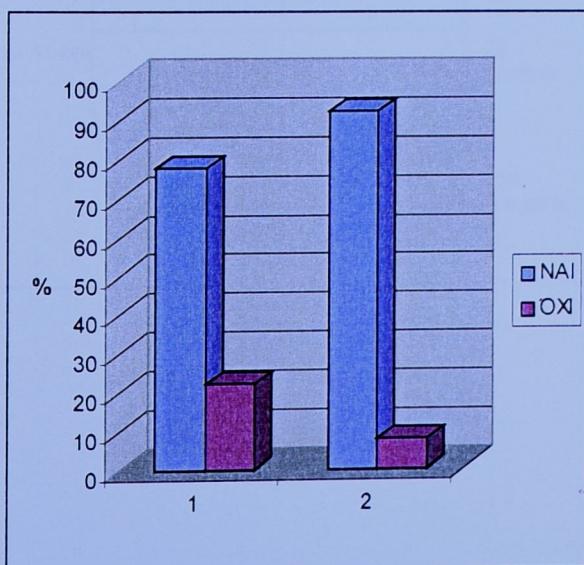
Γράφημα 75: Συσχέτιση του επιπέδου εκπαίδευσης του πατέρα με το αν ο μαθητής θα επέλεγε το Χαροκόπειο ΑΕΙ. (όπου 1: Καθόλου σχολείο, 2: Μερικές τάξεις, 3: Απολ. Δημοτικού, 4: Απολ. Γυμνασίου, 5: Απόλ. Λυκείου, 6: Τεχνικές Σχολές, 7: TEI, 8: AEI, 9: Μεταπτυχιακό.)

Πίνακας 9: Πίνακας συχνοτήτων του επιπέδου εκπαίδευσης του πατέρα με το αν θα ενδιέφερε τους μαθητές να πάνε στο Χαροκόπειο ΑΕΙ.

	Nαι	Όχι	
Καθόλου Σχολείο	0 0,00% 0,00%	0 0,00% 0,00%	0 0,00%
Μερικές Τάξεις	0 0,00% 0,00%	4 2,67% 100,00%	4 2,67% %
Απόλ. Δημοτικού	1 0,67% 6,25%	6 4,00% 85,71%	7 4,67% %
Απόλ. Γυμνασίου	4 2,67% 25,00%	12 8,00% 75,00%	16 10,67% %
Απόλ. Λυκείου	8 5,33% 14,29%	48 32,00%	56 37,33% %
Τεχνικές Σχολές	2 1,33 7,70%	24 16,00% 92,30%	26 17,33% %
TEI	0 0,00% 0,00%	3 2,00% 100,00%	3 2,00% %
ΑΕΙ	5 3,33% 21,74%	18 12,00% 78,26%	23 15,33% %
Μεταπτυχιακό	2 1,33% 13,33%	13 8,67% 86,67%	15 10,00% %
	22 14,67,00%	128 85,33%	150 100,00%

- ✓ Το αν οι μαθητές μετά το Γυμνάσιο θα συνεχίσουν στο Λύκειο με το αν γνωρίζουν τις ειδικότητες των ΤΕΕ.

Οι δύο αυτές μεταβλητές συσχετίζονται με $p\text{-value} = 0,0409 < 0,05$. Βρέθηκε ότι το αν οι μαθητές γνωρίζουν τις ειδικότητες των ΤΕΕ εξαρτάται από το αν μετά το Γυμνάσιο θα συνεχίσουν στο Λύκειο. Αναλυτικά τα αποτελέσματα αυτά παρουσιάζονται στο Γράφημα 76 και στο Πίνακα 10.

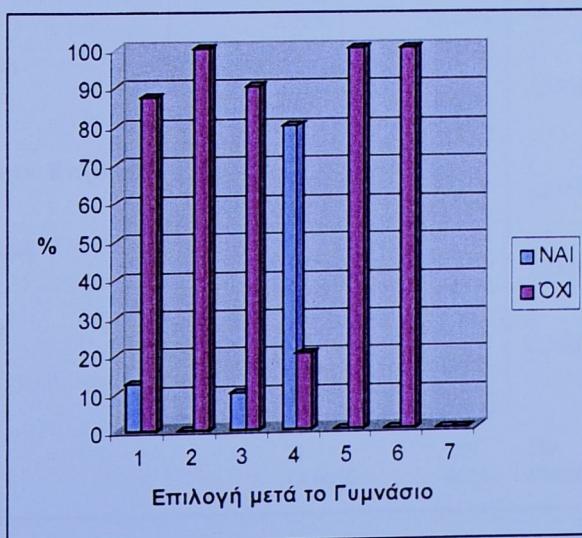
Γράφημα 76: Συσχέτιση του αν οι μαθητές θα πάνε Λύκειο μετά το Γυμνάσιο με τον αν ξέρουν τις ειδικότητες των ΤΕΕ. (όπου 1: Θα πάω Λύκειο μετά το Γυμνάσιο, 2: Δε θα πάω Λύκειο μετά το Γυμνάσιο)

Πίνακας 10: Πίνακας συχνοτήτων της επιλογής του μαθητή να πάει η όχι μετά το γυμνάσιο στο Λύκειο με το αν ξέρει τις ειδικότητες των ΤΕΕ.

	Ναι	Οχι	
Θα συνεχίσω στο Λύκειο	86 57,33% 77,78%	25 16,67% 22,22%	111 74,00%
Δε θα συνεχίσω στο Λύκειο	36 24,00% 92,3%	3 2,00% 7,7%	39 26,00%
	122 81,33%	28 18,67%	150 100,00%

- ✓ Τι θα κάνει ο μαθητής μετά το Γυμνάσιο με το αν γνωρίζει τις ειδικότητες του ΟΑΕΔ.

Οι δύο αυτές μεταβλητές συσχετίζονται με $p\text{-value} = 0,0017 < 0,05$. Βρέθηκε ότι το αν οι μαθητές γνωρίζουν τις ειδικότητες των σχολών μαθητείας του ΟΑΕΔ εξαρτάται από το τι θα κάνουν μετά το Γυμνάσιο. Αναλυτικά η συσχέτιση αυτή και τα ποσοστά παρουσιάζονται στο Γράφημα 77 και στο Πίνακα 11 αντίστοιχα.

Γράφημα 77: Συσχέτιση της επιλογής μετά το Γυμνάσιο με τη γνώση των ειδικοτήτων των σχολών μαθητείας του ΟΑΕΔ. (όπου 1: Λύκειο, 2: Τεχνολογικό Ιδρυμα, 3: ΤΕΕ, 4: ΟΑΕΔ, 5: Οικογενειακή επιχείρηση, 6: Δουλειά, 7: Άλλο)

Πίνακας 11: Πίνακας συχνοτήτων της επιλογής μετά το Γυμνάσιο και της γνώσης των ειδικοτήτων των σχολών μαθητείας του ΟΑΕΔ.

	Ναι		Όχι		111 74,00%
	Λύκειο	Τεχνολογικό Ίδρυμα	TEE	ΟΑΕΔ	
Λύκειο	14 9,33% 12,61%	97 64,67% 87,39	0 0,00% 0,00%	27 18,00% 90,00%	1 0,67%
Τεχνολογικό Ίδρυμα					30 20,00%
ΤΕΕ					5 3,33%
ΟΑΕΔ					1 0,67%
Οικογεν. Επιχείρηση					2 1,33%
Δουλειά					0 0,00%
Άλλο					
	21 14,00%	129 86%	150 100,00%		

3.5 Ανάλυση Αποτελεσμάτων

- Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων μαθητών, δηλαδή το 43,33%, είναι 16 ετών και ακολουθούν οι μαθητές 15 ετών με ποσοστό 42,67%. Παράλληλα, υπήρξαν και μαθητές, οι οποίοι ήταν 17 ετών μεγαλύτεροι, δηλαδή από ότι θα περίμεναν κανείς για μαθητές Γ Γυμνασίου, γεγονός που ίσως να μπορεί να ερμηνευτεί ότι αυτοί οι μαθητές έχουν μείνει σε κάποια τάξη ή έχασαν κάποια χρονιά, επειδή είναι άλλης εθνικότητας.
- Το 88,33% των μαθητών ήταν ελληνικής εθνικότητας, με αμέσως επόμενη τη Ρωσική εθνικότητα με 11,33% των μαθητών. Δηλαδή, σπας τάξεις των συγκεκριμένων σχολείων στη συγκεκριμένη περιοχή, πέραν των ελλήνων, είναι κυρίως Ρωσικής και έπειτα Αλβανικής εθνικότητας.
- Η πλειοψηφία, άλλα όχι αρκειά μεγάλο ποσοστό των μαθητών, δηλαδή το 55,33%, κατάγονται από την Λατίνα, ενώ το υπόλοιπο μοιράζονται σε επαρχία και εξωτερικό.
- Όπως ήταν σαμανενόμενο, το 94,67% των μαθητών της Γ τάξης στα Γυμνάσια της Καλλιθέας κατιούσαν στο Δήμο Καλλιθέας. Ωστόσο, αώ αυτούς που δεν μένουν στη Καλλιθέα, οι μεσοί, 50%, επέλεξαν να πάνε σε σχολείο του Λήμον Καλλιθέας γιατί μένουν σε κοντινή περιοχή, ενώ υπήρξε και ένα 25% που θεωρεί τα σχολεία της Καλλιθέας καλύτερα.
- Όλοι οι μαθητές έχουν κάνει μαθήματα Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και συγκεκριμένα στη Γ' τάξη. Η πλειοψηφία των μαθητών δήλωσε ότι στο μάθημα του ΣΕΠ έχουν ενημερωθεί γενικά για θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού.
- Εντύπωση ίσως να προκαλεί η γεγονός ότι ένα σημαντικό ποσοστό μαθητών, το 47,33%, παρόλο που πηγαίνουν σε σχολεία που βρίσκονται πολύ κοντά στο Χαροκόπειο Ίλιανεπιστήμιο, δεν το γνωρίζουν. Από τους 79 μαθητές που γνωρίζουν το συγκεκριμένο ΑΕΙ, η πλειοψηφία το γνωρίζουν επειδή μένουν στην περιοχή. Παράλληλα, ένα μικρό ποσοστό, το 10,12%, το γνωρίζουν ως μαθήματα ΣΕΠ.

- Ωστόσο, το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών που γνωρίζουν το Χαροκόπειο ΑΕΙ, δηλαδή το 79,74%, δεν ξέρουν τις ειδικότητές του. Μόνο 16 στους 150 μαθητές γνωρίζουν τις ειδικότητες. Η πλειοψηφία, 87,5%, πιστεύουν ότι μία από τις ειδικότητες είναι η Οικιακή Οικονομία, λίγοι είναι αυτοί που γνωρίζουν ότι εντάχθηκε και ο όρος Οικολογία και το τμήμα έγινε Οικιακή Οικονομίας και Οικολογίας. (12,5%) Παράλληλα ένα σημαντικό ποσοστό, 37,5% των μαθητών, γνωρίζει για το νέο τμήμα της Γεωγραφίας.

- Η πλειοψηφία των μαθητών, δηλαδή το 83% αυτών, δεν ξέρει τις δινατότητες απασχόλησης μετά την αποφοίτησης από το συγκεκριμένο ΑΕΙ, ενώ πολύ σημαντικό είναι το γεγονός ότι το 76% των μαθητών τους ενδιαφέρει να ενιμερωθεί στην περιουσία της Χαροκόπειας ΑΕΙ.

- Το 74% των ερωτηθέντων θα συνεχίσει τις σπουδές του στο Λύκειο. Το 86% από αυτούς που θα συνεχίσουν τις σπουδές τους στο Λύκειο, σκοπεύει να πάει σε κάποιο Ηανεπιστήμιο. Από αυτούς που ενδιαφέρονται να εισαχθούν σε κάποιο Ηανεπιστήμιο, το 77% δεν ισχύει να εισαχθεί στο Χαροκόπειο Ηανεπιστήμιο, ενώ μπάρχει και ένα 22% που ενδιαφέρεται. Η πλειοψηφία αυτών που δεν ενδιαφέρονται να εισαχθούν στο Χαροκόπειο Ηανεπιστήμιο, το αποδίδουν στο γεγονός ότι δεν τους ενδιαφέρουν οι ειδικότητές του συγκεκριμένου Ηανεπιστήμιου.

- Από αυτούς που δεν θα συνεχίσουν στο Λύκειο μετά το Γυμνάσιο, το 76% θα συνεχίσει στην ΤΕΕ.

- Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων(81,33%) γνωρίζουν τις ειδικότητές των ΤΕΕ. Το 60% από αυτούς, έχουν ενημερωθεί για τις ειδικότητες από το σχολείο, και παράλληλα σημαντικό ποσοστό 20% από φίλους. Επίσης, το 76% δήλωσε ότι υπάρχει ΤΕΕ στη περιοχή τους, δηλαδή τη Καλλιθέα, ενώ το 23% απάντησε ότι δεν γνωρίζει.

- Το 86% των μαθητών δεν ξέρει τις ειδικότητες των οχυλών μαθητείας τους ΟΑΕΔ. Το 14% των μαθητών τις ξέρουν, ενώ από αυτούς το 43% ενημερώθηκε σχετικά από το σχολείο. Το ο 76% δεν γνωρίζει αν υπάρχει σχολή μαθητείας του ΟΑΕΔ στην περιοχή τους.

- Το 80,97% έχουν παντρεμένους γονείς. Το 87% των μαθητών έχει και άλλα αδέρφια, ενώ η πλειοψηφία αυτών(71%) έχουν έναν αδερφό/ μια αδερφή. Προφανώς, προέκυψε ότι η πλειοψηφία των μαθητών μένουν με γονείς και αδέρφια. Υπάρχει και ήταν 6% και 2,67% που δήλωσαν ότι μαζί με την οικογένειά τους μένουν και ο παππούς ή γιαγιά, αντίστοιχα.
- Για το επίπεδο εκπαίδευσης του πατέρα και της μητέρας η πλειοψηφία των μαθητών, με ποσοστά 37,33% για το πατέρα και 42,67% για τη μητέρα, μας είπαν ότι έχουν μάχοι και Απολυτήριο Λιγκέιον. Το 33,33% έχουν πατέρα Δημόσιο Υπάλληλο. Όσων αφορά, τη μητέρα το 36% είπαν ότι η μητέρα τους έχει σαν απασχόληση τα Οικιακά.
- Το 56% των έρωτιμένων μαθητών, πιστεύει ότι η οικονομική κατάστασή της οικογένειάς του είναι άνετη, με αμέσως επόμενο ποσοστό 29% ότι είναι μέτρια. Το 75%, έχουν ιδιώκτητη κατοικία και οι περισσότεροι με δύο υπνοδωμάτια. Επίσης, το 93% των μαθητών έχουν χαρτζιλίκια από τους γονείς τους.
- Άλλο τιγν έρευνα, ειδικής, προέκυψε ότι το ειδικότερο εκπαιδευτής του πατέρα και της μητέρας επηρεάζουν τη επιλογή των μαθητή για το αν θα συνεχίσουν τις σπουδές τους στο Λύκειο, πιο συγκεκριμένα οι συσχετίσεις αυτές είναι αρνητικές. Ενδεικτικά παρατηρούμε, ότι το 100% έσων ο πατέρας έχει μεταπτυχιακό τίτλο ουσιαστικά θα ουσιεχώσουν στο Λύκειο, ενώ ουγχρόνως το 75% αυτών πών σ πατέρας τους έχει πάει σε μερικές τάξεις του σχολείου δι. θα συνεχίσουν σε Λύκειο.
- Ήταν απαραίθητη ακόμη, ότι το επίπεδο εκπαίδευσης του πατέρα σχετίζεται με το αν ο μαθητής σκοπεύει να πάει σε κάποιο Πανεπιστήμιο. Ήτο συγκεκριμένα, το 93,33% των μαθητών με πατέρα με μεταπτυχιακά το ενδιαφέρει να μπει σε κάπωι Πανεπιστήμιο. Λξιοσημείωτο, δημοσ., είναι ότι από τους μαθητές με πατέρα που έγινε πάει σε μερικές τάξεις του σχολείο, μόνο το 10% δεν τους ενδιαφέρει να μπουν σε κάποιο Πανεπιστήμιο. Ίσως, αντό να έχει σχέση και με το ότι οι γονείς θέλουν μια καλύτερη τύχη για τα παιδιά τους και έχουν αναγνωρίσει την αξία του να έχει το παιδί τους κάποιο πτυχίο.
- Η οικονομική κατάσταση της οικογένειας, επηρεάζει το αν οι μαθητές θα συνεχίσουν στο Λύκειο και το αν τους ενδιαφέρει να εισαχθούν σε κάποιο Πανεπιστήμιο. Στη λερόνταση πών αν ο μαθητής θα ουσιεχώσει στο Λύκειο, δύο

χειρότερη είναι η οικονομική κατάσταση της οικογένειας τόσο περισσότεροι μαθητές θα πάνε Λύκειο. Κάπι τέτοιο, ίσως να εξηγείται από το ότι οι μαθητές θέλουν αργότερα στη ζωή τους να βρίσκονται σε καλύτερη οικονομική κατάσταση από τους γοναίς τους, και αυτό ίσως να επιταγχθεί καλύτερα αν συνεχίσουν το σχολείο. Συγκεκριμένα, το 100% όσων είπαν ότι η οικονομική τους κατάσταση είναι κάτω του μετρίου θα συνεχίσουν μετά το Γυμνάσιο στο Λύκειο. Από την άλλη, τα πράγματα δεν είναι ιδιαίτερα ύσταν πρόκειται για το αν οκουμένουν να πάνε οι μαθητές σε κάποιο Πανεπιστήμιο. Το 75% όσων έχουν άνετη οικονομική κατάσταση, σκοπεύει να εισαχθεί σε Πανεπιστήμιο. Στη περίπτωση που η οικονομική κατάσταση είναι κάτω του μετρίου τα ποσοστά είναι μισά μισά.

- Συσχέτιση υπάρχει και μεταξύ του αριθμού των παιδιών της οικογένειας και με το αν θα πάνε Λύκειο μετά το Γυμνάσιο οι μαθητές. Το 100% όσων έχουν 4 και άνω αδέρφια θα πανε στο Λύκειο.

- Το πιο θα κάνει ο μαθητής μετά το γυμνάσιο βρέθηκε ότι εξαρτάται από την ηλικία του. Το 100% όσων είναι 13 θα λάβει Λύκειο, ενώ το 100% όσων είναι 17 θα λάβει TEE. Η εξήγηση μπορεί να είναι ότι οι μικροί μαθητές έχουν το χρόνο μπροστά τους για να σπουδάσουν, ενώ οι μεγαλύτεροι ενδιαφέρονται για μια πιο γρήγορη επαγγελματική αποκατάσταση που τους προσφέρει η φοίτηση σε TEE.

- Και η εθνικότητα μπορεί να είναι μιαν αιτιολογία των μαθητών για μειά το Γυμνάσιο. Το 100% των εθνικότητος Λατινικής Λμερικής θα πάνε σε TEE, το 60% Λλβανικής εθνικότητας θα πάσι TEE, το 43,05% των Ρωσικής εθνικότητας θα πάσι TEE, ενώ από τους Ελληνικής εθνικότητας μαθητές μόνο το 13% περίπου θα πάσι TEE. Η εξήγηση μπορεί να είναι ίδια με αυτή στο παραπάνω συμπέρασμα, δηλαδή ότι η φοίτηση σε ΤΕΕ δίνει δυνατότητα πιο γρήγορης επαγγελματικής αποκατάστασης που κάπι τέτοιο το επιζητούν άλλοις εθνικότητας μαθητές.

- Έκπληξη προκάλεσε το γεγονός ότι η συσχέτιση του επιπέδου εκπαίδευσης του παιδιού με το αν ενδιαφέρει τους μαθητή να λάβει στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο είναι θετική. Ληλαδή, όποιο ποζάνεται το επίπεδο εκπαίδευσης του πατέρα αυξάνεται και το ποσοστό των μαθητών που δεν τους ενδιαφέρει να εισαχθούν στο συγκεκριμένο Πανεπιστήμιο. Το 78,26% αυτών που ο πατέρας έχει τελειώσει

κάποιο Πανεπιστήμιο και το 86,67% όσων ο πατέρας έχει κάνει μεταπτυχιακό δεν ενδιαφέρονται να εισαχθούν στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.

- Το 11% κάνουν οι μαθητές μετά το Γυμνάσιο συσχετίζεται με το αν ζέρουν τις ειδικότητες των ΤΕΕ. Το 92,3% όσων δε θα πάντα Λύκειο ξέρουν τις ειδικότητες των ΤΕΕ, κάτι βέβαια που είναι λογικό, αφού ίσως ακολουθήσουν μια από τις ειδικότητες αυτές.
- Το 80% των μαθητών που θα πάντα σε οχυρή μαθητείας του ΟΑΕΔ μετά το Γυμνάσιο, γνωρίζουν τις ειδικότητες σχολών αυτών, κάτι αναμενόμενο, ενώ το 90% όσων θα πάντα ΤΕΕ δεν γνωρίζουν τις ειδικότητες του ΟΑΕΔ, αφού δεν έχουν σκοπό να τις ακολουθήσουν άλλωστε.

Το πρόσφατο των θεμάτων μαθητών στην έρευνα είναι το εξής: το δείγμα ήταν κυρίως μαθητές 16 ετών (43,33%), ελληνικής εθνικότητας (88,33%), οι οποίοι κατάγονται από την Αθήνα (55,33%) και κατοικούν στη Καλλιθέα (94,67%). Οι γονείς τους είναι παντρεμένοι (80,97%), και έχουν και όλα αδέρφια (87%) και κυρίως έναν αδερφό/ μία αδερφή (71%). Το επίμαδο εκπαιδευτικός των γονιών είναι κυρίως Λπολυτέριο Λυκείο (37,33% για το πατέρα και 42,67% για τη μητέρα). Οι πατεράδες των μαθητών κυρίως είναι Δημόσιοι Υπάλληλοι (33,33%) και οι μητέρες ασχολούνται με τα Οικιακά (36%). Η οικονομική κατάσταση της οικογένειας σύμφωνα με τους μαθητές είναι κυρίως άνετη (56%) και η οικογένεια έχει ιδιόκτητη κατοικία (75%).

Ανακεφαλαίωντας τα παραπάνω μπορούμε να βγάλουμε κάποια γενικά συμπεράσματα. Σύμφωνα, λοιπόν, με τη έρευνα ένα σημαντικό ποσοστό των μαθητών των Γυμνασίων της Καλλιθέας δεν γνωρίζουν το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, παρ' όλο που βρίσκεται στην περιοχή όπου οι περιοιστέροι κατοικούν. Πολύ λίγοι είναι και οι μαθητές που γνωρίζουν τις ειδικότητες του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου και τις δυνατότητες απασχόλησης μετά από αυτό. Ωστόσο, η πλειοψηφία ενδιαφέρετε να ενημερωθεί παραπάνω για αυτά τα θέματα. Παράλληλα, από την έρευνα προέκυψε ότι οι υπαγγελματικές υπιλόγγες των μαθητών και ουγκεκριμένα το πώς θα υποδεχθούν τις σπουδές τους μετά το Γυμνάσιο, εξαρτώνται από την κοινωνική και οικονομική κατάσταση της οικογένειάς τους.

4^ο Κεφάλαιο: Συμπεράσματα- Προτάσεις

4.1 Συμπεράσματα

Το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας μας είναι έτσι δομημένο και οργανωμένο, ώστε να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των μαθητών για μάθηση και οδηγεί στην επίτευξη του γενικότερου σκοπού της εκπαίδευσης. Σκοπός της εκπαίδευσης είναι η ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων στους μαθητές με σκοπό την επαγγελματική κατάρτιση και κοινωνική καταξίωση των μαθητών. Ειδικότερος σκοπός της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι η επίτευξη του γενικότερου σκοπού της εκπαίδευσης και η παροχή γνώσεων ανάλογες με τις ικανότητες των μαθητών αυτής της ηλικίας.

Το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, από το 1990 που έγινε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Τδρυμα, έχει αναπτύξει σημαντική επιστημονική δράση στους τομείς της οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας, της Διαιτολογίας και της Γεωγραφίας και αναπτύσσεται συνεχώς με νέα μεταπτυχιακά τμήματα και ερευνητικές δραστηριότητες.

Ο Δήμος Καλλιθέας τα τελευταία χρόνια έχει αναπτυχθεί σημαντικά. Αποτελεί το δεύτερο υπερτοπικό εμπορικό κέντρο της Αθήνας, λειτουργούν σε αυτόν δύο Πανεπιστήμια, το Χαροκόπειο και το Πάντειο, συγκεντρώνονται σ' αυτόν ένα πλήθος φορέων- επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών και συνεπώς συγκεντρώνει όλα τα χαρακτηριστικά μιας μεγαλούπολης.

Οι επιλογές των μαθητών επηρεάζονται σημαντικά από την καθοδήγηση του σχολείου. Η επιρροή αυτή είναι πολύ σπουδαία όταν πρόκειται για θέματα που θέλουν ουσιαστική και ειδική ενημέρωση και πληροφόρηση όπως τα θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού. Κύριο μέσο ενημέρωσης των μαθητών Γυμνασίου για θέματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι το μάθημα του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΣΕΠ).

Το Υπουργείο παιδείας, έχοντας αναγνωρίσει την ανάγκη για ενημέρωση επαγγελματικής κατάρτισης στους μαθητές, σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο έχει αναπτύξει διάφορες δραστηριότητες για το σκοπό αυτό όπως: έκδοση ειδικών βιβλίων τόσο για τους μαθητές όσο και για τους γονείς τους, ίδρυση Γραφείου Επαγγελματικού Προσανατολισμού, ενημερωτικές ηλεκτρονικές σελίδες κ.α.

Παρά την προσπάθεια των υπευθύνων φορέων, η ενημέρωση των μαθητών για θέματα Επαγγελματικού Προσανατολισμού είναι ελλιπής λόγο κυρίως της προβληματικής λειτουργίας του προγράμματος Επαγγελματικού Προσανατολισμού στα σχολεία της περιφέρειας αλλά και της Αθήνας.

Μιόλιγύ σημαντική είναι η συμβολή της οικογένειας στη διαμόρφωση των επαγγελματικών επιλογών των μαθητών. Ο νέος από την οικογένειά του αντλεί πρότυπα και τρύπους ουμαριφόρας, αναπτύσσει ουγκεκριμένη ανιδιοτητή και γνώμη για διάφορα επαγγέλματα καθώς και πληροφορίες από την επαγγελματική εμπειρία των γονέων.

Τα συμπεράσματα της Έμπειρης Έρευνας μπορούν να συγκεντρωθούν, να κωδικοποιηθούν και να παρουσιαστούν ως εξής: είναι τα εξής:

- Όλοι οι μαθητές έχουν κάνει μαθήματα Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και συγκεκριμένα στη Γ' Γυμνασίου.
- Εντύπωση ίσως να προκαλεί το γεγονός ότι ένα σημαντικό ποσοστό μαθητών, το 47,33%, παρόλο που πηγαίνουν σε σχολεία που βρίσκονται πολύ κοντά στο Χαροκόπειο Πάνεπικο Τμήμα, δεν ιδεύουν γνωρίζουν.
- Ωστόσο, το μεγαλύτερο ποσοστό από τόν που γνωρίζουν το Χαροκόπειο Ηλεκτριστήμιο, δηλαδή το 79,74%, δεν ξέρουν τις ειδικότητές του. Η πλειοψηφία (87,5%) πιστεύουν ότι μια από τις ειδικότητες είναι η Οικιακή Οικονομία, ενώ λιγότεροι είναι αυτοί που γνωρίζουν για ότι οι ιμίμα έχει μετανομαστεί σε Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας και για το Τμήμα Γεωγραφίας που άλλωστε είναι κατινούργιο. Η πλειοψηφία των μαθητών (83%) δεν ξέρει τις δυνατότητες απασχόλησης μετά την αποφοίτησης από το συγκεκριμένο Ηλεκτριστήμιο, ενώ ένα πλούτιο οικονομικού πωσού (76%) ιώνει ενδιαφέρει να ενιμερωθεί σε περιοδικά, κάτι που δείχνει την δύναμη των μαθητών για ενημέρωση.
- Από τους μαθητές που ενδιαφέρονται να εισαχθούν σε κάποιο Ηλεκτριστήμιο, το 77% δεν τους ενδιαφέρει το Χαροκόπειο Ηλεκτριστήμιο, κυρίως γιατί δεν τους ενδιαφέρουν οι ειδικότητες που ουγκεκριμένου Πάνεπικο Τμήμα.
- Η πλειοψηφία των μαθητών (81,33%) γνωρίζουν τις ειδικότητες των ΤΕΕ ενώ όσον αφορά τις ειδικότητες του ΟΑΕΔ το 86% δεν τις γνωρίζουν.
- Από την έρευνα επίσης προέκυψε ότι το επίπεδο εκπαίδευσης των πατέρων και της μητέρας επηρεάζουν σημαντικά την επιλογή των μαθητών για το αν θα ουνεχίωσουν τις

σπουδές τους στο Λύκειο (αρνητική συσχέτιση), για αν τους ενδιαφέρει να εισαχθούν σε κάποιο Πανεπιστήμιο. Επίσης οι επιλογές τους και η στάση τους ανέναντι στο να θα κάνουν στο μέλλον στη ζωή των εξαρτώνται και από την οικονομική κατάσταση της οικογένειας και από την ‘ύπαρχη άλλων παιδιών στο σπίτι.

4.2 Προτάσεις

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω αποτελέσματα είναι σαφές ότι μπορούν να διατυπωθούν κάποιες προτάσεις όσον αφορά την παραπάνω ενημέρωση των μαθητών για το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο και για τη βιολισμού και ανάπτυξη νέων οχέων και μορφών συνεργασίας των πανεπιστημίου με τους φορείς του Λήμον Καλλιθέας. Οι προτάσεις αυτές είναι οι εξής:

- Ενημέρωση των συνόλου των μαθητών της Καλλιθέας για το επιστημονικό έργο του Χαροκόπειου ΛΕΙ. Κάπι ιεισιό βέβαια πρέπει να γίνεται με τη συνεργάσια των διευθύνσεων των σχολείων και των καθηγητών. Επισκέψεις των μαθητών στο χώρο του Πανεπιστημίου, επισκέψεις ανθρώπων του Πανεπιστημίου στα σχολεία και ενημέρωση των μαθητών, υλική και επιστημονική ενίσχυση και βοήθεια των οχύρων είναι μερικού αιώνας των φρύνων που μπορούν να επιτελέσθουν αύρια είπαμε παραπάνω.
- Ουσιαστική και επιστημονική ενημέρωση από την πλευρά των σχολείου για θέματα Επαγγελματικού Προσανατολισμού, το οποίο είναι ο σημαντικότερος ίων φύρεώς μέσω του οποίου οι μαθητές κοινωνικούτερα και διαμόρφωσουν στάσεις και συμπεριφορές. Σινεπάρης η συμβολή του στη διαμόρφωση των επαγγελματικών επιλογών των νέων είναι πολύ σημαντική και γι αυτό το λόγο πρέπει να γίνεται με ουσιαστική, έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση στα θέματα επαγγελματικής κατάρτισης.
- Ενημέρωση και συμβούλευτική βοήθεια στους γονείς για να μπορούν να ενημερώνουν και οι ίδιοι σωστά τα παιδιά τους. οι γονείς πολλές φορές, λόγο της μη σωστής και έγκαιρης πληροφόρησής τους σε θέματα που αφορούν την αγορά εργασίας, αισιοδούλωνατολίζουν τα παιδιά των οποίων πρόκειται αυτά να επιλέξουν

το δικό τους δρόμο προς την επαγγελματική αποκατάσταση. Για το λόγο αυτό η στήριξή τους απέ τενς φορείς επαγγελματικού προσανατολισμού κρίνεται αναγκαία και αλαφαίτημι. Παράλληλα, οφείλουν να προσκαθιστούν να αφήσουν τα παιδιά τους να κάνονταν ελεύθερα τις επιλογές τους για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία και να τους βιοηθούν συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της κριτικής τους ικανότητας, στην ανάδειξη των δεξιωτήτων τους και στην υποστήριξη των ευαλογών τους.

- Ενημέρωση και πληροφόρηση των φοιτητών του Χαροκοπείου για τους τρόπους και τις μορφές συνεργασίας του Πανεπιστημίου ούτως ώστε να βοηθήσουν και αυτοί από τη πλευρά τους με όποιο τρόπο μπορούν.
- Παράλλια, ο επαγγελματικός πρόσανατολισμός στη χώρα μας είναι άμεσα αναγκαίο να αναβαθμιστεί στα μέτρα των σύγχρονων αντιλήψεων που επικρατούν στις ευρωπαϊκές χώρες.
- Σημαντικό επίσης είναι να ανξηθούν οι δημόσιες δαπάνες όσον αφορά την επαγγελματική και τεχνική παιδεία καθώς και να δημιουργηθούν κίνητρα για την ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης από επιχειρήσεις.

Η τεχνολογία σήμερα κινείται με πρωτοφανή ρυθμό, έτσι που πολλά επαγγέλματα, εκπαιδευτικές κατευθύνσεις και ειδικότητες να αλλοιώνονται, να μετεξελίσσονται ή να υποκαθίστανται. Για το λόγο αυτό, ένα μέρος της εκπαίδευσης ενδείκνυται να παρέχει γνώσεις γενικής παιδείας και το υπόλουτο να αποτελεί ευέλικτη μορφή εκπαίδευσης ή κατάρτισης σε κατευθύνσεις που προσαρμόζονται στις ραγδαίες εξελίξεις της ιεραρχίας. Έτσι η αρχή «η παιδεία για την παιδεία» ή «εκπαίδευση για όλους» συνδιαίζεται και με τις ανάγκες και τις προοπτικές της αγοράς εργασίας. Το εκπαιδευτικό μας σύστημα χρειάζεται να αναπροσαρμοστεί ώστε να παρέχονται οι αναγκαίες γνώσεις, αλλά και να υπάρχουν οι δυνατότητες εξειδίκευσης σε ειδικότητες ανάλογα με την πορεία της ζήτησης. Θα παρέχονται διηλαδή η δυνατότητα να είναι κάποιος απαγορευτικός, να μπορεί να βρίσκεται διοικητική ή να διατηρηθεί τη θέση του γιατί οι γνώσεις του και η εξειδίκευσή του ζητούνται στην αγορά εργασίας.

Ο συνδυασμός όλων των παραπάνω, θα βοηθήσει σημαντικά και στην αντιμετώπιση της ανεργίας, του υπερκροβεσμού σε ορισμένες ειδικότητες καθώς και στην αντίρρια ποσοτή του φαινομένου ως αποτυχημένων επαγγέλματικών επιλογών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ανδρονόπουλος, Β. , Μαθιουδάκης, Μ. (1991), *To Ελληνικό Κράτος*. Αθήνα:
Μαθιουδάκι- Ανδρονόπουλος,
- Αποστολόπουλος, Κ. (1996). *Μαθήματα Κοινωνιολογίας της Οικογένειας*, Αθήνα:
Χαροκοπείου Πανεπιστημίου.
- Γεωργιτσογιάννη, Ε. (2000). *Παναγής Χαροκόπος: Η ζωή και το έργο του*. Αθήνα: Νέα
Σύνορα.
- Γκιζελή, Β. (1993). *Απλά Μαθήματα Κοινωνιολογίας*. Αθήνα: ΟΕΔΒ.
- Δημητρόπουλος, Ε. (1998). *Συμβουλευτική Σταδιοδρομία*. Αθήνα: Γρηγόρης
- Κασιμάτη, Κ. (1998). *Έρευνα για τα κοινωνικά χαρακτηριστικά της απασχόλησης*, Αθήνα:
Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών.
- Κασσωτάκης, Μ. (1999). *Η πληροφόρηση για τις σπουδές και τα επαγγέλματα*. Αθήνα:
Γρηγόρης.
- Κατσανέβας, Θ. (1998). *Επαγγέλματα του Μέλλοντος*. Αθήνα: Παπαζήσης
- Κολύβα, Β., Κουσταύτη, Μ. (1997). *Μελέτη εφαρμογής για τη δημιουργία Εθνικού Κέντρου
Επαγγελματικού Προσανατολισμού*. Αθήνα: Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας.
- Κυριακούσης, Α. (1998). *Στατιστικές Μέθοδοι*. Αθήνα.
- Κυρίτση, Α., Αντωνόπουλος, Θ. (2000). *Η αγορά εργασίας στη σύγχρονη ελληνική
πραγματικότητα*. Αθήνα: Πτυχιακή Μελέτη, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.
- Μυλωνάς, Θ.,(1998). *Κοινωνιολογία της Ελληνικής Εκπαίδευσης- Συμβολές*, Αθήνα:
Gutenberg.
- Παγκάκης, Γρ. (1993). *Νεοελληνική Εκπαιδευτική πολιτική*, Αθήνα-Κομοτηνή: A.N.
Σάκκουλα.
- Πετρόπουλος, Β. (2000). Εκλογή επαγγέλματος και οικογενειακό περιβάλλον.
Εκπαιδευτική Ρότα, 7, Ιούνιος, 9-22.
- Σαϊτη, Α. (2000). *Εκπαίδευση και Οικονομική Ανάπτυξη*, Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Σαϊτης, Χ. (1991). *Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης*, Αθήνα :Θεωρία και Πράξη.
- Σκούντζος, Θ.(1997). *Οικονομική Ανάπτυξη: Θεωρία -Πρακτική*, Αθήνα: Σταμούλης.
- Σύλλογος Ελλήνων Κοινωνιολόγων (2000). Ο ρόλος των γονέων στην επιλογή σπουδών
και επαγγέλματος, *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, 112, Μάιος-Ιούνιος, 138-140.

- Τμήμα Πληροφορικής Δήμου Καλλιθέας. (2002 α). www.dhmos-kallitheas.gr, Νοέμβριος.
- Τμήμα Πληροφορικής ΟΕΕΚ. (2002 β). www.oek.gr, Μάιος.
- ΥΠΕΠΘ (1998). *Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός*, Γ' Τάξη Γυμνασίου, Τετράδιο Μαθητή. Αθήνα: ΟΕΔΒ.
- ΥΠΕΠΘ (2000), *Ετοιμάζομαι για τη ζωή*, Γ' Τάξη Γυμνασίου, Βιβλίο Καθηγητή, Αθήνα: ΟΕΔΒ.
- ΥΠΕΠΘ (2000). *Ετοιμάζομαι για τη ζωή, Γ' Τάξη Γυμνασίου*. Αθήνα: ΟΕΔΒ.
- ΥΠΕΠΘ (2000), *Σπουδές μετά το Γυμνάσιο*. Αθήνα: ΟΕΔΒ.
- ΥΠΕΠΘ (2000), *Σπουδές μετά το Λύκειο*. Αθήνα: ΟΕΔΒ
- ΥΠΕΠΘ, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.(2000). *Γονείς: Όταν τα πράγματα...δεν πάνε καλά!*, Αθήνα
- Φαναριώτη, Π., (1999), *Δημόσια Διοίκηση Αποκέντρωση και Αυτοδιοίκηση*, Εκδόσεις Σταμούλης, Αθήνα.
- Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, (1998), *Οδηγός Σπουδών*, Αθήνα.
- Χουρδάκη, Μ., (1992), *Οικογενειακή Ψυχολογία*, Εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Φροντίζετε μερικές υγιεινές πράξεις. Περισσότερες γενικές συνηθειώσεις
αποτελούνται από τις εξής:

1. Φρέσια

■ Σάντουιτς   ■ Τσιπέλκια

2. Ήλικες συστατικά

■ Καρδικά συστατικά   ■ Καραμέλα

■ Καραμέλα   ■ Καρδικά συστατικά

■ Καρδικά συστατικά   ■ Καραμέλα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Στην παραπόμπη της Επιτροπής Εργασίας της Βουλής για την αναθεώρηση της νομοθεσίας για την προστασία των δικαιωμάτων των ανθρώπων στην αγορά εργασίας, η Επιτροπή έκανε σημαντικές συμβιβάσεις με την Κοινοβούλιο.

1. Η Επιτροπή έκανε σημαντικές συμβιβάσεις με την Κοινοβούλιο.

■ Αλλιώς

2. Η Επιτροπή αναθεώρησε την πράξη από την οποία προέρχεται το δικαίωμα των ανθρώπων στην αγορά εργασίας την οποία την έδωσε το Κοινοβούλιο.

3. Η Επιτροπή έκανε σημαντικές συμβιβάσεις με την Κοινοβούλιο.

■ Αλλιώς

4. Η Επιτροπή αναθεώρησε την πράξη από την οποία προέρχεται το δικαίωμα των ανθρώπων στην αγορά εργασίας την οποία την έδωσε το Κοινοβούλιο.

■ Αλλιώς

5. Η Επιτροπή αναθεώρησε την πράξη από την οποία προέρχεται το δικαίωμα των ανθρώπων στην αγορά εργασίας την οποία την έδωσε το Κοινοβούλιο.

■ Αλλιώς

6. Η Επιτροπή αναθεώρησε την πράξη από την οποία προέρχεται το δικαίωμα των ανθρώπων στην αγορά εργασίας την οποία την έδωσε το Κοινοβούλιο.

■ Αλλιώς

7. Η Επιτροπή αναθεώρησε την πράξη από την οποία προέρχεται το δικαίωμα των ανθρώπων στην αγορά εργασίας την οποία την έδωσε το Κοινοβούλιο.

■ Αλλιώς

8. Η Επιτροπή αναθεώρησε την πράξη από την οποία προέρχεται το δικαίωμα των ανθρώπων στην αγορά εργασίας την οποία την έδωσε το Κοινοβούλιο.

■ Αλλιώς

9. Η Επιτροπή αναθεώρησε την πράξη από την οποία προέρχεται το δικαίωμα των ανθρώπων στην αγορά εργασίας την οποία την έδωσε το Κοινοβούλιο.

■ Αλλιώς

10. Η Επιτροπή αναθεώρησε την πράξη από την οποία προέρχεται το δικαίωμα των ανθρώπων στην αγορά εργασίας την οποία την έδωσε το Κοινοβούλιο.

■ Αλλιώς

11. Η Επιτροπή αναθεώρησε την πράξη από την οποία προέρχεται το δικαίωμα των ανθρώπων στην αγορά εργασίας την οποία την έδωσε το Κοινοβούλιο.

■ Αλλιώς

12. Η Επιτροπή αναθεώρησε την πράξη από την οποία προέρχεται το δικαίωμα των ανθρώπων στην αγορά εργασίας την οποία την έδωσε το Κοινοβούλιο.

■ Αλλιώς

13. Η Επιτροπή αναθεώρησε την πράξη από την οποία προέρχεται το δικαίωμα των ανθρώπων στην αγορά εργασίας την οποία την έδωσε το Κοινοβούλιο.

■ Αλλιώς

14. Η Επιτροπή αναθεώρησε την πράξη από την οποία προέρχεται το δικαίωμα των ανθρώπων στην αγορά εργασίας την οποία την έδωσε το Κοινοβούλιο.

■ Αλλιώς

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

(Σημειώνεται μόνο με ένα X κάθε φορά. Περισσότερα μόνο όπου αναφέρεται)
ΑΤΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Φύλο

Άνδρας   Γυναίκα

2 Ηλικία (έτη)

.....

3 Υπηκοότητα.....

4 Εθνικότητα.....

5 Τόπος καταγωγής.....

6 Σχολείο..... Τάξη.....

7 Τόπος κατοικίας

Δήμος Καλλιθέας   Άλλο.....

8. Αν στη προηγούμενη ερώτηση απάντησες «άλλο» γιατί επέλεξες να πας σε κάποιο σχολείο του Δήμου Καλλιθέας;

α) Μένω στη Καλλιθέα

β) Μένω σε κοντινή περιοχή

γ) Θεωρώ ότι είναι καλύτερα τα σχολεία της Καλλιθέας

δ) Άλλο.....

9. Έχεις παρακολουθήσει μαθήματα ΣΕΠ(Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού);

NAI   OXI

Εάν ναι, σε ποια τάξη;.....

10. Εάν στην ερώτηση Νο9 απάντησες «ΝΑΙ», για ποιες σχολές έχεις ενημερωθεί στο μάθημα ΣΕΠ; (Μπορείτε να επιλέξετε και περισσότερες από μια απαντήσεις αν θεωρείτε ότι χρειάζεται)

- a) Οικονομικές Σχολές   δ) Φιλοσοφικές Σχολές
β) Στρατιωτικές σχολές   ε) Ιατρικές Σχολές
γ) Πολυτεχνικές Σχολές   στ) Άλλο.....

11. Γνωρίζεις το Χαροκόπειο ΑΕΙ;

- NAI   OXI

- Αν ναι από πού;   a) Από το ΣΕΠ
β) Μένω στη περιοχή
γ) Από συγγενής και φίλους
δ) Άλλο.....

12. Εάν ΝΑΙ, γνωρίζεις ποιες ειδικότητες έχει;

- NAI   OXI

Εάν ναι, ποιες; (Μπορείτε να επιλέξετε και περισσότερες από μια απαντήσεις αν θεωρείται ότι χρειάζεται)

- a) Οικολογία
β) Παιδαγωγικά
γ) Οικονομικά
δ) Οικιακή Οικονομία
ε) Διαιτολογία
στ) Οικιακή Οικονομία και Οικολογία
ζ) Γεωγραφία
η) Πολιτικές Επιστήμες

13. Γνωρίζεις τις δυνατότητες απασχόλησης που έχει κάποιος μετά την αποφοίτηση από το συγκεκριμένο AEI;

NAI   OXI

14 Θα σε ενδιέφερε να ενημερωθείς (περισσότερο) για τα παραπάνω;

NAI   OXI

15 Μετά το Γυμνάσιο σκοπεύεις να συνεχίσεις στο Λύκειο;

NAI   OXI

16 Αν ναι, σκοπεύεις να πας σε κάποιο Πανεπιστήμιο;

NAI   OXI

17 Αν ναι, θα σε ενδιέφερε να ακολουθήσεις κάποια από τις ειδικότητες του Χαροκόπειου AEI;

NAI   OXI

- Αν όχι γιατί;   Δεν με ενδιαφέρουν οι ειδικότητες
Δεν ανήκει στην κατεύθυνση που θα πάω
Δεν έχω ακούσει καλά σχόλια γι αυτό το AEI
Άλλο.....

18 Αν στην ερώτηση No15 απάντησες όχι, σκέφτεσαι να

- α) συνεχίσεις σε Τεχ/κό Εκπαιδευτικό Τδρυμα
β) συνεχίσεις σε TEE
γ) συνεχίσεις σε κάποια σχολή μαθητείας του ΟΑΕΔ
δ) ασχοληθείς με την οικογενειακή επιχείρηση
ε) ψάξεις για δουλεία
στ) Άλλο.....

19 Αν πας σε κάποιο TEE που ειδικότητα σκέφτεσαι να ακολουθήσεις;

.....

20 Έχεις ενημερωθεί για τις ειδικότητες των ΤΕΕ;

NAI   OXI

Εάν ναι, από ποιον; α) Σχολείο

β) Γονείς

γ) Φίλους

δ) Άλλο.....

21 Υπάρχει ΤΕΕ στην περιοχή σου;

NAI   OXI   ΔΕΝ ΞΕΡΩ

22 Αν σκέφτεσαι να πας σε κάποια σχολή μαθητείας του ΟΑΕΔ, γνωρίζεις για τις ειδικότητες;

NAI   OXI

Εάν ναι, από ποιον; α) Σχολείο

β) Γονείς

γ) Φίλους

δ) Άλλο.....

23 Υπάρχουν τέτοιες σχολές μαθητείας του ΟΑΕΔ στη περιοχή σου;

NAI   OXI   ΔΕΝ ΞΕΡΩ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

24 Οικογενειακή κατάσταση γονέων:

Παντρεμένοι	☐
Διαζευγμένοι	☐
Ανύπαντρος/ ή	☐
Χήρος/ α	☐

25 Υπάρχουν άλλα παιδιά στην οικογένεια;

NAI   OXI

Αν ναι πόσα;   Ένα

Δύο

Τρία

Τέσσερα

Τέσσερα και άνω

26 Τι ηλικία έχουν;

1ο 2ο 3ο 4ο

0-5
5-10
10-15
15-20
20& άνω

☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

27 Με ποιους μένεις;(περισσότερες απαντήσεις από μια αν απαιτείται)

Πατέρα	
Μητέρα	
Αδέρφια	
Γιαγιά	
Παππού	
Θείο	
Θεία	
Άλλο.....	

28 Επίπεδο εκπαίδευσης γονέων:

ΠΑΤΕΡΑΣ

MHTEPA

Καθόλου σχολείο
Μερικές τάξεις
Απολυτήριο Δημοτικού
Απολυτήριο Γυμνασίου
Απολυτήριο Λύκειο
Τεχνικό Λύκειο/Τεχνικές Σχολές
TEI
AEI
Μεταπτυχιακό

37. Σημειώστε την πατέρα σας στην πατέρα σας

29 Ποια είναι η απασχόληση των γονιών σου:

	ΠΑΤΕΡΑΣ	ΜΗΤΕΡΑ
Δημόσιος Υπάλληλος		
Δημοτικός Υπάλληλος		
Ιδιωτικός Υπάλληλος		
Προσωπική Επιχείρηση		
Οδηγός		
Οικοδομικές Εργασίες		
Βιομηχανικός Εργάτης		
Τεχνίτης		
Αγρότης		
Οικιακά		
Άνεργος		

Άλλο.....

30 Τι ειδικότητα έχουν

	ΠΑΤΕΡΑΣ	ΜΗΤΕΡΑ
1) Γιατρός	☐	☐
2) Δικηγόρος	☐	☐
3) Εκπαιδευτικός	☐	☐
4) Στρατιωτικός	☐	☐
5) Πολιτικός	☐	☐
6) Έμπορος	☐	☐
7) Λογιστής	☐	☐
8) Ειδικευμένος Τεχνίτης	☐	☐
9) Άλλο.....		

31 Οικονομική κατάσταση της οικογένειας

Πολύ άνετη

Άνετη

Μέτρια

Κάτω του μετρίου

32 Έχετε δική σας κατοικία;

NAI

OXI

Αν ναι, πόσα υπνοδωμάτια έχει;

Ένα

Δύο

Τρία

Τέσσερα

Τέσσερα και άνω

33 Έχεις χαρτζιλίκι από την οικογένειά σου;

NAI

OXI

Αν ναι, είναι:

Ποσό

Ημερήσιο

Εβδομαδιαίο

Μηνιαίο

34 Τόπος διαμονής γονέων:

1) Νομός	
2) Δήμος/ Κοινότητα	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Συνέντευξη από τον κ. Κρασανάκη, επιστημονικό υπεύθυνο του Σωματείου «Θησέας» για την αντιμετώπιση της εξάφτησης

Ερώτηση: Γνωρίζεις το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο,

Απάντηση: Ναι, άλλοτε βρίσκεται λίγα μέτρα πιο κάτω από το «Θησέας»

Ερώτηση: Ινωρίζεται με ποιους τομείς ασχολείται;

Απάντηση: Ναι

Ερώτηση: Έχει συνεργασία ποιές το Σωματείο «Θησέας» με το Χαροκόπειο ΑΕΙ, Άννα, τι είδους συνεργασία ήταν αυτή και με ποιο τρόπο έγινε;

Απάντηση: Βεβαίως και έχουμε συνεργαστεί. Χρησιμοποιήσαμε τους χώρους του Πανεπιστημίου για κάποια συνέδρια και κάποιες ομιλίες.

Ερώτηση: Μείναμε ικανοποιημένοι από αυτήη μη συνεργασία, περιμέναμε κάπια παραπάνω;

Απάντηση: Ηάρα πολύ ικανοποιημένοι. Με τις καλύτερες εντυπώσεις τόσο για το χώρο όσο και για τους ανθρώπους του Πανεπιστημίου που ήταν και πολύ ουνεργώμενοι και φιλικοί. Ειδικά οι όμι τους χώρους, εντυπωσιαστήκαμε. Η Σύγχρονη μποδομή και η πολύ καλή διατήρηση της καθαριότητας των χώρων είναι σπάνιο φαινόμενο για ένα Πανεπιστήμιο.

Ερώτηση: Θα επιθυμούσαμε να γίνεται κάποια παράλληλη συνεργάσια,

Απάντηση: Ναι, θα ήταν πολύ ενδιαφέρον και χρήσιμο.

Ερώτηση: Με ποιο τρόπο; Τι προτινέτε;

Απάντηση: Με διάφορους τρόπους: κάποιες ομιλίες στους φοιτητές για την απεξάρτηση, συνεργασία στα πλαίσια του εθελοντισμού και σύμμετοχή των φοιτητών αλλά και των επιστημονικού προσωπικού του Πανεπιστημίου, συνεργασία σε επιστημονικό επίπεδο. Θα μπορούσε να γίνει δηλαδή ένα πρόγραμμα εθελοντισμού σε διεπιστημονικό επίπεδο με ουνεργάσια και φοιτητών και καθηγητών. Σειρά παρένθεση των Πανεπιστημίων, θα πρέπει να ξέρετε ότι χρήσιμο είναι κάποιο

πρόγραμμα απεξάρτησης σε υντίθεση ,ε τα σχολεία όπου εφαρμόζεται πρόγραμμα πρόληψης της εξάρτησης.

Ερώτηση: Με ποιους άλλους φορείς- οργανισμούς ή υπηρεσίες του Δήμου Καλλιθέας συνεργάζεστε;

Απάντηση: Ηαλιώτερα είχαμε συνεργασία και με το Ιάντειο Ιανεπιστήμιο. Με το Συμβούλευτικό κέντρο Οικογένειας δεν έχουμε και τέσσε αιώνεις ομάδας. Παρ' όλό πόση εντασσόμαστε και α δύσι κίντρα στις υπηρεσίες του Λήμον, θα έλεγα ότι ίσως υπάρχει μια ανταγωνιστική σχέση. Θα περίμενα δηλαδή τουλάχιστον ένα 10% των οικογενεών που απενθύνονται στο Κέντρο Οικογένειας να διασυνοικήσουν σε έχουν προβλήματα εξάρτησης όπως και να τα έστελναν εδώ σε εμάς, πράγμα που δεν έχει σημβεί δύσης.

Συνέντευξη από τον Ηρύτανη του Χαροκόπειου Ηλανεπιστημίου κ. Καραμπατζό.

Ερώτηση: Έχει συνεργαστεί ποτέ το Χαροκόπειο Ηλανεπιστήμιο με κάποιο από τους φυρώνες - υργανισμάνες των Δήμων Καλλιθέας, οι οποίοι είναι αυτή και μη πιο τρόπο;

Απάντηση: Το Ηλανεπιστήμιο μας έχει ιδρύσει μαζί με το Δήμο Καλλιθέας, το Δήμο Μοσχάτου, τη Νομαρχία Αθηνών, το δήμο Ταύρου, το Σωματείο «Θήρων», το Δικτύο ψρικού Συλλόγου Αθηνών και το Πάνεπιστήμιο μια μη κερδοσκοπική εταιρεία που ονομαστικά είναι ένα Κέντρο Ηρόληψης και Αντιμετώπισης της Εξύρτησης των Δήμου Καλλιθέας, Μοσχάτου και Ταύρου που θα φέρει το τίτλο «ΣΤΑΘΜΟΣ». Το πανεπιστήμιο μας οπη η προσολάθεια αυτή ουδαμόνευτη στο πρόγραμμα αυτό τόσο παρέχοντας τους χρήστους του για συνέδρια και ομιλίες και τον επιστημονικό του προσωπικό, όσο και προσφέροντας με οικονομική ενίσχυση.

Επίσης έχουμε συνεργαστεί με το Πολιτιστικό Οργανισμό του Δήμου διοργανώνοντας και συμμετέχοντας σε διάφορες εκδηλώσεις καθώς και με το Ηλολιτιστικό Σύλλογο Καλλιθέας «Άριων» και το Ηλολιτιστικό και Δημιουργικό Σύλλογο Καλλιθέας.

Παράλληλα οι ουδαμόνευτες από την ενόρια της Ευαγγελιστρίας έχουμε κάνει κάποιες παροιστάσει και διαλέξει στο κοινό με θέματα οικογένειας.

Ερώτηση: Μείνατε πανοποιημένοι από αυτές τις συνεργασίες;

Απάντηση: Πάρα πολύ. Ήταν πολύ καλή η συνεργασία και με τους Πολιτιστικούς Συλλόγους και με την Εκκλησία. Βέβαια η ανταπόκριση του κόσμου δεν είναι μεγάλη αναλογικά με τον αριθμό των πολιτών της Καλλιθέας. Είναι γνωστό ότι υπάρχουν κάποιες μεμονωμένες αντιδράσεις πολιτών για την έρευνη και τη λειτουργία του Χαροκόπειου Πάνεπιστημίου. Ωστόσο πιστεύω ότι έχουν βελτιωθεί κατά πολὺ οι σχέσεις μας με τον κόσμο και η άποψη των πολιτών με το έργο μας. Είναι πολιτική του Ηλανεπιστημίου να μην απαντά στις προκλήσεις με αντίδραση αλλά να απαντά με έργο.

Ερώτηση: Υπάρχει ένα Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογένειας του δήμου Καλλιθέας, το γνωρίζετε;

Απάντηση: Ναι αλλά δεν έχει τώρα να συνεργάσεται. Αυτό τη ώρα δεν είναι και κάποια ιδιαίτερη διάθεση για συνεργασία.

Ερώτηση: Έχουν ενημερωθεί ποτέ σχολεία της Καλλιθέας για το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο; Υπάρχει συνεργασία με τα σχολεία της Καλλιθέας;

Απάντηση: Βέβαια. Λρηγκώς ούν Πανεπιστήμιο έχουμε δώσει ως 9^ο Γυμνάσιο Καλλιθέας όλων τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές που έχει σήμερα το σχολείο. Επειδή εμείς αλλάζουμε συχνά τους υπολογιστές μας σκεφτήκαμε και δώσαμε τους παλιούς στο σχολείο αυτό. Επίστριξ κάθε Σάββατο οια οχόλια ήτης Καλλιθέας εφαρμόζεται ένα πρόγραμμα ενημέρωση των εφήβων σε θέματα Λιατροφής που γίνεται μέσω του Μεταπτυχιακού Τμήματος της Διαιτολογίας.

Οσεων αφορά την ενημέρωση των μαθητών για το Πανεπιστήμιο μας, εκιώς αιώνια επισκέψιμης οχόλιων ως χώρο του Πανεπιστημίου και ενημέρωσή τους στα πλαίσια της ενημέρωση των μαθητών για θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού το 9^ο Γυμνάσιο οργάνωσε μια ημερίδα όπου υπήρχαν stand του Πανεπιστημίου μας και δύο φοιτητές μας που ενημέρωναν τους μαθητές για τη Διαιτολογία και την Οικιακή Οικονομία, τα δύο τότε τμήματα του Πανεπιστημίου.

Συνέντενζη από τη κοινωνική λειτουργό του «Συμβουλευτικού Κέντρου Οικογένειας» κυρία Μπουλμέτη.

Ερώτηση: Γνωρίζεις ως Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο,

Απάντηση: Ναι, βέβαια. Στη Θησάους δεν είναι;

Ερώτηση: Γνωρίζεται με ποιους τομείς ασχολείται, ποια τμήματα έχει;

Απάντηση: Όχι, αυτό δεν το ξέρω.⁴

Ερώτηση: Έχει ουνιφραστεί ποιάς ως Κέντρο με το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο,

Απάντηση: Όχι. Λπό όσο γνωρίζω, όχι.

Ερώτηση: Βρίσκετε θετική τη σκέψη πιθανής συνεργασίας;

Απάντηση: Ναι, βέβαια. Αν αυτό είναι δυνατό να γίνει σε κάποιους τομείς.

Ερώτηση: Με ποιους ιρδώνες πιστεύει ότι μπορεί να πραγματοποιθεί μια μέσω συνεργασίας;

Απάντηση: Ήσως να μπορούσε να γίνει κάποιος συνδυασμός ψυχικής και σωματικής υγειεινής. Ηελέ σημαντική θα ήταν και μια συνεργασία σε εθελοντικό επίπεδο. Ακόμη, εφόσον ένα από τα τμήματα του πανεπιστημίου είναι και η Λιαπολογία, θα μπορούσε να γίνει μια τέτοια συνεργασία, διότι, υπάρχουν αρκετού υπέρβιαροι έφηβοι που έρχονται στο κέντρο. Και σε θέματα, διαχείρισης των οικονομικών της οικογένειας θα μισθρόνος να γίνει κάπι. Τέλος, είναι γεγονός ότι το Κέντρο δεν έχει κατάλληλους χώροις για συνέδρια, ομιλίες ή συναντήσεις οπότε συνεργασία σε τέτοιο επίπεδο θα ήταν πολύ χρήσιμη.

Ερώτηση: Με ποιους άλλους φυλετίς της Καλλιθέας ουνιφραγάζεις ως Συμβουλευτικό Κέντρο Οικογένειας;

Απάντηση: Με το Τμήμα Κοινωνικής Ειαρέμβασης του Ιαντείου Ιανεπιστημίου, με το Σύλλογο Ηεντίων (Ελληνορώσσων) και με άλλους φορείς.

⁴ Στο σημείο αυτό έγινε μια σύντομη ενημέρωση της κυρίας Μπουλμέτη για το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, τα τμήματα του και το επιστημονικό του εργό, επειδή θέλει να συνεχιστεί η συνέντευξη.

**ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ**

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Υπηρ.Βιβ/κης Χαροκόπειου Παν/μίου.954916

* 1 0 1 5 8 *

HU

